

Klasifikacija: **JAVNO**

IZMJENE I DOPUNE

PRAVILA

Središnjeg klirinškog depozitarnog društva,

dioničkog društva

od 17. prosinca 2021. s izmjenama i dopunama od 23. prosinca 2022., izmjenama i dopunama od 24. svibnja 2023., ~~te~~ izmjenama i dopunama od 1. rujna 2023. te izmjenama i dopunama od 25. listopada 2024.

donesene ~~--. -----~~ 202-17. listopada 2024- godine, na temelju članka 566. i 566.a Zakona o tržištu kapitala (Narodne novine br. 65/2018, 17/2020, 83/2021, 151/2022, 85/2024), na ~~--88.~~ sjednici Uprave Središnjeg klirinškog depozitarnog društva, dioničkog društva

Commented [f1]: Prilagoditi

Zagreb, ~~-----~~ listopad 202-4.

Commented [f2]: Prilagoditi

Podaci	
Naziv	Pravila Središnjeg klirinškog depozitarnog društva, dioničkog društva (skraćeno: Pravila SKDD-a ili Pravila)
Vlasnik akta	Direktor Sektora operativnih i pravnih poslova
Odgovorna osoba	Direktor Sektora operativnih i pravnih poslova
Verzija	1.45
Klasifikacijska oznaka	
Datum početka primjene	25. listopada 2024.5.
Objava na internetskim stranicama	Da
Prijevod na engleski	Da
Donosi / suglasnost / mišljenje	Donosi Uprava uz mišljenje Odbora korisnika
Vezani dokumenti	MK002 - Uputa SKDD-a
	M05210 - Popis i opis usluga SKDD-a
	M117110 - Zahtjev za stjecanje statusa sudionika
	M117210 - Zahtjev za korištenje dodatnih vrsta usluga poravnjanja i namire
	M15610 - Obrazac ugovora o pružanju usluga Sudioniku
	M15710 - Zahtjev za stjecanje statusa izdavatelja
	Zahtjev za stjecanje statusa Sudionika
	M15720 - DEP-IZD - Nalog za upis podataka o izdavatelju
	M151110 - DEP-VRI - Nalog za upis podataka o vrijednosnom papiru
	M15620 - Obrazac ugovora o pružanju usluga Izdavatelju
	M117120 - SPN-CLN - Nalog za upis podataka o članu
	M153110 - Interna uputa za procjenu ispunjenosti pravnih uvjeta za primitak u članstvo i uključenje vrijednosnih papira

Commented [f3]: Prilagoditi

Commented [f4]: Prilagoditi

M153210 - Interna uputa za procjenu ispunjenosti financijskih uvjeta za primitak u članstvo
M151120 - DEP-DSD - Nalog za preknjižbu radi prijenosa vrijednosnih papira u drugi središnji depozitorij
M14510 - Upitnik za procjenu usklađenosti i mogućnosti uspostave veze između SKDD -a i drugog Središnjeg depozitorija
M14410 - Ugovor o uspostavi i održavanju veze s drugim središnjim depozitorijem
M17110 - Pravila Fonda za zaštitu ulagatelja
Uputa za postupanje prema Sudioniku nad kojim se provodi postupak zbog insolventnosti
M10210 - Pravilnik o poslovnoj tajni
M11940 - Tehnička dokumentacija za korištenje aplikativnog sučelja SKDD-a
M11930 - Korisnička uputa za korištenje SWIFT poruka za izvještavanje MT53X
Cjenik
Uputa za postupanje prema Sudioniku nad kojim se provodi postupak zbog insolventnosti
M11920 - Korisnička uputa za korištenje SWIFT poruka u sustavu poravnanja i namire

Verzije dokumenta		
Verzija	Datum početka i kraja primjene	Kratak opis izmjene
1.0.	14.02.2022. – 31.12.2022.	
1.1.	01.01.2023. – 31.05.2023.	
1.2.	01.06.2023. – 10.09.2023.	
1.3.	11.09.2023. – 24.10.2024.	Usklađenje procesa uslijed priključenja europskoj platformi T2S
1.4.	25.10.2024. – --. --. 2025.	Izmjene i dopune u cilju poboljšanja i unaprjeđenja postojećih procesa.
1.5.	--. --. 2025.	Izmjene i dopune uslijed uvođenja djelomične namire, kao i izmjene i dopune u cilju poboljšanja i unaprjeđenja postojećih procesa i odredbi.

Commented [f5]: Prilagoditi

SADRŽAJ

1	POJMOVI I KRATICE	6
1.1	POJMOVI	6
1.2	KRATICE	14
2	OPĆE ODREDBE	16
2.1	USLUGE SKDD-a	16
2.1.1	OSNOVNE USLUGE SKDD-a	16
2.1.2	POMOĆNE USLUGE SKDD-a	16
2.2	PRUŽANJE USLUGA U DRUGOJ DRŽAVI ČLANICI	17
3	ČLANSTVO U SKDD-u I PRISTUP SKDD-u	18
3.1	SUDIONICI	18
3.1.1	UVJETI ZA ČLANSTVO SUDIONIKA	18
3.1.2	POSTUPANJE PO ZAHTJEVU ZA STJECANJE STATUSA SUDIONIKA	20
3.1.3	PRAVA I OBVEZE SUDIONIKA	21
3.1.4	POSTUPCI I MJERE NADZORA	23
3.1.5	SANKCIJE PREMA SUDIONICIMA	24
3.1.6	PRESTANAK ČLANSTVA	29
3.1.7	POSTUPANJE PREMA SUDIONIKU NAD KOJIM SE PROVODI POSTUPAK ZBOG INSOLVENTNOSTI	29
3.2	IZDAVATELJI	32
3.2.1	UVJETI ZA ČLANSTVO IZDAVATELJA	33 32
3.2.2	POSTUPANJE PO ZAHTJEVU ZA STJECANJE STATUSA IZDAVATELJA	34
3.2.3	PRAVA I OBVEZE IZDAVATELJA	34
3.2.4	UKLJUČENJE I ISKLJUČENJE VRIJEDNOSNIH PAPIRA U USLUGE SKDD-a	38
3.2.5	IMOBILIZACIJA I ZBIRNA POHRANA VRIJEDNOSNIH PAPIRA	41
3.2.6	POSTUPCI I MJERE NADZORA NAD IZDAVATELJIMA	42 44
3.2.7	SANKCIJE PREMA IZDAVATELJIMA	42
3.2.8	PRESTANAK ČLANSTVA	46
3.3	ODBOR KORISNIKA	47
3.4	VEZA SKDD-a I DRUGIH SREDIŠNJIH DEPOZITORIJA	47
3.5	VEZA SKDD-a I TRŽIŠNOG OPERATERA	53
3.6	KOMUNIKACIJSKI POSTUPCI SA SUDIONICIMA I OSTALIM TRŽIŠNIM INFRASTRUKTURAMA	54
4	PRAVILA ZA USLUGE DEPOZITORIJA	56 55
4.1	RAČUNI VRIJEDNOSNIH PAPIRA	56 55
4.2	OSNIVANJE POZICIJA VRIJEDNOSNIH PAPIRA	60 59
4.3	STJECANJE VRIJEDNOSNIH PAPIRA I DRUGIH PRAVA	61 60
4.4	KORPORATIVNE AKCIJE	63 62
5	VOĐENJE EVIDENCIJA	65 63
5.1	OPĆE ODREDBE	65 63
5.2	EVIDENCIJA POZICIJA	66 64
5.3	VOĐENJE EVIDENCIJA O TRANSAKCIJAMA	67 66
5.4	VOĐENJE EVIDENCIJA POMOĆNIH USLUGA	69 68
5.5	VOĐENJE POSLOVNIH EVIDENCIJA	71 70
6	MJERE USKLAĐIVANJA	74 72
7	PRAVILA ZA USLUGE PORAVNANJA I NAMIRE	77 75
7.1	OPĆE ODREDBE	77 75
7.2	PORAVNANJE I NAMIRA	78 76
7.3	KONAČNOST NAMIRE	81 79
7.4	PRAĆENJE PODATAKA O NEUSPJELIM NAMIRAMA	83 81
8	FOND ZA ZAŠTITU ULAGATELJA	86 84

9	TAJNOST PODATAKA.....	86 84
10	NAKNADE.....	87 85
11	OBAVJEŠTAVANJE I OBJAVLJIVANJE	87 85
12	IZMJENE I DOPUNE PRAVILA.....	88 86
12.1	PROCJENA ZNAČAJNOSTI.....	88 86
12.2	SAVJETOVANJE S ČLANOVIMA I ODBOROM KORISNIKA	88 86
12.3	ODOBRENJE IZMJENA I DOPUNA PRAVILA.....	89 87
12.4	DONOŠENJE IZMJENA I DOPUNA PRAVILA I OBJAVA.....	89 87
12.5	STUPANJE NA SNAGU.....	89 87
13	PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE.....	90 88

Na temelju ovlaštenja iz Statuta Središnjeg klirinškog depozitarnog društva, dioničkog društva, Zagreb, Heinzelova 62a (u daljnjem tekstu: Društvo ili SKDD), Uprava Društva (u daljnjem tekstu: Uprava) na ~~88.~~ sjednici održanoj ~~17. listopada 2024.~~ godine donosi

Commented [f6]: Prilagoditi

IZMJENE I DOPUNE PRAVILA

Središnjeg klirinškog depozitarnog društva, dioničkog društva

od 17. prosinca 2021. s izmjenama i dopunama od 23. prosinca 2022., izmjenama i dopunama od 24. svibnja 2023., ~~te izmjenama i dopunama od 1. rujna 2023.~~ **te izmjenama i dopunama od 25. listopada 2024.**

Commented [f7]: Prilagoditi

1 POJMOVI I KRATICE

1.1 POJMOVI

U Pravilima, Uputi i drugim aktima SKDD-a te u ugovorima koje SKDD sklapa, ako iz sadržaja pojedinih odredaba očito ne proizlazi drukčije, niže navedeni pojmovi imaju sljedeće značenje:

Autokolateralizacija je unutardnevni kredit koji odobri nacionalna središnja banka (NSB) europodručja u novcu središnje banke kada imatelj T2S DCA računa nema dovoljno sredstava da namiri transakciju s vrijednosnim papirima, pri čemu je takav unutardnevni kredit kolateraliziran vrijednosnim papirima koje kupuje (kolateral u tijeku) ili vrijednosnim papirima koje drži imatelj T2S DCA računa u korist NSB-a europodručja (kolateral na stanju).

Blokirane pozicije su one na kojima se nalaze ubilježeni vrijednosni papiri na temelju rješenja o ovrsi, privremenoj pljenidbi, privremenoj ili prethodnoj mjeri, ili na temelju odluke HANFA-e odnosno drugih nadležnih tijela.

Blokiranje i prestanak blokiranja instrukcija za namiru (*eng. Hold and release mechanism*) je mehanizam koji Sudionicima omogućava da za potrebe namire, nenamirenu instrukciju za namiru blokira ili obavi prestanak blokiranja.

CCP ili Središnja druga ugovorna strana je subjekt koji je ovlašten obavljati poslove središnje druge ugovorne strane u skladu s EMIR-om.

Član SKDD-a ili Član je subjekt kojem je SKDD odobrio korištenje različitih usluga koje pruža. Članovi SKDD-a dijele se na Izdavatelje i Sudionike.

Datum namire je datum na koji se prenose vrijednosni papiri s prodavatelja/isporučitelja na kupca/primatelja i obavljaju plaćanja, sve u skladu s pravima i obvezama iz pravnog posla na temelju kojeg je nastala predmetna transakcija.

Datum trgovanja je datum na koji je sklopljena Transakcija na Tržištu.

Datum sklopljene/uparene Transakcije je datum uparenja Transakcija izvan Tržišta u Sustavu za namiru, a za Transakcije s Tržišta datum na koji je sklopljena Transakcija na Tržištu. Datum trgovanja i Datum sklopljene/uparene Transakcije isti je za Transakcije s Tržišta.

Delegirana uredba (EU) br. 2017/389 ili CSDR/DU-2017/389 Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/389 od 11. studenoga 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu parametara za izračun novčanih kazni za neuspjele namire i djelatnosti CSD-ova u državi članici domaćinu.

Delegirana uredba (EU) br. 2017/390 ili RTS o bonitetnim zahtjevima je Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/390 od 11. studenoga 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s regulatornim tehničkim standardima o određenim bonitetnim zahtjevima za središnje depozitorije vrijednosnih papira i imenovane kreditne institucije koje pružaju pomoćne usluge bankovnog tipa.

Delegirana uredba (EU) br. 2017/392 ili CSDR – RTS je Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/392 od 11. studenoga 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda povezanih sa zahtjevima za odobrenje za rad te nadzornim i operativnim zahtjevima za središnje depozitorije vrijednosnih papira.

Dematerijalizacija je postupak konverzije vrijednosnih papira u elektronički zapis u Središnjem depozitoriju nakon čega isprava o tom vrijednosnom papiru više ne postoji.

Depozitorij je registar kojim upravlja SKDD, a u kojem se u obliku elektroničkog zapisa vode podaci o Članovima, Vrijednosnim papirima, Ulagateljima odnosno Nositeljima računa vrijednosnih papira, Računima vrijednosnih papira, Pozicijama i ostali podaci određeni Operativnim pravilima rada.

Dionica distribuirana javnosti je dionica distribuirana javnosti na način kako je to propisano Pravilima Zagrebačke burze d.d.

Direktiva 97/9/EZ je Direktiva 97/9/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 3. ožujka 1997. o sustavima naknada štete za investitore.

Djelomična namira je funkcionalnost za namiru djela količine i iznosa za namiru kada potpuna namira nije moguća zbog nedovoljne količine vrijednosnih papira. Nedostatak novčanih sredstava ne pokreće djelomičnu namiru.

Dnevni raspored je raspored obavljanja poslova poravnanja i namire koji se odnose na Sudionike definiran poglavljem Upute „Dnevni raspored“.

Drugi sustav poravnanja i/ili namire je sustav poravnanja i/ili namire koji je odabrao član Tržišta, pod uvjetima predviđenim ZTK-om, za poravnanje i/ili namiru njegovih obveza nastalih na temelju transakcija na Tržištu, a koji se razlikuje od onog kojeg je izabrao Tržišni operater. Odnos između operatera drugog sustava poravnanja i/ili namire i SKDD-a te način i uvjeti prijenosa podataka u sustav SKDD-a uređuju se posebnim ugovorom koji sklapaju operater drugog sustava poravnanja i/ili namire i SKDD.

Država članica je država članica Europske Unije i država potpisnica Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru.

Država članica domaćin je Država članica koja nije Matična država članica, u kojoj Središnji depozitorij ima podružnicu ili pruža usluge Središnjeg depozitorija.

Dužnički vrijednosni papiri za potrebe Pravila, Upute i drugih akata SKDD-a su vrijednosni papiri koji sadrže određenu novčanu tražbinu koja pripada ovlašteniku (Imatelju vrijednosnog papira) prema dužniku.

Financijsko osiguranje su pozicije koje se vode na Računima vrijednosnih papira financijskog osiguranja u skladu sa ZFO.

Fond za zaštitu ulagatelja je Fond koji, u svrhu zaštite ulagatelja, formira i kojim upravlja SKDD na temelju odobrenja HANFA-e, u skladu s odredbama ZTK-a, Pravilima Fonda te Pravilima i Uputama SKDD-a.

Glavna knjiga je u informacijskom sustavu SKDD-a sustavna knjigovodstvena evidencija svih promjena nastalih na računima Članova po kojima se vode novčane obveze i potraživanja proizašla iz usluga koje SKDD pruža.

Imatelj vrijednosnog papira je subjekt kojem pripada pravo iz Vrijednosnog papira.

Imobilizacija je postupak polaganja vrijednosnih papira izdanih u obliku isprave na zbirnu pohranu kod Središnjeg depozitorija tako da se naknadni prijenosi mogu ostvariti elektroničkim knjiženjem.

Imobilizirani vrijednosni papir je vrijednosni papir koji je izdan u obliku isprave i položen u zbirnu pohranu kod Središnjeg depozitorija i koji u pravnom prometu predstavlja elektronički zapis kod Središnjeg depozitorija.

Instrukcija za namiru je uneseni nalog za primitak i/ili isporuku Vrijednosnih papira i/ili novčanih sredstava koji se smatra nalogom za prijenos u smislu kako je definirano člankom 3. točkom 9. ZKN-a, koji, uparivanjem s Instrukcijom za namiru suprotne ugovorne strane, rezultira transakcijom.

Instrukciju za namiru može unijeti Sudionik koji je na isto ovlašten zakonom i Operativnim pravilima SKDD-a.

Interoperabilna veza je veza Središnjih depozitorija pomoću koje se Središnji depozitoriji dogovaraju o uspostavi uzajamnih tehničkih rješenja za namiru u sustavima za namiru vrijednosnih papira kojima upravljaju.

Investicijske usluge su investicijske usluge i aktivnosti te pomoćne usluge kako su definirane ZTK-om.

Izdavatelj u smislu ovih Pravila i ostalih akata SKDD-a je izdavatelj vrijednosnih papira.

Izdavatelj potvrđuje o deponiranim vrijednosnim papirima je član SKDD-a koji ispunjava uvjete propisane ZTK-om i Uputom SKDD-a za izdavanje PDE i s kojim je SKDD sklopio ugovor o upisu i izdavanju. Na izdavatelje PDE na odgovarajući način primjenjuju se sve odredbe Operativnih pravila rada koje se odnose na Izdavatelje.

Izdavatelj udjela je Član Depozitorija koji izdaje Udjele.

Izravno povezana strana (eng. *Directly Connected Party*) je korisnik T2S-a kojeg su središnji depozitorij ili središnja banka ovlastili na izravan pristup T2S-u za korištenje usluga T2S-a (bez središnjeg depozitorija koji bi djelovao kao tehničko sučelje).

Klijent je svaka fizička ili pravna osoba kojoj Sudionik pruža investicijske ili pomoćne usluge.

Kontranalog je uneseni nalog za primitak/isporuku vrijednosnih papira kojim se izravno kreiraju Transakcije jednostranim unosom i odobravanjem Instrukcije za namiru Sudionika, u kojima je isti Sudionik isporučitelj ujedno i primatelj vrijednosnih papira.

Korporativne akcije uključuju sve aktivnosti koje utječu na obilježja vrijednosnih papira i/ili na prava Imatelja iz vrijednosnog papira.

Mala i srednja poduzeća ili MSP su mala i srednja poduzeća iz članka 3. stavka 1. točke 55. ZTK.

Market claim je potraživanje koje nastaje kao rezultat neuspjelih namira kada je predviđeni datum namire neopozivih Transakcija bio prije datuma utvrđivanja popisa imatelja prava (eng. *Record date*) za provedbu korporativne akcije, a namira istih nakon datuma utvrđivanja popisa imatelja prava za korporativnu akciju.

Matična država članica je država članica Europske Unije u kojoj se nalazi stalni poslovni nastan Središnjeg depozitorija.

Multilateralna trgovinska platforma ili MTP je multilateralna trgovinska platforma iz članka 3. stavka 1. točke 73. ZTK.

Nadležno tijelo (eng. *Competent Authority*) je tijelo koje imenuje svaka država članica u skladu s čl. 11. CSDR.

Naizmjenične transakcije (eng. *back to back*) su povezane Transakcije koje omogućuju Članovima uvjetovanje namire jedne Transakcije s istovremenom namirom druge Transakcije ili više njih uz uvjet da se radi o istom vrijednosnom papiru i Predviđenom datumu namire.

Nalog za plaćanje je instrukcija koju platitelj ili primatelj plaćanja podnosi svojem pružatelju platnih usluga, a kojom se traži izvršenje platne transakcije u skladu sa Zakonom o platnom prometu.

Namira je dovršavanje transakcije vrijednosnim papirima, kada se ona zaključuje s ciljem izvršavanja obveza stranaka u toj transakciji putem prijenosa novčanih sredstava ili vrijednosnih papira ili oboje.

Neizravna veza je aranžman između Središnjeg depozitorija i treće strane koja nije Središnji depozitorij koji sudjeluje u sustavu za namiru vrijednosnih papira drugog Središnjeg depozitorija. Takvu vezu uspostavlja Središnji depozitorij radi olakšavanja prijenosa vrijednosnih papira do svojih sudionika od sudionika drugog Središnjeg depozitorija.

Neizravno povezana strana (eng. *Indirectly connected party*) je sudionik središnjeg depozitorija koji za pristup uslugama T2S-a koriste tehničko sučelje svog središnjeg depozitorija

Nesposobnost Sudionika na ispunjenje obveza (*eng. Default*) – je nesposobnost Sudionika da ispunji obvezu ili da obvezu ispunji na vrijeme. Nesposobnost Sudionika da ispunji obvezu zbog nesposobnosti za plaćanje ili prezaduženosti uređena je u Pravilima u dijelu *Postupak zbog insolventnosti nad sudionikom* dok je nesposobnost Sudionika da ispunji obvezu zbog tehničkih razloga uređena u Uputi u dijelu *Postupci u slučaju nemogućnosti pristupa informacijskom sustavu SKDD-a*.

Nositelj računa je fizička ili pravna osoba na čije ime se vodi Račun vrijednosnih papira.

Obračunski novčani račun je odgovarajući račun otvoren za Sudionika u glavnoj knjizi SKDD-a i po njemu se vode novčane obveze i potraživanja Sudionika proizašla iz poravnanja i namire, kao i novčane obveze i potraživanja na temelju ostalih usluga koje Sudionik koristi.

Operativna pravila rada su Pravila, Uputa i drugi akti SKDD-a kojima se detaljno određuju i pojašnjavaju djelatnosti, organizacijska struktura i pravila rada SKDD-a.

Opterećene pozicije su pozicije na kojima je upisano založno pravo ili fiducij.

Ostale usluge su usluge SKDD-a koje uključuju pomoćne usluge navedene u odredbama članaka 10., 11. i 12. Upute SKDD-a.

Opjera potpisa je potvrda javnog bilježnika ili drugog nadležnog tijela da je stranka (potpisnik) u njegovoj nazočnosti vlastoručno potpisala dokument ili je na njega stavila svoj rukoznak ili da je potpis ili rukoznak na dokumentu pred njim priznala kao svoj.

Platni promet je sustav platnog prometa kako je isti definiran odredbama Zakona o platnom prometu.

Poravnanje je postupak pripremanja transakcije za namiru, odnosno postupak uspoređivanja podataka po sklopljenim pravnim poslovima s nematerijaliziranim vrijednosnim papirima, utvrđivanje rokova podmirenja tih pravnih poslova te izračun obveza za namiru, koji se provodi bez posredovanja središnje druge ugovorne strane.

Posrednik za namiru je Sudionik – Broker koji za člana Tržišta, koji nije član sudionik SKDD-a, obavlja poslove poravnanja i namire u sustavu SKDD-a za Transakcije s tržišta na temelju sklopljenog Ugovora o obavljanju poslova poravnanja i namire.

Postupak prijenosa pozicija iz registra vrijednosnih papira izdavatelja je postupak kojim se u sustav SKDD-a prenose vrijednosni papiri za koje nije izdana isprava odnosno ista je dematerijalizirana, podaci o ukupnom broju vrijednosnih papira izdanih u obliku isprave, podaci o ulagateljima i pozicijama vrijednosnih papira iz evidencije Izdavatelja.

Postupak zbog insolventnosti nad sudionikom jest stečaj, mjera osiguranja zabrane isplate s računa i zabrane raspolaganja vrijednosnim papirima određena prema zakonu kojim se uređuje stečajni postupak te svaka druga skupna mjera predviđena zakonom Republike Hrvatske, Države članice ili Treće države koja je usmjerena na prestanak ili reorganizaciju Sudionika, a uključuje privremenu ili trajnu obustavu ili ograničenje plaćanja ili prijenosa vrijednosnih papira.

Pozicija predstavlja zapis o količini, vrsti i rodu vrijednosnih papira koji se vode na Računu vrijednosnih papira te uvjete priključene tim vrijednosnim papirima. Količina se iskazuje brojem vrijednosnih papira, a za dužničke vrijednosne papire nominalnim novčanim iznosom obveze. Pozicije se razlikuju po vrsti, statusu otplate, registraciji i vrijednosnom papiru.

Pozicija registrirana s izdaviteljem je pozicija ubilježena na Računu vrijednosnih papira ulagatelja o kojoj su podaci dostupni Izdavatelju tog vrijednosnog papira. Ova pozicija nije dostupna Sudionicima te njome može raspolagati samo Nositelj računa odnosno Imatelj vrijednosnog papira.

Pozicija registrirana sa sudionikom je pozicija ubilježena na Računu vrijednosnih papira, pri čemu su podaci dostupni tom Sudioniku, koji ujedno može raspolagati vrijednosnim papirima uz odobrenje ulagatelja, odnosno u skladu s njegovim nalogom.

Poziv na broj odobrenja (PNB) SKDD priopćava Članovima i ostalim korisnicima usluga, a koristi se prilikom plaćanja prema SKDD-u. Koristi ga i SKDD kada obavlja plaćanje.

Pravila ili Pravila SKDD-a znači ovaj dokument sa svim naknadnim izmjenama i dopunama.

Predbilježba prodaje/ispоруke vrijednosnih papira je postupak kojim Sudionik ili SKDD osiguravaju isporuku vrijednosnih papira za upis transakcija u T2S.

Predviđeni datum namire je datum koji je uveden u Sustav za namiru vrijednosnih papira kao datum namire te s kojim su stranke u Transakciji suglasne da se namira provede.

Preknjižba je prijenos vrijednosnih papira između pozicija na različitim ili istom Računu vrijednosnih papira.

Preknjižba kroz depozitorij je preknjižba koja nije posljedica namire Transakcije.

Prekogranična namira je ispunjenje međusobnih obveza između Sudionika SKDD-a i članova Primarnog depozitorija prijenosom vrijednosnih papira i/ili novčanih sredstava u sustavu SKDD-a i Primarnog depozitorija, u skladu s njihovim pravilima i uputama.

Prekogranične transakcije su Transakcije izvan tržišta koje su sklopili Sudionici SKDD-a s članovima sudionicima Primarnog depozitorija radi izvršenja namire, za svoj račun ili za račun svojih Klijenata. Prekogranične transakcije mogu se namirivati uz plaćanje ili bez plaćanja.

Prilagođena veza je veza Središnjih depozitorija pomoću koje se Središnjem depozitoriju koji postaje sudionik u sustavu za namiru vrijednosnih papira drugog Središnjeg depozitorija pružaju dodatne posebne usluge u odnosu na usluge koje obično pruža taj Središnji depozitorij sudionicima u sustavu za namiru vrijednosnih papira.

Primarni depozitorij ili CSD izdavatelj (*eng. Issuer CSD*) je Središnji depozitorij koji pruža osnovnu uslugu iz točke 1. ili točke 2. Odjeljka A Priloga Uredbe vezano uz izdanje vrijednosnih papira i u kojem je otvoren račun vrijednosnih papira čiji je Nositelj drugi središnji depozitorij vrijednosnih papira ili račun vrijednosnih papira čiji je Nositelj drugi pravni subjekt koji njime upravlja u ime i za račun drugog središnjeg depozitorija.

Prisilna kupnja je postupak prisilne kupnje u skladu s čl. 7. CSDR-a, čl. 21. do 38. RTS-a o disciplini namirena te Pravilnikom o prisilnoj kupnji.

Provedbena uredba (EU) br. 2017/394 ili CSDR – ITS je Provedbena uredba Komisije (EU) 2017/394 od 11. studenoga 2016. o utvrđivanju provedbenih tehničkih standarda u vezi sa standardnim obrascima, predlošcima i postupcima za izdavanje odobrenja za rad, preispitivanje i ocjenu središnjih depozitorija vrijednosnih papira, za suradnju između tijela matičnih država članica i država članica domaćina, za savjetovanje s tijelima uključenima u izdavanje odobrenja za pružanje pomoćnih usluga bankovnog tipa, za pristup koji uključuje središnje depozitorije vrijednosnih papira te u vezi s formatom evidencije koju moraju voditi središnji depozitoriji vrijednosnih papira u skladu s Uredbom (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća.

Punomoć je osnova koju član sustava poravnanja daje CCP-u i na temelju koje CCP u sustavu SKDD-a unosi ili otkazuje Instrukcije za namiru za člana sustava poravnanja po unaprijed određenim Računima vrijednosnih papira Sudionika u odnosu na Transakcije izvan tržišta u kojima je CCP jedna od strana.

Račun SKDD-a u drugom središnjem depozitoriju je račun vrijednosnih papira u drugom Središnjem depozitoriju otvoren na ime SKDD-a u korist Nositelja Računa vrijednosnih papira u SKDD-u. Imatelji vrijednosnih papira na računu SKDD-a u drugom Središnjem depozitoriju, a koji još nisu upisani u SKDD-u zbog neistovremenosti namire domaćeg i stranog dijela prekogranične transakcije, ostvaruju sva prava iz vrijednosnih papira u SKDD-u.

Račun vrijednosnih papira je elektronički zapis koji vodi SKDD, a prikazuje pozicije ulagatelja odnosno Nositelja računa za vrijednosne papire ubilježene na računu, novčanu poziciju koja predstavlja potraživanje/dugovanje prema SKDD-u. Račun vrijednosnih papira također sadrži podatke o stvarnim pravima i njihovim nositeljima, ograničenjima stvarnih prava te povijesti promjena koje su se dogodile po računu i koje su dovele do trenutnog stanja pozicija iskazanih na računu.

Radni dan je svaki dan koji odlukom Uprave SKDD-a nije određen kao neradni dan, a podaci o neradnim danima dostupni su na web stranici SKDD-a.

Raspoređivanje (alociranje) transakcija je postupak kojim se količina vrijednosnih papira koja je kupljena/primljena, prodana/iskoručena ili zamijenjena rasporedi po Računima vrijednosnih papira onih ulagatelja koji su izdali nalog za kupnju/primitak, prodaju/iskoruku ili zamjenu.

Rastuće tržište malih i srednjih poduzeća je rastuće tržište malih i srednjih poduzeća kako je definirano u članku 3. stavka 1. točke 101. ZTK.

Razina tolerancije predstavlja najveću razliku između iznosa namire u dvjema odgovarajućim Instrukcijama za namiru koje se još mogu upariti.

Registar vrijednosnih papira ili Registar izdavatelja je knjiga dionica, registar obveznica odnosno druga evidencija o vrijednosnim papirima i Imateljima vrijednosnih papira koje vodi izdavatelj vrijednosnih papira ili druga osoba koju je izdavatelj za to ovlastio. Nakon prijenosa podataka u sustav SKDD-a, dematerijalizirani dio registra vrijednosnih papira vodi SKDD.

Relevantno tijelo (*eng. Relevant Authority*) je tijelo uređeno čl. 12. CSDR.

RTS o disciplini namire je Delegirana uredba Komisije (EU) 2018/1229 od 25. svibnja 2018. o dopuni Uredbe (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu tehničkih standarda za disciplinu namire.

Sanacija su Zakonom o sanaciji kreditnih institucija i investicijskih društava (ZOS) propisani postupak, sanacijske mjere, sanacijski instrumenti koje u skladu sa ZOS-om i odlukom o sanaciji provode sanacijska i nadležna tijela nad kreditnim institucijama ili investicijskim društvima.

Sekundarni depozitorij ili CSD ulagatelj (*eng. Investor CSD*) je Središnji depozitorij vrijednosnih papira koji je ili izravno ili posredstvom drugog pravnog subjekta (posrednika) Sudionik drugog Središnjeg depozitorija kako bi svojim članovima omogućio raspolaganje vrijednosnim papirima koji su uključeni u usluge drugog Središnjeg depozitorija.

Skrbnik je Sudionik, investicijsko društvo ili kreditna institucija, koja u skladu sa ZTK-om i dozvolom HANFA-e, odnosno odobrenjem HNB-a ili drugog nadležnog tijela, obavlja poslove skrbništva nad vrijednosnim papirima.

Slobodne pozicije su pozicije kojima se može slobodno raspolagati na način kako je propisano važećim zakonskim propisima i odgovarajućim pravnim poslovima.

Središnji depozitorij vrijednosnih papira ili Središnji depozitorij ili CSD je pravna osoba koja upravlja sustavom za namiru vrijednosnih papira iz odjeljka A točke 3. Priloga Uredbe te koja pruža barem jednu drugu osnovnu uslugu navedenu u odjeljku A Priloga Uredbe.

Standardna veza je veza Središnjih depozitorija pomoću koje Središnji depozitorij postaje sudionik u sustavu za namiru vrijednosnih papira drugog Središnjeg depozitorija pod istim uvjetima koji se primjenjuju na bilo kojeg drugog sudionika u sustavu za namiru vrijednosnih papira kojima upravlja potonji.

Stečena kamata je iznos pripadajuće kamate, za razdoblje od zadnjeg datuma dospjeća kamate do dana namire, koji se za dužničke vrijednosne papire s periodičnom isplatom kamata dobije primjenom metode izračuna kamate. Metodu izračuna kamate određuje Izdavatelj.

Strani sudionik je član drugog Središnjeg depozitorija.

Sudionik u smislu ovih Pravila i ostalih akata SKDD-a je onaj subjekt koji predstavlja sudionika kako je isti definiran odredbama ZKN-a. Sudionici moraju ispunjavati uvjete propisane Operativnim pravilima rada za pojedinu vrstu članstva.

Sustav za namiru ili Sustav za namiru SKDD-a je sustav koji vodi SKDD, u skladu s odredbama Uredbe te kao operator Sustava za namiru u smislu članka 4. točke 2. ZKN-a.

TARGET je skup platnih sustava koji se sastoji od svih TARGET komponenti, od kojih je svaka komponenta određena kao „sustav” na temelju odgovarajućih nacionalnih propisa kojima se prenosi Direktiva 98/26/EZ. Sustav TARGET-a obuhvaća platne sustave u eurima koji omogućavaju namiru u novcu središnje banke i pružaju usluge središnjeg upravljanja likvidnošću, bruto namiru u realnom vremenu za plaćanja i usluge za namiru u sporednom sustavu (*eng. Ancillary System*) te omogućavaju plaćanja povezana s namirom vrijednosnih papira i namiru instant plaćanja.

TARGET-HR je komponenta TARGET-a - "sustav" u skladu s člankom 5. stavkom 1. Zakona o konačnosti namire u platnim sustavima i sustavima za namiru financijskih instrumenata.

TARGET2-Securities - T2S je skup hardvera, softvera i drugih komponenti tehničke infrastrukture putem kojih Eurosustav pruža usluge Središnjim depozitorijima i središnjim bankama koji omogućava temeljnu, neutralnu i bezgraničnu namiru transakcija vrijednosnih papira po DvP načelu u novcu središnje banke.

Trajni medij je svako sredstvo koje omogućuje pohranu informacija na način na koji su one dostupne za buduću uporabu u razdoblju koje je primjereno s obzirom na namjenu tih informacija te koje omogućuje kopiranje pohranjenih informacija u neizmijenjenom obliku.

Transakcija je pravni posao sklopljen između ili uz posredovanje Sudionika, a koji se dovršava u Sustavu za namiru SKDD-a. Transakcija predstavlja dva naloga za prijenos u smislu ZKN-a. Transakcija može biti Transakcija izvan tržišta ili Transakcija s tržišta.

Transakcija izvan tržišta je Transakcija koja nastaje uparivanjem Instrukcija za namiru Sudionika u Sustavu za namiru SKDD-a ili u sustavu T2S-a.

Transakcija koju kreira Sustav za namiru je Transakcija koja nije nastala uparivanjem Instrukcija za namiru Sudionika niti je Transakcija s Tržišta već je nastala automatskim uparivanjem Instrukcija za namiru koje je kreirao Sustav za namiru (PFOD Instrukcije za namiru za novčane kazne).

Transakcija s tržišta je Transakcija koja nastaje kao rezultat trgovanja financijskim instrumentima na Tržištu spajanjem odgovarajućih ponuda za kupnju i prodaju u sustavu Tržišnog operatera i ne uključuje Transakcije poravnate u sustavu CCP-a.

Treća država je država koja nije Država članica.

Trenutak otvaranja postupka zbog insolventnosti nad sudionikom jest trenutak (datum, sat i minuta) donošenja relevantne odluke suda ili drugoga nadležnog tijela Republike Hrvatske, Države članice ili Treće države.

Tržišni operater je osoba ili osobe koje vode i/ili upravljaju poslovanjem uređenog tržišta i/ili multilateralne trgovinske platforme.

Tržište je uređeno tržište, multilateralna trgovinska platforma (MTP) ili organizirana trgovinska platforma (OTP).

T2S Namjenski novčani račun (*eng. T2S Dedicated Cash Account – T2S DCA*) je račun kojeg drži imatelj T2S DCA-a i koji je otvoren u sustavu TARGET-HR, a koji se upotrebljava za plaćanja u vezi s namirom vrijednosnih papira u T2S-u.

Udjel je udjel u UCITS fondu koji je uključen u usluge SKDD-a kao Vrijednosni papir.

Udjel dionica distribuiranih javnosti predstavlja omjer ukupne količine dionice distribuirane javnosti i ukupne količine dionice u sustavu SKDD-a i iskazuje se postotkom.

Ugovor o pružanju usluga je ugovor koji sklapaju SKDD i subjekt koji je SKDD prihvatio za Člana, kojim ugovorom Član stječe pravo koristiti usluge koje SKDD pruža te se obvezuje primjenjivati Operativna pravila rada kao i njihove izmjene i dopune.

Ulagatelj je subjekt čiji se identifikacijski podaci upisuju i vode u informacijskom sustavu SKDD-a s namjerom otvaranja Računa vrijednosnih papira.

Uputa ili Uputa SKDD-a predstavlja razradu ovih Pravila, detaljno pojašnjavajući način na koji SKDD pruža usluge i kako ih Članovi i drugi subjekti koriste.

Uredba ili CSDR je Uredba (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o poboljšanju namire vrijednosnih papira u Europskoj uniji i o središnjim depozitorijima vrijednosnih papira te izmjeni direktiva 98/26/EZ i 2014/65/EU te Uredbe (EU) br. 236/2012.

Uređeno tržište znači uređeno tržište iz članka 3. stavka 1. točke 144. ZTK.

Usluge depozitorija su usluge SKDD-a koje uključuju osnovne usluge navedene u odredbama čl. 3. i 4. Upute SKDD-a te pomoćne usluge navedene u odredbama čl. 6., 7. i 8. Upute.

Usluge poravnanja i namire su usluge SKDD-a koje uključuju osnovnu uslugu navedenu u odredbi čl. 5. Upute SKDD-a.

Usluge povezane s uspostavljenim vezama s drugim Središnjim depozitorijem su usluge SKDD-a koje uključuju pomoćne usluge navedene u odredbama čl. 9. Upute SKDD-a.

Usluge SKDD-a su vrste poslovnih aktivnosti SKDD-a koje SKDD nudi svojim Članovima, ulagateljima i ostalim subjektima. Usluge SKDD-a su podijeljene na Usluge depozitorija, Usluge poravnanja i namire, Usluge povezane s uspostavljenim vezama s drugim Središnjim depozitorijem te Ostale usluge.

Veza središnjih depozitorija je poslovno-pravni odnos između Središnjih depozitorija u kojem je jedan Središnji depozitorij sudionik u sustavu za namiru vrijednosnih papira drugog Središnjeg depozitorija, a sve s ciljem učinkovitog prijenos vrijednosnih papira na teret/u korist sudionika drugog Središnjeg depozitorija, a u korist/na teret sudionika prvog Središnjeg depozitorija.

Vrijednosni papir je prenosivi vrijednosni papir i drugi financijski instrument iz članka 3. stavka 1. točke 24. ZTK koji je kao nematerijalizirani vrijednosni papir uključen u Usluge SKDD-a.

Vrijednost udjela dionice distribuirane javnosti je umnožak ukupne količine dionice distribuirane javnosti i Zadnje tržišne cijene. Ako se dionicom nije trgovalo na Tržištu, umjesto Zadnje tržišne cijene uzima se nominalni iznos dionice, a za dionice bez nominalnog iznosa iznos temeljnog kapitala po dionici.

Zadnja tržišna cijena izračunava se tako da se za predmetni vrijednosni papir traži vrijeme zadnje transakcije na tržištu, odnosno transakcija s najvećim rednim brojem obavljene transakcije na tržištu. U slučaju da na različitim tržištima postoje transakcije nastale u isto vrijeme, kao zadnja tržišna cijena uzima se viša cijena.

Zbirna pohrana je usluga pohrane vrijednosnih papira u materijaliziranom obliku i vođenja odgovarajuće evidencije istih u elektroničkom obliku u Središnjem depozitoriju.

1.2 KRATICE

U Pravilima, Uputi i drugim aktima SKDD-a te u ugovorima koje SKDD sklapa, ako iz sadržaja pojedinih odredaba očito ne proizlazi drukčije, niže navedene kratice imaju sljedeće značenje:

BIC (*eng. Bank Identifier Code*) je jedinstvena međunarodna oznaka/adresa financijske institucije u skladu s ISO 9362 standardom.

DCP (*eng. Directly Connected Party*) je Izravno povezana strana.

ECB (European Central Bank) je Europska središnja banka.

ECMS (*eng. the Eurosystem Collateral Management System*) je sustav upravljanja kolateralom Eurosustava odnosno sustav za upravljanje imovinom koja se koristi kao kolateral u kreditnim operacijama Eurosustava te za ostale svrhe predviđene pravnim aktima Europske središnje banke.

EMIR je Uredba (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju.

ESMA (*eng. European Securities and Markets Authority*) je Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala.

FISN (*eng. Financial Instrument Short Name*) je kratki opis financijskog instrumenta u skladu s ISO 18774 standardom.

HANFA je Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga.

HNB je Hrvatska narodna banka.

IBAN (*eng. International Bank Account Number, hrv. Međunarodni broj bankovnog računa*) je međunarodni standard za numeraciju bankovnih računa u skladu s ISO 6166 standardom.

ICP (*eng. Indirectly connected party*) je Neizravno povezana strana.

ISIN (*eng. International Securities Identification Number*) je jedinstvena međunarodna oznaka financijskog instrumenta u skladu s ISO 6166 standardom.

LEI (*eng. Legal Entity Identifier*) – jedinstvena oznaka koja se dodjeljuje pravnim osobama i zajednicama imovine (fondovi, stečajna masa društva i sl.) koji sudjeluju u financijskim transakcijama u skladu s ISO 17442 standardom.

MIC (*eng. Market Identification Code*) je jedinstvena oznaka uređenog tržišta u skladu s ISO 10383 standardom.

MTP je multilateralana trgovinska platforma.

OIB je osobni identifikacijski broj u skladu sa Zakonom o osobnom identifikacijskom broju u skladu ISO 7064 standardom.

OTP - organizirana trgovinska platforma

PDE su potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima.

RH je Republika Hrvatska.

RTGS (*eng. Real-Time Gross Settlement*) je namira u realnom vremenu na bruto načelu.

SAC RPO je Security account - registrirane pozicije.

SAC TRO je Security account - transakcijski računi.

SKDD je Središnje klirinško depozitarno društvo, dioničko društvo.

ToA je technical offset account.

T2S je TARGET2- Securities.

T2S DCA je T2S Namjenski novčani račun.

ZFO je Zakon o financijskom osiguranju.

ZKN je Zakon o konačnosti namire u platnim sustavima i sustavima za namiru financijskih instrumenata.

ZOIB je Zakon o osobnom identifikacijskom broju.

ZOIF je Zakon o otvorenim investicijskim fondovima s javnom ponudom.

ZOO je Zakon o obveznim odnosima.

ZOS je Zakon o sanaciji kreditnih institucija i investicijskih društava.

ZPDD je Zakon o preuzimanju dioničkih društava.

ZTD je Zakon o trgovačkim društvima.

ZTK je Zakon o tržištu kapitala.

2 OPĆE ODREDBE

2.1 USLUGE SKDD-a

Članak 1.

SKDD pruža usluge iz Priloga Uredbe, a kako je navedeno u poglavlju 2.1.1 i 2.1.2.

U svrhu pružanja svojih usluga, SKDD donosi Uputu kojom se detaljnije uređuju pojedina pitanja uređena ovim Pravilima.

Prava i obveze vezane uz obavljanje pojedinih usluga uređuju se osim ovim Pravilima, Uputom, ugovorom o pružanju usluga te drugim ugovorima sklopljenim između SKDD-a, njegovih Članova i ostalih subjekata.

Na međusobna prava i obveze između SKDD-a i člana primjenjuje se pravo Republike Hrvatske uz isključenje primjene kolizijskih normi.

Članak 2.

SKDD pruža usluge na temelju sljedećih načela:

1. stjecanje statusa Člana SKDD-a pod jednakim uvjetima;
2. ravnopravnosti između pojedinih vrsta Članova;
3. redovitosti izvještavanja;
4. jasnog određenja postupaka koji se provode prema Članovima koji postupaju protivno Operativnim pravilima rada;
5. brzog i mirnog rješavanja sporova između SKDD-a i Članova.

Operativnim pravilima rada, javnim objavama i javno dostupnim dokumentima, objektivnim i nediskriminatornim kriterijima sudjelovanja osigurava se transparentnost u odnosima SKDD-a i njegovih Članova.

2.1.1 OSNOVNE USLUGE SKDD-a

Članak 3.

SKDD pruža sljedeće osnovne usluge iz Odjeljka A Priloga Uredbe u skladu s odredbama Upute:

1. Početno evidentiranje u sustav u nematerijaliziranom obliku;
2. Osiguravanje i vođenje računa vrijednosnih papira na najvišoj razini („usluga središnjeg vođenja računa”);
3. Upravljanje Sustavom za namiru vrijednosnih papira („usluga namire”).

2.1.2 POMOĆNE USLUGE SKDD-a

Članak 4.

SKDD pruža sljedeće pomoćne usluge iz Odjeljka B Priloga Uredbe u skladu s odredbama Upute:

1. Usluge povezane s registrom dioničara;
2. Usluge podrške obrade korporativnih akcija, uključujući poreze, glavne skupštine i usluge informiranja;
3. Usluge novih izdanja, uključujući alokaciju i upravljanje ISIN oznakama i sličnim oznakama;
4. Usluge uspostave veze s drugim Središnjim depozitorijima;
5. Usluge pružanja informacija, podataka i statističkih podataka tržištu, statističkim uredima ili drugim vladinim ili međuvladinim subjektima;

6. Pružanje IT usluga;
7. Usluga vođenja i upravljanja Fondom za zaštitu ulagatelja;
8. Osposobljavanje Članova za korištenje informacijskog sustava SKDD-a.

2.2 PRUŽANJE USLUGA U DRUGOJ DRŽAVI ČLANICI

Članak 5.

Prije početka pružanja osnovne usluge početnog evidentiranja u sustav u nematerijaliziranom obliku te osiguravanje i vođenje računa vrijednosnih papira, u odnosu na financijske instrumente koji su izdani prema pravu Države članice ili prije osnivanja podružnice u Državi članici, SKDD će HANFA-i dostaviti obavijest koja će sadržavati slijedeće informacije:

1. Državu članicu prema čijem pravu je izdan financijski instrument ili u kojoj SKDD namjerava osnovati podružnicu,
2. program djelovanja i usluge koje namjerava pružati, uključujući vrstu financijskih instrumenata koncipiranih na temelju prava države članice domaćina u pogledu kojih CSD namjerava pružati takve usluge,
3. valutu ili valute koje SKDD namjerava obrađivati,
4. organizacijsku strukturu podružnice i osobe u podružnici koje su ovlaštene u poslovanju podružnice zastupati SKDD (ako SKDD namjerava osnovati podružnicu),
5. procjenu i opis mjera koje SKDD namjerava provesti kako bi svojim korisnicima omogućio usklađenost s nacionalnim pravom Države članice domaćina u vezi s dionicama.

SKDD će početi s pružanjem usluga iz ovog članka najranije 15 kalendarskih dana nakon datuma na koji je HANFA dostavila priopćenje nadležnom tijelu Države članice domaćina.

SKDD će u skladu s ovim člankom postupiti i u slučaju kada namjerava promijeniti izbor usluga koje pruža ili namjerava promijeniti raspon osnovne usluge.

3 ČLANSTVO U SKDD-u I PRISTUP SKDD-u

Članak 6.

Status Člana SKDD-a se stječe sklapanjem Ugovora o pružanju usluga.

Članovi SKDD-a u skladu s Ugovorom o pružanju usluga i Operativnim pravilima rada ostvaruju svoja članska prava i ispunjavaju članske obveze.

Članak 7.

Ovisno o vrsti usluga koje koriste, Članovi SKDD-a se dijele na Sudionike i Izdavatelje.

Sudionici su ovlašteni koristiti Usluge poravnanja i namire, Usluge povezane s uspostavljenim vezama s drugim Središnjim depozitorijima i ostale usluge koje SKDD pruža u skladu s ovlaštenjima određenima Operativnim pravilima rada.

Izdavatelji su ovlašteni koristiti Usluge depozitorija i ostale usluge koje SKDD pruža u skladu s ovlaštenjima određenima Operativnim pravilima rada.

3.1 SUDIONICI

Članak 8.

Odredbama Pravila o Sudionicima uređene su vrste usluga koje su ovlašteni koristiti Sudionici, uvjeti za članstvo, postupanje po zahtjevu za stjecanje statusa Sudionika, članska prava i obveze, te sankcijske mjere prema Sudionicima.

Ugovor o pružanju usluga i status Sudionika ne može se prenijeti ili ustupiti na drugu pravnu osobu.

Članak 9.

Ovisno o vrsti Usluge koju koriste, Sudionici mogu biti:

1. (B) – broker - koristi usluge vezane za kupnju/primitak i prodaju/isporuku vrijednosnih papira u svoje ime i za svoj račun ili u svoje ime, a za tuđi račun i usluge upravljanja portfeljem za račun klijenta;
2. (S) - skrbnik – koristi usluge vezane za skrbništvo nad vrijednosnim papirima;
3. (M) - Sudionik novčanog tržišta – koristi usluge vezane za kupnju i prodaju vrijednosnih papira isključivo u svoje ime i za svoj račun;
4. (X) - CCP – koristi usluge vezane za isporuku i primitak vrijednosnih papira potrebne za provođenje poslova poravnanja koje obavlja kao Središnja druga ugovorna strana;
5. (Z) – Središnji depozitorij – koristi usluge primitka i isporuke vrijednosnih papira u svoje ime i za svoj račun ili u svoje ime, a za račun svojih članova na temelju uspostavljene veze sa SKDD-om u kojem ima položaj Sekundarnog depozitorija.

Sudionik mora biti korisnik najmanje jedne vrste usluga navedenih u ovom članku.

Sudionik može podnijeti zahtjev za korištenje druge vrste usluga iz ovog članka.

Ovisno o načinu pristupa korištenju usluga T2S-a, Sudionik može biti ICP ili DCP.

3.1.1 UVJETI ZA ČLANSTVO SUDIONIKA

Članak 10.

Uvjeti za članstvo Sudionika su pravni, financijski i operativni.

Sudionik je dužan za vrijeme članstva ispunjavati uvjete za članstvo koji su bitni za sigurnost, stabilnost i uredno funkcioniranje Sustava za namiru vrijednosnih papira te financijsku stabilnost i uredenost tržišta.

Uvjeti za članstvo Središnjeg depozitorija s kojim SKDD uspostavlja vezu propisani su poglavljem 3.4 Pravila.

Članak 11.

Pravni uvjeti zahtijevaju od podnositelja zahtjeva da:

1. je pravna osoba;
2. ima odobrenje za obavljanje djelatnosti koje su povezane s korištenjem Usluga poravnanja i namire na koje se odnosi zahtjev;
3. prihvaća prava i obveze određene Operativnim pravilima rada;
4. ima instrumente i mjere za očuvanje tajnosti podataka koji su mu dostupni posredstvom Sustava za namiru vrijednosnih papira;
5. je član sustava za zaštitu ulagatelja uspostavljenog u skladu s Direktivom 97/9/EZ,
6. uz zahtjev za primitak u članstvo priloži isprave određene Uputom SKDD-a.

Ako podnositelj zahtjeva ima sjedište u drugoj Državi članici SKDD može od podnositelja zahtjeva zatražiti dostavu pravnog mišljenja ili drugog dokaza kojim se potvrđuje da pozitivni propisi druge Države članice ne predstavljaju smetnju za punu primjenu relevantnih pozitivnih propisa Republike Hrvatske, Operativnih pravila rada te ugovornih odredbi koje bi se na podnositelja zahtjeva primjenjivale nakon što stekne status Sudionika.

Ako podnositelj zahtjeva ima poslovni nastan u Trećoj državi mora dostavom nezavisnog pravnog mišljenja dokazati da je pravni ili nadzorni okvir Treće države koji se primjenjuje na podnositelja zahtjeva usporediv s pravnim ili nadzornim okvirom koji se primjenjuje na Sudionika koji ima poslovni nastan u Državi članici te da su pravila SKDD-a o konačnosti namire primjenjiva i provediva u pravnom poretku podnositelja zahtjeva.

Ako dostavljena pravna mišljenja ne potvrđuju ili ne dokazuju traženo, SKDD može zahtjev za stjecanje statusa Sudionika odbiti odnosno postojećeg Sudionika može isključiti.

Radi izbjegavanja bilo kakve dvojbe, SKDD može isključiti postojećeg Sudionika i ako bi bilo koji uvjet iz prethodnog stavka naknadno otpao.

Troškove pribavljanja pravnog mišljenja odnosno drugog dokaza u skladu s ovim člankom snosi podnositelj zahtjeva odnosno Sudionik.

Uvjet iz stavka 1. točka 5. ovog članka ne primjenjuje se kada zahtjev za članstvo podnosi CCP, Sudionik novčanog tržišta ili Središnji depozitorij s kojim SKDD uspostavlja vezu.

Članak 12.

Financijski uvjeti za članstvo od Sudionika zahtijevaju da je u mogućnosti uredno ispunjavati obveze prema Sudionicima Sustava za namiru kao i druge obveze čije uredno ispunjenje je bitno za sigurnost, stabilnost i uredno funkcioniranje Sustava za namiru vrijednosnih papira te financijsku stabilnost i uređenost tržišta kao i da je u mogućnosti ispunjavati druge članske obveze financijske naravi.

Podnositelj zahtjeva ne zadovoljava financijske uvjete za stjecanje statusa Sudionika iz stavka 1. ovog članka ako:

- a) su mu računi za obavljanje platnog prometa blokirani ili su bili blokirani u razdoblju od 6 mjeseci prije podnošenja zahtjeva, odnosno ako je podnositelj zahtjeva kreditna institucija koja ima obveza na računu za namirenje otvorenom u HNB-u;
- b) je protiv njega pokrenut predstečajni, stečajni ili drugi odgovarajući postupak zbog insolventnosti,
- c) nije u mogućnosti u skladu s odredbama Operativnih pravila rada koja uređuju poravnanje i namiru transakcija ispuniti svoje obveze predaje novčanih sredstava i/ili predaje vrijednosnih papira;
- d) nije u mogućnosti uredno plaćati naknade za korištenje Usluga SKDD-a određene Cjenikom;

- e) nije u mogućnosti uredno ispunjavati financijske obveze iz vrijednosnih papira koje je Sudionik kao Izdavatelj uključio u usluge SKDD-a;
- f) nije u mogućnosti uredno ispunjavati druge financijske obveze određene Operativnim pravilima rada koje uređuju Korištenje usluga poravnjanja i namire, Korporativnih akcija kao i obveze koje je Sudionik dužan uredno ispunjavati kada koristi druge usluge određene Operativnim pravilima rada čije neuredno ispunjenje bi negativno utjecalo na stabilnost i uređenost tržišta.

Članak 13.

Operativni uvjeti zahtijevaju od podnositelja zahtjeva da:

1. ima odgovarajuću opremu, programsku podršku te priključak na telekomunikacijsku mrežu,
2. udovoljava zahtjevima određenim u pravilima za upravljanje rizicima SKDD-a,
3. ima politiku kontinuiteta poslovanja i plan oporavka,
- 3.4. sudjeluje u testiranju plana kontinuiteta poslovanja,
- 4.5. ima najmanje dva korisnika za rad s informacijskim sustavom SKDD-a,
- 5.6. ispunjava uvjete za izravan pristup informacijskom sustavu SKDD-a u skladu s glavom Upute naslova „Priključenje članova na informacijski sustav“.

Članak 14.

Primitak u članstvo podnositelja zahtjeva ne smije prouzročiti obvezu SKDD-a da znatnije izmijeni svoje postupanje koje utječe na postupke upravljanja rizicima i koje negativno utječe na uredno funkcioniranje Sustava za namiru vrijednosnih papira.

3.1.2 POSTUPANJE PO ZAHTJEVU ZA STJECANJE STATUSA SUDIONIKA

Članak 15.

Zaprimanjem zahtjeva za stjecanje statusa Sudionika (dalje u ovom poglavlju Pravila: zahtjev) započinje postupak primitka u članstvo.

Postupak primitka u članstvo je javan i detaljnije razrađen Uputom SKDD-a.

O zahtjevu je SKDD dužan donijeti odluku u roku od mjesec dana od dana primitka zahtjeva, osim u slučaju kada zahtjev podnosi CCP ili drugi Središnji depozitorij, kada je o istome dužan odlučiti u roku od tri mjeseca od dana primitka zahtjeva.

Članak 16.

SKDD je ovlašten o zahtjevu donijeti odluku kojom zahtjev usvaja kao osnovan i utvrđuje da su ispunjeni svi uvjeti da podnositelj zahtjeva stekne status Sudionika ili odluku kojom zahtjev odbija.

Odluku o zahtjevu donosi Uprava SKDD-a.

Članak 17.

SKDD je ovlašten odbiti zahtjev podnositelja koji ispunjava uvjete za stjecanje statusa Sudionika samo ako je takva odluka donesena na temelju prethodno provedene sveobuhvatne ocjene pravnih, financijskih i operativnih rizika i/ili ako bi takav pristup ugrozio neometano i uredno funkcioniranje financijskih tržišta ili prouzročio sistemski rizik.

Obrazloženje odluke kojom se zahtjev odbija mora sadržavati razloge i obrazloženje razloga odbijanja i sveobuhvatne ocjene rizika.

Članak 18.

Podnositelj zahtjeva je ovlašten u roku od mjesec dana od dana primitka pisanog otpravka odluke o odbijanju zahtjeva za članstvo podnijeti pritužbu HANFA-i.

SKDD će na zahtjev HANFA-e, u roku od dva tjedna od dana primitka zahtjeva, dodatno obrazložiti razloge te navesti dodatne podatke kojima potkrepljuje svoju odluku o odbijanju zahtjeva za primitak u članstvo.

3.1.3 PRAVA I OBVEZE SUDIONIKA

Članak 19.

Sudionici su ovlašteni koristiti Usluge poravnanja i namire, Usluge povezane s uspostavljenim vezama s drugim Središnjim depozitorijima i imaju druga ovlaštenja određena Operativnim pravilima rada.

Članak 20.

Sudionik se obvezuje postupati u skladu s Operativnim pravilima rada i drugim pravnim aktima SKDD-a te se obvezuje plaćati naknade određene Cjenikom SKDD-a. Sudionik se obvezuje postupati u skladu s izmjenama i dopunama Operativnih pravila rada, plaćati naknade određene izmjenama i dopunama Cjenika SKDD-a pod uvjetom da su izmjene i dopune Operativnih pravila rada i Cjenika SKDD-a objavljeni i dostupni Sudionicima te da je prethodno uredno proveden postupak izmjena i dopuna Operativnih pravila rada i Cjenika SKDD-a u skladu sa ZTK-om i Operativnim pravilima rada.

Sudionik će u pravnim odnosima s drugim Članovima SKDD-a, sa svojim klijentima te s članovima tržišta za koje u sustavu SKDD-a obavlja poslove Posrednika za namiru, a koji se odnose na usluge SKDD-a, postupati u skladu i primjenjivati odredbe Operativnih pravila rada i drugih pravnih akata SKDD-a.

Članak 21.

Sudionik će uredno i pravovremeno ispunjavati svoje financijske i druge obveze prema SKDD-u i ostalim Sudionicima, na način i u rokovima kako je određeno Operativnim pravilima rada i Cjenikom SKDD-a.

SKDD će uredno i pravovremeno ispunjavati financijske i druge obveze prema Sudioniku na način i u rokovima kako je određeno Operativnim pravilima rada.

SKDD ima pravo na prijeboj dospjelih potraživanja Sudionika prema SKDD-u s dospjelim potraživanjima SKDD-a prema Sudioniku.

Članak 22.

Sudionik je dužan čuvati tajnost podataka koje sazna korištenjem informacijskog sustava SKDD-a i ugovorenih usluga SKDD-a.

Članak 23.

Sudionici, između ostalog, imaju uvid u:

1. osnovne podatke o ostalim Sudionicima;
2. osnovne podatke o Izdavateljima;
3. podatke o vrijednosnim papirima - osnovne informacije o vrijednosnom papiru, oznaci vrijednosnih papira, ISIN i CFI oznaci, količini vrijednosnih papira uključenih u Usluge depozitorija i slično;
4. osnovne podatke o Klijentu;
5. povijest preknjižbi po računima Klijenta za pozicije registrirane s tim Sudionikom - uključuje vrstu preknjižbe i količinu vrijednosnih papira koja je bila predmet preknjižbe;
6. informacije o korporativnim akcijama Izdavatelja koje su upisane u informacijski sustav SKDD-a;
7. zapise o poravnanju i namiri transakcija tog Sudionika, uključivo stanje na obračunskim novčanim računima;

8. zapise o založnom pravu i fiduciju pod uvjetom da je Sudionik jedna od ugovornih strana ili je pozicija registrirana s tim Sudionikom, a u odnosu na Brokere, Skrbnike, Sudionike novčanog tržišta pod uvjetom da su vrijednosni papiri ubilježeni na Transakcijskom računu.

Članak 24.

Sudionici mogu u informacijskom sustavu SKDD-a provesti različite upise te obaviti preknjižbe vrijednosnih papira na način i pod uvjetima koji su određeni Operativnim pravilima rada.

Sudionik mora, najmanje deset godina, čuvati nalog i isprave na temelju kojih je proveo upis u informacijski sustav SKDD-a.

Članak 25.

Podaci koje Sudionik upiše u informacijski sustav SKDD-a smatraju se točnim, istinitim, pravovaljanim i potpunim.

Radnje ili propusti radnika i zastupnika Sudionika smatraju se radnjama Sudionika.

Članak 26.

SKDD ne odgovara za štetu Članovima SKDD-a, Imateljima vrijednosnih papira ili trećim osobama, koja nastane kao posljedica netočnih, neistinitih i nepotpunih podataka koje je u informacijski sustav SKDD-a upisao Sudionik.

Sudionici odgovaraju za štetu koja nastane zbog nepravovremenog upisa ili upisa obavljenog protivno nalogu, kao i zbog nezakonitog upisa, odnosno nezakonitog odbijanja upisa i postupanja po zaprimljenom nalogu.

Članak 27.

Sudionik je dužan isti dan, a najkasnije sljedeći Radni dan od dana primitka uredne dokumentacije, SKDD-u dostaviti dokumentaciju s uredno ispunjenim nalogom za upise koje nije ovlašten samostalno provesti u informacijskom sustavu SKDD-a.

Sudionici odgovaraju za štetu koja nastane zbog nepravovremene dostave naloga SKDD-u kao i zbog dostave nepotpunog naloga ili naloga koji je protivan instrukcijama Klijenta ili zakonu.

Članak 28.

Sudionik će bez odgode obavijestiti SKDD o svim činjenicama koje utječu ili bi mogle utjecati na njegov status člana, ispunjavanje uvjeta za članstvo, sposobnost Sudionika da ispunjava svoje članske obveze, a osobito o svojim statusnim promjenama kao i ako je protiv njega podnesen prijedlog za pokretanjem predstečajnog, stečajnog ili drugog odgovarajućeg postupka zbog insolventnosti ili je podnesen prijedlog za pokretanjem postupka likvidacije te ako je Sudionik stranka u postupku pred sudom, u arbitražnom postupku, postupku mirenja, ovršnom postupku ili stranka u postupku pred drugim nadležnim tijelom, a ishod postupka može u bitnome utjecati na mogućnost ili sposobnost Sudionika da ostvaruje svoja članska prava i ispunjava svoje članske obveze.

Članak 29.

SKDD odgovara za točan i potpun upis naloga koji su predani SKDD-u na način i u rokovima kako je određeno Operativnim pravilima rada te odgovara za zaštitu cjelovitosti i sigurnosti podataka koji su upisani na Računima vrijednosnih papira u informacijskom sustavu SKDD-a.

Članak 30.

SKDD će Sudionicima učiniti dostupnima ili otpremati izvještaje na način i u rokovima kako je određeno Operativnim pravilima rada.

Sudionik je dužan provjeriti točnost i potpunost podataka u izvještajima koje primi od SKDD-a te je dužan bez odgode obavijestiti SKDD ako nije primio izvještaj ili ako osporava točnost ili potpunost izvještaja.

Ako Sudionik ne ospori točnost i potpunost izvještaja u roku od 24 sata od trenutka kad mu je izvještaj učinjen dostupnim, smatra se da je Sudionik potvrdio točnost i potpunost izvještaja.

Članak 31.

Na zahtjev Sudionika, SKDD provodi edukaciju rada u svojem informacijskom sustavu. SKDD je dužan redovito obavještavati Sudionike o novim mogućnostima ali i promjenama svog informacijskog sustava.

SKDD će u skladu sa svojim Cjenikom, Sudionicima obračunati naknadu za pohađanje programa izobrazbe.

Po završetku programa izobrazbe, SKDD će svim polaznicima izdati potvrdu o završetku programa izobrazbe.

Članak 32.

SKDD ne odgovara za štetu uzrokovanu propustima platnog prometa, odnosno za neispravno i nepravovremeno postupanje po Nalozima za plaćanje.

Članak 33.

SKDD ne odgovara za svoj propust ili kašnjenja u pružanju bilo kojih usluga ili u postupanju po nalogu, ako je takav propust ili kašnjenje nastalo zbog elementarne nepogode, sabotaze, mehaničkog kvara, kvara računala ili Sustava za namiru ili T2S-a, prekida napajanja, odluke državnog tijela ili drugih uzroka koji su izvan razborite kontrole SKDD-a.

Članak 34.

SKDD neće postupiti po nalogu Sudionika, ako bi time postupio protivno zakonu ili podzakonskom propisu, odluci suda ili odluci drugog nadležnog tijela.

Članak 35.

Sporovi između Sudionika i SKDD-a nastojat će se riješiti mirnim putem, pregovorima ili provođenjem postupka mirenja po pravilima o kojima se strane u sporu dogovore.

Ako jedna ili obje strane u sporu ne žele ili odustanu od mirnog rješenja spora za rješavanje svih sporova između Sudionika i SKDD-a nadležan je Trgovački sud u Zagrebu.

3.1.4 POSTUPCI I MJERE NADZORA

Članak 36.

Ovim odredbama Pravila uređuju se mjere i postupci nadzora nad Sudionicima, ispunjavaju li Sudionici uvjete za članstvo i ispunjavaju li svoja prava i obveze u skladu s Operativnim pravilima rada.

Članak 37.

Nadzor provode radnici SKDD-a.

Članak 38.

SKDD provodi kontinuirani nadzor nad Sudionicima i u bilo koje doba je ovlašten zatražiti od Sudionika, a Sudionik je obavezan SKDD-u dostaviti sve informacije, obavijesti i pojašnjenja koje

SKDD smatra potrebnim u svrhu provjere ispunjava li Sudionik uvjete za članstvo i postupa li u skladu s Operativnim pravilima rada.

Članak 39.

SKDD utvrđuje činjenice praćenjem, prikupljanjem i provjerom dokumentacije, obavijesti i informacija koji su SKDD-u dostupni u njegovom svakodnevnom poslovanju ili su mu dostupni iz drugih izvora kao što su javno dostupni registri, Narodne novine, tiskovine, drugi mediji javnog priopćavanja, priopćenja i obavijesti drugih subjekata.

U odnosu na pravne uvjete za članstvo nadzorom se prate i prikupljaju podaci o pravnoj osobnosti Sudionika, postupanju Sudionika u skladu s Operativnim pravilima rada.

U odnosu na financijske uvjete za članstvo nadzorom se prate i prikupljaju podaci o urednom ispunjavanju članskih obveza financijske naravi.

U odnosu na operativne uvjete za članstvo Sudionika, nadzorom se prate i prikupljaju podaci o urednom ispunjavanju obveza i korištenju ovlaštenja koja proizlaze iz izravnog pristupa sustavu SKDD-a te da li Sudionik ima dva korisnika za rad s informacijskim sustavom SKDD-a.

Članak 40.

Ako SKDD nakon provedenog nadzora utvrdi da Sudionik ne ispunjava uvjete za članstvo i/ili ne poštuje Operativna pravila rada i Ugovora o pružanju usluga, primijenit će odredbe Operativnih pravila rada kojima su određene sankcije prema Sudionicima.

3.1.5 SANKCIJE PREMA SUDIONICIMA

Članak 41.

SKDD može Sudioniku izreći sankciju predviđenu Operativnim pravilima rada ako Sudionik ne ispunjava svoje obveze u skladu s Operativnim pravilima rada.

Članak 42.

Sankcije određene ovim Pravilima su opomena, suspenzija i isključenje iz članstva.

Članak 43.

Opomena je najblaža sankcija koja može biti izrečena Sudioniku kada se prema postupanju Sudionika i prouzročenoj posljedici radi o očito lakšem obliku povrede Operativnih pravila rada i kada se s obzirom na sve okolnosti koje se tiču Sudionika i njegovog odnosa prema počinjenoj povredi stekne uvjerenje da će se opomenom dovoljno utjecati na Sudionika da se ubuduće suzdrži od činjenja utvrđenih ili sličnih povreda te da će ubuduće postupati u skladu s Operativnim pravilima rada.

Odluka kojom se izriče opomena dostavlja se samo Sudioniku.

Članak 44.

SKDD može izreći suspenziju Sudioniku koji:

1. ne poštuje Operativna pravila rada kojima se uređuje Sustav za namiru vrijednosnih papira, a osobito ako dosljedno i sustavno ne izvršava isporuku vrijednosnih papira,
2. ne poštuje Operativna pravila rada kojima se uređuje izravan pristup sustavu SKDD-a,
3. je povrijedio obvezu čuvanja tajnosti podataka,
4. je dužnik u odnosu na kojeg je podnesen prijedlog za otvaranje stečajnog ili drugog odgovarajućeg postupka zbog insolventnosti ili je podnesen prijedlog za pokretanje postupka likvidacije,

5. je stečajni dužnik nad kojim je otvoren stečajni postupak ili drugi odgovarajući postupak zbog insolventnosti ili se vodi postupak likvidacije,
6. je kreditna institucija ili investicijsko društvo nad kojim je otvoren postupak sanacije sukladno ZOS-u i na kojeg sanacijsko tijelo primjeni zakonom raspoložive sanacijske instrumente, odnosno primijeni ovlast smanjenja vrijednosti i pretvaranja kao samostalnu mjeru ako ne ispunjava bitne sastojke Ugovora o pružanju usluga, uključujući obveze plaćanja i isporuke odnosno stjecanja instrumenta financijskog osiguranja,
7. ne plaća naknade u skladu s Cjenikom SKDD-a,
8. nije član Fonda za zaštitu ulagatelja ili nije uplatio odgovarajući iznosi doprinosa u fond ako je prema uvjetima za članstvo obavezan biti član Fonda,
9. nema uspostavljen odgovarajući sustav upravljanja rizicima,
10. nema odgovarajuću politiku kontinuiteta poslovanja i plan oporavka,
- ~~40-11.~~ odbije sudjelovati u testiranju plana kontinuiteta poslovanja,
- ~~44-12.~~ se, prema ocjeni SKDD-a, ponaša prijevarno, obmanjujuće, uzrokuje bitne pogreške ili zakašnjenja koja se negativno odražavaju na poslovanje i reputaciju SKDD-a,
- ~~42-13.~~ je, prema obavijesti službe za podršku T2S-a, suspendiran kao Sudionik drugog središnjeg depozitorija.

Smatra se da dosljedno i sustavno ne izvršava isporuku vrijednosnih papira onaj Sudionik kojemu je aktivnost jednaka ili veća od 10% i stopa učinkovitosti namire Sudionika po broju ili po vrijednosti instrukcija za namiru najmanje 15% niža od stope učinkovitosti namire Sustava za namiru po broju, odnosno vrijednosti instrukcija za namiru.

Za utvrđivanje Sudionika koji dosljedno i sustavno ne izvršava isporuku vrijednosnih papira, SKDD na kraju svakog Radnog dana u prenoćnoj obradi izračunava sljedeće vrijednosti:

- a) aktivnost u Sustavu za namiru,
- b) stopa učinkovitosti namire po broju instrukcija za namiru i
- c) stopa učinkovitosti namire po vrijednosti instrukcija za namiru.

Vrijednosti se izračunavaju za svakog Sudionika pojedinačno, a vrijednosti pod točkom (b) i (c) i za cjelokupni Sustav za namiru, odnosno sve Sudionike zajedno.

Vrijednosti se izračunavaju iz uparenih instrukcija za namiru Sudionika, odnosno transakcija u kojima je Sudionik ugovorna strana.

Vrijednosti se izračunavaju na sljedeći način:

- a) aktivnost u Sustavu za namiru je omjer broja Radnih dana u razdoblju promatranja u kojima je Sudionik upisao ili namirio instrukciju za namiru u Sustavu za namiru, u odnosu na ukupni broj Radnih dana u razdoblju promatranja,
 - b) stopa učinkovitosti namire po broju instrukcija za namiru je omjer broja instrukcija za namiru s predviđenim datumom namire u promatranom razdoblju koje su namirene na predviđeni datum namire ili neuspjele za koje Sudionik, odnosno svi Sudionici nisu uzrokovali neuspjelu namiru neisporukom vrijednosnih papira, u odnosu na ukupan broj instrukcija za namiru s predviđenim datumom namire u promatranom razdoblju tog Sudionika, odnosno svih Sudionika i
 - c) stopa učinkovitosti namire po vrijednosti instrukcija za namiru je omjer iznosa za namiru instrukcija za namiru s predviđenim datumom namire u promatranom razdoblju koje su namirene na predviđeni datum namire ili neuspjele za koje Sudionik, odnosno svi Sudionici nisu uzrokovali neuspjelu namiru neisporukom vrijednosnih papira, u odnosu na ukupan broj instrukcija za namiru s predviđenim datumom namire u promatranom razdoblju tog Sudionika, odnosno svih Sudionika.
- Vrijednosti se iskazuju u postotku.

Suspenzija je sankcija kojom SKDD obustavlja pružanje usluga Sudioniku sve dok postoje okolnosti koje su bile razlog izricanja suspenzije.

SKDD će staviti izvan snage odluku kojom je Sudioniku izrečena suspenzija kada prestanu okolnosti koje su bile razlog izricanja suspenzije ili kada donese odluku o isključenju Sudionika iz članstva.

Za vrijeme suspenzije, Sudionik je dužan plaćati naknade u skladu s Cjenikom te ispunjavati druge obveze koje su određene Operativnim pravilima rada ili ugovorom.

Prije donošenja odluke o suspenziji Sudionika koji dosljedno i sustavno ne izvršava isporuku vrijednosnih papira SKDD će se konzultirati sa CCP-om i Tržištem. SKDD će pružiti mogućnost Sudioniku da podnese svoje primjedbe te o istom obavijestiti HANFA-u.

Odluka o suspenziji objavljuje se na internetskim stranicama SKDD-a i dostavlja se Sudioniku, HANFA-i, ostalim Sudionicima, Tržišnom operateru, službi za podršku T2S-a, a u slučaju da je suspenzija izrečena kreditnoj instituciji dostavit će se i HNB-u.

Članak 45.

Odluku o isključenju iz članstva, SKDD može donijeti u odnosu na Sudionika koji:

1. je izgubio pravnu osobnost,
2. nema odobrenje za obavljanje djelatnosti koje su povezane s korištenjem Usluga poravnanja i namire,
3. učestalo i teže krši Operativna pravila rada kojima se uređuje Sustav za namiru vrijednosnih papira,
4. učestalo i teže krši Operativna pravila rada kojima se uređuje izravan pristup informacijskom sustavu SKDD-a,
5. je teže povrijedio obvezu čuvanja tajnosti podataka,
6. je stečajni dužnik nad kojim je otvoren stečajni ili drugi odgovarajući postupak zbog insolventnosti ili se vodi postupak likvidacije,
7. je stečajni dužnik i u odnosu na kojeg je pravomoćnom odlukom zaključen stečajni ili drugi odgovarajući postupak zbog insolventnosti ili je pravomoćnom odlukom završen postupak likvidacije,
8. je kreditna institucija ili investicijsko društvo nad kojim je otvoren postupak sanacije sukladno ZOS-u i na kojeg sanacijsko tijelo primjeni zakonom raspoložive sanacijske instrumente, odnosno primijeni ovlast smanjenja vrijednosti i pretvaranja kao samostalnu mjeru ako ne ispunjava bitne sastojke Ugovora o pružanju usluga, uključujući obveze plaćanja i isporuke odnosno stjecanja instrumenta financijskog osiguranja,
9. učestalo i dulje vrijeme ne plaća naknade u skladu s Cjenikom SKDD-a,
10. nije član Fonda za zaštitu ulagatelja ili nije uplatio odgovarajući iznos doprinosa u fond i nakon što mu je SKDD iz istog razloga izrekao suspenziju, a radi se o Sudioniku koji je prema odredbama Pravila Fonda za zaštitu ulagatelja obavezan biti član Fonda,
11. dulje vrijeme nema odgovarajuću politiku kontinuiteta poslovanja i plan oporavka,
12. učestalo i dulje vrijeme čini teže povrede Operativnih pravila rada,
13. se, prema ocijeni SKDD-a, ponaša prijevarno, obmanjujuće, uzrokuje bitne pogreške ili zakašnjenja koja se štetno odražavaju na poslovanje i reputaciju SKDD-a.

Odluka o isključenju iz članstva objavljuje se na internetskim stranicama SKDD-a i dostavlja Sudioniku, HANFA-i, ostalim Sudionicima i Tržišnom operateru, a u slučaju da se odluka odnosi na kreditnu instituciju dostavit će se i HNB-u.

Protiv odluke o isključenju iz članstva koja je donesena na temelju ovog članka, Sudionik je ovlašten u roku od mjesec dana od dana primitka pisanog opravka odluke izjaviti pritužbu HANFA-i.

Članak 46.

SKDD će u provedenom postupku utvrditi činjenice koje su relevantne za donošenje odluke o počinjenoj povredi Operativnih pravila rada i za donošenje odluke o izboru sankcije.

SKDD će pozvati Sudionika da se u roku od osam dana od dana primitka poziva očituje o činjenicama koje su relevantne za donošenje odluke o počinjenoj povredi Operativnih pravila rada.

Sudionik je ovlašten, ali ne i dužan SKDD-u dostaviti svoje očitovanje.

Članak 47.

Neke od težih povreda Operativnih pravila rada mogu se smatrati:

- a) povreda pravila o čuvanju tajnosti podataka koji su Sudioniku dostupni korištenjem informacijskog sustava SKDD-a;
- b) sustavno neispunjenje obveze predaje vrijednosnih papira ili novčanih sredstava;
- c) upis netočnih i nepotpunih podataka u informacijski sustav SKDD-a koji je uzrokovao pogreške koje su se štetno odrazile na poslovanje i reputaciju SKDD-a;
- d) preknjižbe vrijednosnih papira protivno odredbama Operativnih pravila rada zbog kojih su povrijeđena prava Imatelja vrijednosnih papira;
- e) povreda obveze čuvanja naloga i isprava na temelju kojih je Sudionik napravio preknjižbu vrijednosnih papira;
- f) nepravovremeni upis ili upis obavljen protivno nalogu ulagatelja odnosno Klijenta, nezakonit upis, odnosno nezakonito odbijanje upisa i postupanja po zaprimljenom nalogu koji se štetno odrazio na poslovanje i reputaciju SKDD-a;
- g) nepravovremena dostava obavijesti ili naloga za upise koje Sudionik nije ovlašten provesti u informacijskom sustavu SKDD-a, a koja je uzrokovala pogreške koje su se štetno odrazile na poslovanje i reputaciju SKDD-a;
- h) dostava SKDD-u obavijesti ili naloga koji sadrže netočne ili nepotpuno podatke koji su uzrokovali pogreške koje su se štetno odrazile na poslovanje i reputaciju SKDD-a i stabilnost Sustava za namiru;
- i) povreda obveze obavještavanja SKDD-a da je u odnosu na Sudionika podnesen prijedlog za otvaranje predstečajnog, stečajnog ili drugog odgovarajućeg postupka zbog insolventnosti, postupka sanacije ili postupak likvidacije;
- j) povreda obveze obavještavanja SKDD-a da je u odnosu na Sudionika kao dužnika donesena odluka o otvaranju predstečajnog, stečajnog ili drugog odgovarajućeg postupka zbog insolventnosti ili postupka sanacije ili likvidacije;
- k) povreda obveze obavještavanja SKDD-a da je u odnosu na Sudionika kao dužnika odluka o zaključenju predstečajnog, stečajnog ili drugog odgovarajućeg postupka zbog insolventnosti ili postupka sanacije ili likvidacije postalo pravomoćno;
- l) neispunjavanje bitnih sastojaka Ugovora o pružanju usluga, uključujući obveze plaćanja i isporuke odnosno stjecanja instrumenta financijskog osiguranja kada je nad kreditnom institucijom ili investicijskim društvom u svojstvu Sudionika otvoren postupak sanacije sukladno ZOS-u i nad kojim sanacijsko tijelo primijeni zakonom raspoložive sanacijske instrumente, odnosno primijeni ovlast smanjenja vrijednosti i pretvaranja kao samostalnu mjeru;
- m) povreda obveze obavještavanja SKDD-a o nastupu bilo koje okolnosti koja utječe ili bi mogla utjecati na uvjete za članstvo Sudionika;
- n) povreda obveze obavještavanja SKDD-a da je Sudionik stranka u postupku čiji ishod u bitnome može utjecati na sposobnost Sudionika da uredno ispunjava svoje članske obveze;
- o) povreda obveze plaćanja naknada SKDD-u određenih Cjenikom u iznosu koji utječe na uredno poslovanje SKDD-a.

Članak 48.

Neke od lakših povreda Operativnih pravila rada mogu se smatrati:

1. neispunjenje obveze predaje vrijednosnih papira ili novčanih sredstava koje neznatno utječe na stabilnost Sustava za namiru;

2. upis netočnih i nepotpunih podataka u informacijski sustav SKDD-a koji je uzrokovao pogreške koje se nisu štetno odrazile na poslovanje i reputaciju SKDD-a;
3. preknjižbe vrijednosnih papira protivno odredbama Operativnih pravila rada koje nisu uzrokovale povrede prava Imatelja vrijednosnih papira;
4. nepravovremeni upis ili upis obavljen protivno nalogu ulagatelja odnosno Klijenta, a koji se nije štetno odrazio na poslovanje i reputaciju SKDD-a;
5. nepravovremena dostava obavijesti ili naloga za upise koje Sudionik nije ovlašten provesti u informacijskom sustavu SKDD-a, a koja je uzrokovala pogreške koje se nisu štetno odrazile na poslovanje i reputaciju SKDD-a;
6. dostava SKDD-u obavijesti ili naloga koji sadrže netočne ili nepotpuno podatke koji su uzrokovali pogreške koje se nisu štetno odrazile na poslovanje i reputaciju SKDD-a i stabilnost Sustava za namiru;
7. povreda obveze obavješćavanja SKDD-a da je Sudionik stranka u postupku čiji ishod u bitnome ne može utjecati na sposobnost Sudionika da uredno ispunjava svoje članske obveze;
8. povreda obveze plaćanja naknada SKDD-u određenih Cjenikom u iznosu koji ne utječe na uredno poslovanje SKDD-a.

Članak 49.

SKDD će u postupku donošenja odluke o izboru sankcije Sudioniku, uzeti u obzir sve okolnosti slučaja, ranije povrede Operativnih pravila rada, neuredno ispunjavanje ugovorenih obveza, vrstu povrede, stupanj utjecaja povrede na poslovanje SKDD-a i na druge Članove SKDD-a, ulagatelje i tržište kapitala.

SKDD će između više sankcija koje može izreći za utvrđenu povredu izabrati najblažu sankciju kojom će utjecati na Sudionika da se u buduću suzdrži od činjenja utvrđenih povreda te da postupa u skladu s Operativnim pravilima rada.

Članak 50.

SKDD će pri izboru sankcije uzeti u obzir olakotne i otegotne okolnosti konkretnog slučaja.

Članak 51.

Olakotne okolnosti se između ostalih smatraju:

1. prestanak postupanja protivno Operativnim pravilima rada,
2. poduzimanje radnji radi sprečavanja negativnih posljedica postupanja protivno Operativnim pravilima rada,
3. suradnja u otklanjanju posljedica postupanja protivno Operativnim pravilima rada kao i primjena predloženih mjera kojima se nastoji spriječiti ponovna povreda Operativnih pravila rada.

Članak 52.

Otegotne okolnosti se između ostalih smatraju:

1. ponovno postupanje protivno Operativnim pravilima rada nakon što je SKDD odlukom utvrdio da takvo postupanje predstavlja povredu Operativnih pravila rada,
2. nepoduzimanje radnji radi sprečavanja negativnih posljedica postupanja koje je protivno Operativnim pravilima rada,
3. prikrivanje postupanja ili posljedica postupanja koje je protivno Operativnim pravilima rada,
4. odbijanje suradnje u otklanjanju posljedica postupanja protivno Operativnim pravilima rada kao i nepridržavanje predloženih mjera kojima se nastoji spriječiti ponovna povreda Operativnih pravila rada.

Članak 53.

Uprava SKDD-a će nakon provedenog postupka, a na temelju utvrđenih činjenica, donijeti odluku kojom će utvrditi da je počinjena povreda Operativnih pravila rada i izreći sankciju.

U odluci kojom je utvrdio da je počinjena povreda Operativnih pravila rada i kojom je izrečena sankcija isključenja iz članstva, SKDD će obrazložiti razloge za donošenja takve odluke i provedenu sveobuhvatnu procjenu rizika.

3.1.6 PRESTANAK ČLANSTVA

Članak 54.

Članstvo Sudionika može prestati suglasnošću volja SKDD-a i Sudionika i otkazom ugovora o pružanju usluga.

Članak 55.

Otkaz ugovora o pružanju usluga može izjaviti SKDD i Sudionik.

U slučaju otkaza ugovora o pružanju usluga otkazni rok traje tri mjeseca i počinje teći prvi dan nakon dana u kojem je SKDD-u ili Sudioniku uredno dostavljena izjava o otkazu ugovora o pružanju usluga.

Članak 56.

SKDD će na temelju sporazuma ili zaprimljene izjave o otkazu ugovora o pružanju usluga ili nakon što utvrdi da postoje razlozi za izricanje sankcije isključenja iz članstva, donijeti odluku o isključenju Sudionika iz članstva i prestanku pružanja svih Usluga SKDD-a.

Odluku o isključenju iz članstva donosi Uprava SKDD-a u pisanom obliku, a u odluci mora biti određen Sudionik koji se isključuje iz članstva, sve vrste usluga koje se Sudioniku više neće pružati, razlozi isključenja iz članstva, terminski plan isključenja iz članstva te datum isključenja iz članstva i prestanak pružanja Usluga SKDD-a.

Članak 57.

Prestankom ugovora o pružanju usluga, Sudionik prestaje biti član SKDD te mu prestaju sva članska prava i obveze.

Sve neispunjene obveze Sudionika koje su nastale prije prestanka ugovora o pružanju usluga ili koje su za Sudionika nastale na temelju sporazuma ili otkaza ugovora o pružanju usluga, Sudionik je dužan uredno ispuniti u skladu s Operativnim pravilima rada i terminskim planom isključenja iz članstva.

Sudionik je dužan platiti SKDD-u naknade koje su obračunate u skladu s Cjenikom, a koje su nastale prije prestanka ili u svezi s prestankom ugovora o pružanju usluga.

3.1.7 POSTUPANJE PREMA SUDIONIKU NAD KOJIM SE PROVODI POSTUPAK ZBOG INSOLVENTNOSTI

Članak 58.

Odredbama ovog poglavlja uređuje se postupak prema Sudioniku u odnosu na kojeg je donesena odluka o otvaranju Postupka zbog insolventnosti.

Postupak zbog insolventnosti je mjera ili skup mjera uređenih zakonima Republike Hrvatske, Države članice ili Treće zemlje koja je usmjerena na prestanak ili reorganizaciju Sudionika.

Postupak zbog insolventnosti obuhvaća i privremene mjere i mjere osiguranja kojima se privremeno ili trajno zabranjuje Sudioniku raspolaganje imovinom, između ostalog, na bankovnim računima i/ili računima nematerijaliziranih vrijednosnih papira čiji je nositelj.

Postupak zbog insolventnosti Sudionika sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, opisan u ovom članku, obuhvaća postupke u skladu sa Zakonom o konačnosti namire, a stečajni i predstečajni postupak koji su uređeni odredbama Stečajnog zakona, postupak prisilne likvidacije kreditne institucije koji je

uređen odredbama Zakona o prisilnoj likvidaciji kreditnih institucija~~kreditnim institucijama~~ te postupak sanacije kreditne institucije ili investicijskog društva koji je uređen odredbama Zakona o sanaciji kreditnih institucija i investicijskih društava ako postupci i mjere predviđeni navedenim zakonima uključuju privremenu ili trajnu obustavu ili ograničenje plaćanja ili prijenosa financijskih instrumenata.

Ako za vrijeme trajanja Ugovora o pružanju usluga, sanacijsko tijelo, u skladu sa Zakonom o sanaciji kreditnih institucija i investicijskih društava (ZOS) otvori nad članom Sudionikom postupak sanacije i primjeni zakonom raspoložive sanacijske instrumente, odnosno primijeni ovlast smanjenja vrijednosti i pretvaranja kao samostalnu mjeru, primjena mjera kako su određene Zakonom o sanaciji neće se smatrati Postupkom insolventnosti u skladu s propisom kojim se uređuje konačnost namire pod uvjetom da se bitni sastojci Ugovora, uključujući obveze plaćanja i isporuke odnosno stjecanja instrumenta financijskog osiguranja i nadalje izvršavaju.

Članak 59.

SKDD će nad Sudionikom postupati u skladu s odredbama ovog poglavlja nakon što nedvojbeno utvrdi da je nad Sudionikom otvoren postupak zbog insolventnosti.

SKDD će utvrditi da je nad Sudionikom otvoren postupak zbog insolventnosti ako zaprimi odluku o otvaranju postupka zbog insolventnosti ili ako na temelju drugih dostupnih činjenica može opravdano zaključiti da je nad Sudionikom otvoren takav postupak.

Članak 60.

Sudionik, u odnosu na kojeg je donesena odluka o otvaranju postupka zbog insolventnosti, će o rješenju odmah obavijestiti SKDD.

Obavijest Sudionika smatra se potpunom i istinitom.

Članak 61.

Obavijest da je nad Sudionikom otvoren postupak zbog insolventnosti koje SKDD-u dostave HANFA ili drugo nadležno tijelo i/ili središnja banka smatra se potpunom i istinitom.

Članak 62.

Obavijest da je nad Sudionikom otvoren postupak zbog insolventnosti SKDD-u su dužni dostaviti ostali Sudionici, Središnji depozitorij vrijednosnih papira s kojim SKDD ima uspostavljenu vezu, Tržišni operator ili drugi subjekti koji imaju relevantna saznanja o otvaranju postupka nad Sudionikom ako na temelju dostupnih informacija opravdano mogu zaključiti da SKDD nema saznanja da je nad Sudionikom otvoren postupak zbog insolventnosti.

SKDD će nakon primitka obavijesti iz st. 1. ovog članka od Sudionika nad kojim je, prema zaprimljenoj obavijesti, otvoren postupak zbog insolventnosti elektroničkom porukom zatražiti potvrdu zaprimljene obavijesti.

SKDD će smatrati da je Sudionik potvrdio točnost i istinitost zaprimljene obavijesti te da je nad Sudionikom otvoren postupak zbog insolventnosti ako Sudionik u roku od jednog sata od trenutka otpreme elektroničke poruke iz st. 2. ovog članka ne dostavi SKDD-u svoje očitovanje. Očitovanje mora biti SKDD-u dostavljeno elektroničkom porukom ili na drugi način koji SKDD-u omogućava uredan primitak i uvid u očitovanje Sudionika.

Članak 63.

Neposredno nakon što zaprimi obavijest da je nad Sudionikom otvoren postupak zbog insolventnosti, SKDD će o zaprimljenoj obavijesti obavijestiti T2S, HANFA-u, odnosno nadležno tijelo Sudionika, ostale Sudionike, Tržišnog operatera i Središnji depozitorij vrijednosnih papira s kojim SKDD ima uspostavljenu vezu. SKDD će u obavijesti navesti od koga je zaprimio obavijest te sve pojedinosti koje su mu u tom trenutku dostupne.

Članak 64.

Nakon otpreme obavijesti iz prethodnog članka SKDD će, u najkraćem roku s obzirom na okolnosti svakog konkretnog slučaja, izraditi i dostaviti HANFA-i ili HNB-u, odnosno nadležnom tijelu Sudionika izvještaj o svim prihvaćenim i neopozivim instrukcijama za namiru.

3.1.7.1 AKTIVNOSTI SKDD-a PREMA SUDIONIKU NAD KOJIM JE OTVOREN POSTUPAK ZBOG INSOLVENTNOSTI

Članak 65.

Aktivnosti prema Sudioniku nad kojim je otvoren postupak zbog insolventnosti provode se u skladu s Uputom za postupanje prema Sudioniku nad kojim se provodi postupak zbog insolventnosti, dostupnim na internetskim stranicama SKDD-a.

Uprava SKDD-a će donijeti odluku o suspenziji Sudionika nad kojim je otvoren postupak zbog insolventnosti te će obavijestiti T2S, HANFA-u, odnosno nadležno tijelo Sudionika, ostale Sudionike, Tržišnog operatera i Središnji depozitorij vrijednosnih papira s kojim SKDD ima uspostavljenu vezu.

Sudioniku će biti privremeno onemogućeno korištenje Usluga SKDD-a.

Iznimno od prethodnog stavka ovog članka, Sudioniku će biti omogućeno korištenje samo onih Usluga SKDD-a koje su neophodne kako bi Sudionik mogao ispunjavati svoje obveze za vrijeme suspenzije.

Članak 66.

Sudioniku nad kojim je otvoren postupak zbog insolventnosti, transakcije koje su upisane prije nastupa insolventnosti otkazuju se odmah po upisu vremena insolventnosti, a transakcije s tržišta na kraju Radnog dana. Uz navedeno, SKDD će Sudioniku nad kojim je otvoren postupak insolventnosti obustaviti novčane isplate koje su prema njemu trebale biti provedene iz korporativni akcija te će ih isplatiti kad dobije uputu za isplatu od sanacijskog tijela, stečajnog upravitelja ili druge ovlaštene osobe.

Ako je Sudionik nad kojim je otvoren postupak zbog insolventnosti jedna od ugovornih strana u Transakciji s tržišta, SKDD će takvom Sudioniku na kraju Radnog dana kada je otvoren postupak zbog insolventnosti, otkazati sve Transakcije s tržišta koje nisu upisane u T2S.

Transakcije koje nisu ispunile uvjete za upis u T2S, u skladu sa Člankom 242. Pravila neće se smatrati prihvaćenima i neopozivima u smislu odredbi Operativnih pravila rada kojima se definira konačnost namire, o čemu će SKDD obavijestiti Sudionike koji su ugovorna strana u takvim transakcijama, HNB i HANFA-u.

Članak 67.

Sudioniku nad kojim je otvoren postupak zbog insolventnosti, SKDD će otkazati Instrukcije za namiru koje se nisu uparile.

Ako uparene Instrukcije za namiru nisu upisane u T2S SKDD će ih otkazati u trenutku upisa podatka o vremenu proglašenja insolventnosti Sudionika u informacijskom sustavu SKDD-a..

Članak 68.

Za vrijeme suspenzije, Sudioniku nad kojim je otvoren postupak zbog insolventnosti, SKDD će omogućiti da obavlja otkaze registracija i brisanje računa vrijednosnih papira.

Za sve Transakcije upisane u T2S Sudionik je dužan poduzeti sve potrebne poslove kako bi se namirile na predviđeni datum namire.

Nakon što se namire sve Transakcije, SKDD će provesti otkaz svih pozicija registriranih sa Sudionikom za koje ne postoji zapreka da se prenesu na račun Klijenta na slobodnu poziciju.

3.1.7.2 TESTIRANJE I PROVJERA POSTUPANJA PREMA SUDIONIKU NAD KOJIM SE PROVODI POSTUPAK ZBOG INSOLVENTNOSTI

Članak 69.

Testiranje i provjera postupanja prema Sudioniku nad kojim se provodi postupak zbog insolventnosti provodit će se najmanje jednom godišnje odnosno prema planu T2S-a.

Iznimno od stavka 1. ovog članka testiranje i provjera postupanja će biti provedena ranije ako će to biti potrebno zbog značajnih promjena odredbi postupka prema Sudioniku u odnosu na kojeg se provodi postupak zbog insolventnosti ili na zahtjev HANFA-e ili nadležnog tijela Sudionika.

Članak 70.

Mjere i postupci koji se provode u postupanju prema Sudioniku nad kojim se provodi postupak zbog insolventnosti testirat će se i provjeravati kroz simulirane vježbe.

SKDD će poziv za sudjelovanje u simuliranim vježbama uputiti relevantnim Sudionicima, Središnjim depozitorijima vrijednosnih papira s kojima SKDD ima uspostavljenu vezu, Tržišnom operateru, središnjoj banci i drugim subjektima za koje procijeni da bi trebali sudjelovati u simuliranim vježbama.

SKDD će omogućiti sudjelovanje HANFA-e i HNB-a odnosno nadležnog tijela Sudionika u simuliranim vježbama na temelju njihova zahtjeva.

Članak 71.

SKDD će za svaku simuliranu vježbu izraditi scenarij.

Scenarij simulirane vježbe će uzeti u obzir:

- različite vrste Sudionika prema vrsti Usluga poravnanja i namire koje koriste, ali i prema volumenu Instrukcija za namiru/Transakcija,
- Sudionike koji imaju poslovni nastan u različitim državama ili vremenskim zonama,
- druge relevantne tržišne infrastrukture.

Članak 72.

SKDD će izmijeniti i/ili dopuniti postupanje prema Sudioniku nad kojim se provodi postupak zbog insolventnosti kako bi se otklonili ili umanjili svi nedostaci koji su prepoznati tijekom testiranja i iskazani u rezultatima testiranja.

SKDD će obavijestiti Sudionike i druge relevantne tržišne infrastrukture i osigurati da Sudionici i relevantne tržišne infrastrukture kod kojih je tijekom testiranja utvrđen nedostatak znanja ili spremnosti u provođenju postupka i mjera prema Sudioniku nad kojim se provodi postupak zbog insolventnosti, provedu mjere radi otklanjanja uočenih nedostataka.

Članak 73.

SKDD će o provedenom testiranju sastaviti pisani izvještaj koji mora sadržavati scenarij simulirane vježbe, rezultate provedenih testiranja te, ako će ga biti, prijedlog izmjena i dopuna postupanja prema Sudioniku nad kojim se provodi postupak zbog insolventnosti.

Pisani izvještaj o provedenom testiranju dostavit će se Upravi, Odboru za rizike, HNB-u, HANFA-i, odnosno nadležnom tijelu Sudionika.

SKDD će na svojim internetskim stranicama javno objaviti sažetak izvještaja o provedenom testiranju te sve izmjene i dopune odredbi postupanja nad Sudionikom nad kojim se provodi postupak zbog insolventnosti.

3.2 IZDAVATELJI

Članak 74.

Odredbama Pravila o Izdavateljima uređeni su uvjeti članstva, postupanje po zahtjevu za primitak u članstvo, članska prava i obveze, mjere i postupci nadzora nad Izdavateljima te sankcijske mjere prema Izdavateljima.

3.2.1 UVJETI ZA ČLANSTVO IZDAVATELJA

Članak 75.

Uvjeti za članstvo Izdavatelja su pravni, financijski i operativni.

Izdavatelj je dužan za vrijeme članstva ispunjavati uvjete za članstvo koji su bitni za sigurnost, stabilnost i uredno funkcioniranje SKDD-a te financijsku stabilnost i uređenost tržišta.

Članak 76.

Pravni uvjeti zahtijevaju od podnositelja zahtjeva da:

1. je pravna osoba,
2. prihvaća prava i obveze određene Operativnim pravilima rada,
3. osigura ispunjenje uvjeta koji su određeni Operativnim pravilima rada za uključenje vrijednosnih papira u usluge SKDD-a,
4. uz zahtjev za primitak u članstvo priloži isprave određene Uputom SKDD-a.

SKDD, na temelju slobodne diskrecijske ocjene, može tražiti od podnositelja zahtjeva koji ima sjedište izvan područja Republike Hrvatske da dostavi pravno mišljenje ili drugi dokaz kojim se potvrđuje da pozitivni propisi države njegova sjedišta ne onemogućuju ili predstavljaju smetnju za punu primjenu relevantnih pozitivnih propisa Republike Hrvatske, Operativnih pravila rada te ugovornih odredbi koje bi se na podnositelja zahtjeva primjenjivale nakon što stekne status Izdavatelja. Ako iz dostavljenog pravnog mišljenja odnosno drugog dokaza ne proizlazi puna primjenjivost pozitivnih propisa Republike Hrvatske, Operativnih pravila rada i odredbi ugovora, SKDD može zahtjev za stjecanje statusa Izdavatelja odbiti odnosno postojećeg Izdavatelja može isključiti. Troškove pribavljanja pravnog mišljenja odnosno drugog dokaza u skladu s ovim člankom snosi podnositelj zahtjeva odnosno Izdavatelj.

SKDD može postupiti na način kako je opisano u prethodnom stavku ovog članka i prema postojećem Izdavatelju ako ima razloga sumnjati da pozitivni propisi države sjedišta Izdavatelja više ne ispunjavaju uvjete navedene u prethodnom stavku ovog članka.

Članak 77.

Financijski uvjeti za članstvo od Izdavatelja zahtijevaju da je u mogućnosti uredno ispunjavati članske obveze financijske naravi.

Članak 78.

Podnositelj zahtjeva ne zadovoljava financijske uvjete za stjecanje statusa Izdavatelja ako je ostvaren jedan od uvjeta:

1. ima gubitak iznad visine kapitala,
2. račun ili računi za obavljanje poslova platnog prometa su mu blokirani.

Podnositelj zahtjeva ne ispunjava financijske uvjete za stjecanje statusa Izdavatelja ako su kumulativno ispunjeni sljedeći uvjeti:

1. koeficijent opće likvidnosti je manji od 1,00,
2. stopa vlastitog kapitala je manja od 10%,
3. ekonomičnost ukupnog poslovanja je manje od 1,00.

Članak 79.

Operativni uvjeti zahtijevaju od podnositelja zahtjeva da primitak u članstvo podnositelja zahtjeva ne smije prouzročiti obvezu SKDD-a da znatnije izmjeni svoje postupanje koje utječe na postupke upravljanja rizicima i koje negativno utječe na uredno funkcioniranje SKDD-a.

Ako je podnositelj zahtjeva izdavatelj udjela, mora imati najmanje dva korisnika za rad s informacijskim sustavom SKDD-a te ispunjavati sve uvjete za izravan pristup informacijskom sustavu SKDD-a.

3.2.2 POSTUPANJE PO ZAHTJEVU ZA STJECANJE STATUSA IZDAVATELJA

Članak 80.

Zaprimanjem zahtjeva za stjecanje statusa Izdavatelja i zahtjeva za uključenje vrijednosnih papira u usluge SKDD-a započinje postupak primitka u članstvo.

Postupak primitka u članstvo je javan i detaljnije razrađen Uputom SKDD-a.

O zahtjevu je SKDD dužan donijeti odluku u roku od tri mjeseca od dana primitka zahtjeva.

Članak 81.

SKDD će o zahtjevu donijeti odluku kojom zahtjev usvaja kao osnovan i utvrđuje da su ispunjeni svi uvjeti da podnositelj zahtjeva stekne status Izdavatelja i da se vrijednosni papiri uključe u usluge SKDD-a ili odluku kojom zahtjev odbija.

Odluku o zahtjevu donosi Uprava SKDD-a.

Odluku kojom zahtjev odbija, SKDD-a će obrazložiti i pisani otpravak odluke dostaviti podnositelju zahtjeva.

Članak 82.

SKDD je ovlašten odbiti zahtjev podnositelja koji ispunjava uvjete za stjecanje statusa Izdavatelja samo ako je takva odluka donesena na temelju prethodno provedene sveobuhvatne ocjene pravnih, financijskih i operativnih rizika.

Obrazloženje odluke kojom se zahtjev za stjecanje statusa Izdavatelja odbija mora sadržavati razloge i obrazloženje razloga odbijanja i sveobuhvatne ocjene rizika.

Članak 83.

Podnositelj zahtjeva je ovlašten u roku od mjesec dana od dana primitka pisanog otpravka odluke o odbijanju zahtjeva za stjecanje statusa Izdavatelja podnijeti pritužbu HANFA-i.

SKDD će na zahtjev HANFA-e, u roku od dva tjedna od dana primitka zahtjeva, dodatno obrazložiti razloge te navesti dodatne podatke kojima potkrepljuje svoju odluku o odbijanju zahtjeva za primitak u članstvo.

3.2.3 PRAVA I OBVEZE IZDAVATELJA

Članak 84.

Izdavatelj se obvezuje postupati u skladu s Operativnim pravilima rada i drugim pravnim aktima SKDD-a te se obvezuje plaćati naknade određene Cjenikom SKDD-a.

Izdavatelj se obvezuje postupati u skladu s izmjenama i dopunama Operativnih pravila rada, plaćati naknade određene izmjenama i dopunama Cjenika SKDD-a pod uvjetom da su izmjene i dopune Operativnih pravila rada i Cjenika SKDD-a objavljeni i dostupni Izdavateljima te da je prethodno uredno proveden postupak izmjena i dopuna Operativnih pravila rada i Cjenika SKDD-a u skladu sa ZTK-om i Operativnim pravilima rada.

Članak 85.

Izdavatelj će uredno i pravovremeno ispunjavati svoje financijske i druge obveze prema SKDD-u na način i u rokovima kako je određeno Operativnim pravilima rada i Cjenikom SKDD-a.

SKDD ima pravo na prijeboj dospjelih potraživanja Izdavatelja prema SKDD-u s dospjelim potraživanjima SKDD-a prema Izdavatelju.

Članak 86.

Izdavatelj je dužan čuvati tajnost podataka koje sazna korištenjem informacijskog sustava SKDD-a i ugovornih Usluga SKDD-a.

Članak 87.

SKDD Izdavateljima pruža sljedeće usluge:

1. otvaranje Računa vrijednosnih papira na kojem se vode vlastiti vrijednosni papiri Izdavatelja (Trezorski račun);
2. otvaranje Računa vrijednosnih papira na kojem se vode pozicije vrijednosnih papira drugih Izdavatelja, a čiji Imatelj je Izdavatelj;
3. vođenje pozicija na Računima vrijednosnih papira ulagatelja za ukupnu količinu vrijednosnih papira koje je Izdavatelj uključio u usluge SKDD-a;
4. vođenje evidencije o vrijednosnim papirima koje je izdao Izdavatelj u obliku isprava koje glase na ime ili na donositelja, a koje još nisu dematerijalizirane;
5. vođenje evidencije o imobiliziranim vrijednosnim papirima;
6. upis promjena na pozicijama za vrijednosne papire na temelju namire Transakcija s tržišta sklopljenih između Sudionika;
7. upis promjena na pozicijama za vrijednosne papire na temelju namire Transakcija izvan tržišta sklopljenih između Sudionika;
8. upis promjena na pozicijama za vrijednosne papire koji se vode u informacijskom sustavu SKDD-a koje nisu posljedica postupka namire između Sudionika;
9. upis promjena podataka o Nositeljima računa osim u slučaju Transakcijskih računa;
10. vođenje podataka o povijesti za sve promjene na pozicijama;
11. uspoređivanje i usklađivanje podataka upisanih u informacijski sustav SKDD-a i onih koje je dostavio Izdavatelj;
12. redovito izvještavanje o Nositeljima računa i s njima povezanim pozicijama;
13. izvještavanje ulagatelja odnosno Nositelja računa koji su imali promjene na svojim pozicijama tijekom mjeseca u odnosu na vrijednosne papire Izdavatelja;
14. godišnje izvještavanje ulagatelja odnosno Nositelja računa - domaćih pravnih osoba na čijim Računima vrijednosnih papira su upisani vrijednosni papiri Izdavatelja;
15. provođenje korporativnih akcija;
16. dodjeljivanje Međunarodnog jedinstvenog identifikacijskog broja (ISIN) vrijednosnim papirima Izdavatelja u skladu sa standardima koje određuje ANNA;
17. dodjeljivanje CFI i FISN oznake vrijednosnim papirima prema Međunarodnoj klasifikaciji financijskih instrumenata;
18. druge usluge u skladu s odredbama Operativnih pravila rada.

Članak 88.

Izdavatelj koji ima izravan pristup informacijskom sustavu SKDD-a ima uvid u:

1. osnovne podatke o Sudionicima;
2. osnovne podatke o ostalim Izdavateljima;
3. osnovne podatke o vrijednosnim papirima uključenim u usluge SKDD-a;
4. podatke o Nositeljima računa s ubilježnim vrijednosnim papirima kojih je Izdavatelj;
5. podatke o preknjižbama po računima vrijednosnih papira za vrijednosne papire kojih je Izdavatelj - uključuje vrstu preknjižbe i količinu vrijednosnih papira koja je bila predmet preknjižbe;

6. podatke o opunomoćenicima koji ostvaruju pravo glasa za Nositelja računa iz vrijednosnih papira kojih je Izdavalatelj;
7. evidenciju isprava vrijednosnih papira kojih je Izdavalatelj, a koji nisu dematerijalizirani;
8. terete na vrijednosnim papirima kojih je Izdavalatelj;
9. pozicije na svom Trezorskom računu;
10. informacije o korporativnim akcijama svih Izdavalatelja nakon javne objave akcije;
11. obračun po korporativnim akcijama koje se na njega odnose;
12. stanje novčanih obveza.

Izdavalatelj koji ima izravan pristup informacijskom sustavu može u sustavu SKDD-a obaviti sljedeće radnje:

1. predbilježbu upisa ulagatelja;
2. upise koji se odnose na promjenu statusa isprava i dematerijalizaciju;
3. upis i prestanak tereta (založno pravo, fiducij);
4. upis opunomoćenika koji ostvaruje pravo glasa, ako je isti već upisan u sustav SKDD-a kao Nositelj računa;
5. promjenu datuma do kada vrijedi punomoć koja se odnosi na pravo glasa;
6. registraciju računa s Izdavalateljem ako je to potrebno za provođenje nekih od gore navedenih upisa;
7. preknjižba vrijednosnih papira s pozicije novog izdanja na slobodnu poziciju;
8. Izdavalatelj udjela može u skladu s Pravilima i Uputom samostalno provoditi upis i promjene količine Udjela te obavljati preknjižbe vezane uz izdavanje i povlačenje Udjela te preknjižbe vezane uz isporuku i otkup Udjela.

Upisi se mogu odnositi samo na vrijednosne papire Izdavalatelja i na pozicije registrirane s Izdavalateljem.

Izdavalatelj udjela može obavljati preknjižbe vezane uz izdavanje Udjela na pozicije registrirane s Članom sudionikom ako se preknjižba Udjela provodi u korist vrste računa kao što su Transakcijski skrbnički račun, Transakcijski račun portfelja i Transakcijski račun ulagatelja na kojem vrijednosni papiri moraju biti registrirani s Članom sudionikom.

Izdavalatelj koji ima izravan pristup informacijskom sustavu SKDD-a, ne može otvarati nove račune vrijednosnih papira ili na postojećima upisivati promjene podataka o ulagateljima odnosno Nositeljima računa. Izdavalatelj može predbilježiti upis novog ulagatelja te dostavljati odgovarajuće naloge SKDD-u u ime ulagatelja odnosno Nositelja računa kako bi zatražio promjene upisanih podataka u skladu s Uputom SKDD-a.

Članak 89.

Izdavalatelj će, bez odgode obavijestiti SKDD, o svim činjenicama koje utječu ili bi mogle mogu utjecati na njegov status Člana, ispunjavanje uvjeta za članstvo, sposobnost Izdavalatelja da ispunjava svoje članske obveze, a osobito o svojim statusnim promjenama uključujući i ako je protiv njega podnesen zahtjev za pokretanje predstečajnog, stečajnog ili drugog odgovarajućeg postupka zbog insolventnosti ili je podnesen zahtjev za pokretanje postupka likvidacije, kao i ako je Izdavalatelj stranka u postupku pred sudom, u arbitražnom postupku, postupku mirenja, ovršnom postupku ili stranka u postupku pred drugim nadležnim tijelom, a ishod postupka može bitno utjecati na mogućnost ili sposobnost Izdavalatelja da ostvaruje svoja članska prava i ispunjava svoje članske obveze.

Izdavalatelj će bez odgode obavijestiti SKDD o svim činjenicama koje utječu ili bi mogle utjecati na obilježja vrijednosnog papira te prava iz vrijednosnog papira čiji je Izdavalatelj.

Izdavalatelj će bez odgode obavijestiti SKDD o svim informacijama koje se na bilo koji način odnose na korporativne akcije.

Izdavatelj će bez odgode obavijestiti SKDD o svakom postupku pred sudom u kojem sudjeluje kao stranka, a koji utječe ili bi mogao utjecati na korporativnu akciju odnosno na popis imatelja prava iz vrijednosnih papira kojih je Izdavatelj.

Članak 90.

Radnje ili propusti radnika i zastupnika Izdavatelja, smatraju se radnjama Izdavatelja.

Članak 91.

Podaci koje Izdavatelj dostavi SKDD-u u bilo kojem postupku prijenosa podataka smatraju se točnim, istinitim, pravovaljanim i potpunim.

SKDD ne odgovara za štetu članovima SKDD-a, Imateljima vrijednosnih papira ili trećim osobama koja nastane kao posljedica netočnih, neistinitih i nepotpunih podataka koje je SKDD-u dostavio Izdavatelj tijekom bilo kojeg postupka prijenosa podataka.

Zahtjev za naknadu štete i ispravak netočnih, neistinitih i nepotpunih podataka, podnosi se protiv Izdavatelja ili osobe koja je nezakonito upisana kao imatelj ili ovlaštenik u postupku prijenosa podataka.

Članak 92.

Izdavatelji koji imaju izravan pristup informacijskom sustavu SKDD-a odgovaraju za štetu koja nastane zbog nepravovremenog upisa ili upisa obavljenog protivno nalogu ulagatelja odnosno Nositelja računa, kao i zbog nezakonitog upisa, odnosno nezakonitog odbijanja upisa i postupanja po zaprimljenom nalogu.

Izdavatelji odgovaraju za štetu koja nastane zbog nepravovremene dostave naloga SKDD-u, odnosno zbog dostave nepotpunog naloga ili naloga koji je protivan instrukcijama ulagatelja odnosno Nositelja računa ili zakonu.

Izdavatelji su dužni naloge s popratnom dokumentacijom, proslijediti SKDD-u najkasnije sljedeći Radni dan od primitka uredne dokumentacije.

Članak 93.

SKDD odgovara za točan i potpun upis naloga ulagatelja odnosno Nositelja računa i Izdavatelja, a koji su predani SKDD-u na način i u rokovima kako je određeno Operativnim pravilima rada SKDD-a te odgovara za zaštitu cjelovitosti i sigurnosti podataka koji su upisani na Računima vrijednosnih papira u informacijskom sustavu SKDD-a.

Članak 94.

SKDD će Izdavateljima otpremiti izvještaje na način i u rokovima kako je određeno Operativnim pravilima rada SKDD-a.

Izdavatelj je dužan provjeriti točnost i potpunost podataka u izvještajima koje primi od SKDD-a te će bez odgode obavijestiti SKDD ako nije primio izvještaj ili ako osporava točnost ili potpunost izvještaja.

Ako Izdavatelj ne ospori točnost i potpunost izvještaja u roku od 24 sata od trenutka kad mu je izvještaj učinjen dostupnim, smatra se da je Izdavatelj potvrdio točnost i potpunost izvještaja.

Članak 95.

Na zahtjev Izdavatelja, SKDD provodi edukaciju radi osposobljavanja za rad u informacijskom sustavu SKDD-a. SKDD je dužan redovito obavještavati Izdavatelje o novim mogućnostima, ali i promjenama svog informacijskog sustava.

SKDD će u skladu s Cjenikom Izdavateljima obračunati naknadu za pohađanje programa izobrazbe.

Članak 96.

SKDD ne odgovara za štetu uzrokovanu propustima platnog prometa, odnosno za neispravno i nepravovremeno postupanje po Nalozima za plaćanje.

Članak 97.

SKDD ne odgovara za svoj propust ili kašnjenja u pružanju bilo kojih usluga ili u postupanju po nalogu, ako je takav propust ili kašnjenje nastalo zbog elementarne nepogode, sabotaže, mehaničkog kvara, kvara računala ili Sustava za namiru ili T2S-a, prekida napajanja, odluke državnog tijela ili drugih uzroka koji su izvan razborite kontrole SKDD-a.

Članak 98.

SKDD neće postupiti po nalogu Izdavatelja ili Nositelja računa, ako bi time postupio protivno zakonu ili podzakonskom propisu, odluci suda ili drugog nadležnog tijela.

Članak 99.

Sporovi između Izdavatelja i SKDD-a nastojat će se riješiti mirnim putem, pregovorima ili provođenjem postupka mirenja po pravilima o kojima se strane u sporu dogovore.

Ako jedna ili obje strane u sporu ne žele ili odustanu od mirnog rješenja spora, za rješavanje svih sporova između Izdavatelja i SKDD-a nadležan je Trgovački sud u Zagrebu.

3.2.4 UKLJUČENJE I ISKLJUČENJE VRIJEDNOSNIH PAPIRA U USLUGE SKDD-a

Članak 100.

Izdavatelj može uključiti u usluge SKDD-a sve ili dio vrijednosnih papira kojih je Izdavatelj.

SKDD može vrijednosne papire uključiti u Usluge depozitorija ili u Usluge depozitorija i Usluge poravnanja i namire. SKDD uključuje u T2S vrijednosne papire koji su uključeni u Usluge depozitorija i Usluge poravnanja i namire.

Zahtjev za uključenje vrijednosnih papira u Usluge depozitorija ili u Usluge depozitorija i Usluge poravnanja i namire može podnijeti isključivo Izdavatelj ili podnositelj zahtjeva za stjecanje statusa Izdavatelja odnosno agent izdanja odabran od strane izdavatelja.

U slučajevima kada se vrijednosni papiri uključuju u usluge SKDD-a kao Sekundarnog depozitorija Zahtjev za uključenje podnosi Sudionik koji provodi inicijalni prijenos vrijednosnih papira u sustavu SKDD-a.

3.2.4.1 UVJETI ZA UKLJUČENJE VRIJEDNOSNIH PAPIRA

Članak 101.

Uvjeti za uključenje vrijednosnih papira u Usluge depozitorija SKDD-a:

1. da su vrijednosni papiri izdani u skladu s pravom države izdanja, statutom Izdavatelja ili podnositelja zahtjeva za stjecanje statusa Izdavatelja i odlukom o izdanju vrijednosnog papira;
2. da podnositelj zahtjeva omogući SKDD-u da u skladu s Pravilima primjenjuje mjere usklađivanja kojima osigurava integritet vrijednosnih papira uključenih u Usluge depozitorija;
3. da vrijednosni papiri istog roda daju Imateljima vrijednosnih papira ista prava;
4. da su vrijednosni papiri izdani na ime;
5. da se može dodijeliti oznaka vrijednosnog papira, ISIN, CFI i FISN oznake u skladu s Uputom SKDD-a;
6. da se nakon provjere ispravnosti podataka u datoteci može provesti prijenos podataka iz registra Izdavatelja u informacijski sustav SKDD-a;
7. da SKDD pruža uslugu početnog evidentiranja takvih vrijednosnih papira u nematerijaliziranom obliku;

8. da su vrijednosni papiri upisani u sustav Primarnog depozitorija ako je SKDD Sekundarni depozitorij za vrijednosne papire čije uključanje se zahtjeva;
9. postojanje veze između SKDD-a i Primarnog depozitorija ako je SKDD Sekundarni depozitorij za vrijednosne papire čije uključanje se zahtjeva.

Članak 102.

Uvjeti za uključanje vrijednosnih papira u Usluge poravnanja i namire zahtijevaju da:

1. je vrijednosni papir uključen u Usluge depozitorija;
2. uključanje vrijednosnog papira neće negativno utjecati na sigurnost, stabilnost i uredno funkcioniranje Sustava za namiru vrijednosnih papira te financijsku stabilnost i uređenost tržišta;
3. Sustav za namiru vrijednosnih papira kojim upravlja SKDD podržava u zahtjevu navedenu valutu namire.

Članak 103.

Vrijednosni papiri, za vrijeme dok su uključeni u Usluge depozitorija i Usluge poravnanja i namire, moraju ispunjavati uvjete za uključanje vrijednosnih papira koji su bitni za sigurnost, stabilnost i uredno funkcioniranje Sustava za namiru vrijednosnih papira te financijsku stabilnost i uređenost tržišta.

3.2.4.2 POSTUPANJE PO ZAHTJEVU ZA UKLJUČENJE VRIJEDNOSNIH PAPIRA

Članak 104.

Zaprimanjem zahtjeva za uključanje vrijednosnih papira u Usluge depozitorija ili u Usluge poravnanja i namire započinje postupak uključanja vrijednosnih papira.

Postupak uključanja vrijednosnih papira kao i isprave koje je potrebno podnijeti uz zahtjev detaljnije razrađuje Uputa SKDD-a.

O zahtjevu za uključanje vrijednosnih papira u Usluge depozitorija ili Usluge depozitorija i Usluge poravnanja i namire, SKDD je dužan donijeti odluku u roku od tri mjeseca od dana zaprimanja zahtjeva.

Kada je SKDD Primarni depozitorij, prije donošenja odluke o zahtjevu za uključanje vrijednosnih papira koji se odnosi na financijske instrumente koji su izdani prema pravu Države članice, otpremit će HANFA-i obavijest u skladu s odredbama ovih Pravila koje uređuju „Pružanje usluga u drugoj državi članici“.

Članak 105.

SKDD je ovlašten o zahtjevu za uključanje vrijednosnih papira u Usluge depozitorija ili Usluge depozitorija i Usluge poravnanja i namire donijeti odluku kojom zahtjev usvaja kao osnovan i uključuje vrijednosne papire u Usluge depozitorija ili u Usluge depozitorija i Usluge poravnanja i namire ili odluku kojom zahtjeve odbija kao neosnovane.

Odluku o zahtjevu za uključanje vrijednosnih papira u Usluge depozitorija ili Usluge depozitorija i Usluge poravnanja i namire donosi Uprava SKDD-a.

SKDD će u odluci kojom usvaja zahtjev kao osnovan odrediti datum uključanja vrijednosnih papira u Usluge depozitorija ili Usluge depozitorija i Usluge poravnanja i namire i prvi dan trgovanja vrijednosnim papirom za koji se namira obavlja u Sustavu za namiru SKDD-a.

Članak 106.

SKDD je ovlašten odbiti zahtjev za uključanje vrijednosnih papira u Usluge depozitorija ili Usluge depozitorija i Usluge poravnanja i namire ako nisu ispunjeni uvjeti određeni Operativnim pravilima rada.

Obrazloženje odluke kojom se zahtjev odbija mora sadržavati razloge odbijanja.

Pisani opravak odluke SKDD će dostaviti podnositelju zahtjeva.

Članak 107.

Podnositelj zahtjeva je ovlašten u roku od mjesec dana od dana primitka pisanog opravka odluke o odbijanju zahtjeva za uključenje vrijednosnih papira u Usluge depozitorija i Usluge poravnanja i namire podnijeti HANFA-i pritužbu.

SKDD će na zahtjev HANFA-e, u roku od dva tjedna od dana primitka zahtjeva, dodatno obrazložiti razloge te navesti dodatne podatke kojima potkrepljuje svoju odluku o odbijanju zahtjeva za uključenje vrijednosnih papira u Usluge depozitorija i/ili Usluge poravnanja i namire.

3.2.4.3 ISKLJUČENJE VRIJEDNOSNIH PAPIRA IZ USLUGA SKDD-a

Članak 108.

Vrijednosni papiri mogu biti isključeni iz Usluge depozitorija ili Usluge depozitorija i Usluge poravnanja i namire odnosno iz usluga SKDD-a.

Vrijednosni papiri mogu biti isključeni samo iz Usluga poravnanja i namire, a ostati uključeni u Usluge depozitorija.

Članak 109.

Vrijednosni papiri koji se isključuju iz usluga SKDD-a moraju biti određeni ISIN oznakom.

Iz Usluga depozitorija može biti isključena ukupna količina vrijednosnih papira ili samo jedan dio ukupne količine vrijednosnih papira iste ISIN oznake.

Iz Usluga poravnanja i namire može biti isključena samo ukupna količina vrijednosnih papira iste ISIN oznake.

Članak 110.

Isključenje ukupne količine vrijednosnih papira iste ISIN oznake iz usluga SKDD-a dopušteno je samo u slučaju izdanja vrijednosnih papira u obliku isprava, prijenosa vrijednosnih papira u sustav drugog Središnjeg depozitorija vrijednosnih papira, gubitka pravne osobnosti Izdavatelja koji nema univerzalnog pravnog sljednika ili provođenja korporativnih akcija u skladu s odredbama Operativnih pravila rada.

Isključenje ukupne količine vrijednosnih papira iste ISIN oznake iz usluga SKDD-a dopušteno je bez obzira na izdanje isprava o vrijednosnim papirima, prijenos vrijednosnih papira u sustav drugog Središnjeg depozitorija vrijednosnih papira, gubitka pravne osobnosti Izdavatelja i bez obzira na provođenje korporativnih akcija i odredbi ZTK-a, pod uvjetom da je SKDD utvrdio da su ispunjene pretpostavke za izricanje sankcije isključenja Izdavatelja iz članstva te donio odluku o isključenju Izdavatelja iz članstva u skladu s odredbama Operativnih pravila rada o prestanku članstva Izdavatelja.

Članak 111.

Izdavatelj može podnijeti zahtjev za isključenje ukupne količine vrijednosnih papira iste ISIN oznake iz usluga SKDD-a radi prijenosa u sustav drugog Središnjeg depozitorija vrijednosnih papira ili radi izdanja vrijednosnih papira u obliku isprava.

SKDD će na zahtjev Izdavatelja, u roku od tri mjeseca, u skladu s Operativnim pravilima rada provesti postupak isključenja ukupne količine vrijednosnih papira iste ISIN oznake iz usluga SKDD-a i omogućiti uključivanje vrijednosnog papira u sustav drugog Središnjeg depozitorija vrijednosnih papira odnosno omogućiti izdanje vrijednosnih papira u obliku isprava u skladu s odredbama ZTK.

Postupak isključenja vrijednosnih papira iz usluga SKDD-a zbog prijenosa u sustav drugog Središnjeg depozitorija vrijednosnih papira ili zbog izdanja vrijednosnih papira u obliku isprava detaljnije je razrađen odredbama Upute SKDD-a.

Članak 112.

Odluku o isključenju ukupne količine vrijednosnih papira iste ISIN oznake iz usluga SKDD-a donosi Uprava SKDD-a.

U odluci mora biti navedena ISIN oznaka vrijednosnih papira, ukupna količina vrijednosnih papira koja se isključuje iz usluga SKDD-a i dan isključenja iz usluga SKDD-a.

Članak 113.

Isključenje jednog dijela ukupne količine vrijednosnih papira iste ISIN oznake iz usluga SKDD-a dopušteno je samo radi prijenosa vrijednosnih papira u sustav drugog Središnjeg depozitorija vrijednosnih papira.

Predmetom isključenja radi prijenosa u sustav drugog Središnjeg depozitorija mogu biti samo vrijednosni papiri na slobodnoj poziciji koji imaju status otplate „otplaćeno“.

Za isključenje jednog dijela ukupne količine vrijednosnih papira iste ISIN oznake iz Usluga SKDD-a radi prijenosa u sustav drugog Središnjeg depozitorija vrijednosnih papira, Izdavatelj mora imati pisanu suglasnost ulagatelja odnosno Nositelja računa vrijednosnih papira na kojima su upisane pozicije vrijednosnih papira koji se prenose u sustav drugog Središnjeg depozitorija.

Potpis ulagatelja odnosno Nositelja računa na pisanoj suglasnosti mora biti ovjeren osim ako suglasnost nije SKDD-u dostavljena odgovarajućom SWIFT porukom.

SKDD će na zahtjev Izdavatelja, u roku od tri mjeseca, u skladu s Operativnim pravilima rada provesti postupak isključenja jednog dijela ukupne količine vrijednosnih papira iste ISIN oznake iz usluga SKDD-a i omogućiti uključenje vrijednosnog papira u sustav drugog Središnjeg depozitorija vrijednosnih papira.

Postupak isključenja jednog dijela ukupne količine vrijednosnih papira iz usluga SKDD-a zbog prijenosa u sustav drugog Središnjeg depozitorija vrijednosnih papira detaljnije je razrađen odredbama Upute SKDD-a.

3.2.5 IMOBILIZACIJA I ZBIRNA POHRANA VRIJEDNOSNIH PAPIRA

3.2.5.1 OPĆE ODREDBE

Članak 114.

Vrijednosne papire izdane u obliku isprave SKDD može primiti u zbirnu pohranu, ako su zadovoljeni uvjeti za Uključenje vrijednosnih papira određeni ovim Pravilima.

Članak 115.

Primitkom u zbirnu pohranu u postupku imobilizacije, imobilizirani vrijednosni papir koji je izdan u obliku isprave, u pravnom prometu predstavlja elektronički zapis kod SKDD-a te je zamjenjiv bez ograničenja s vrijednosnim papirom istog Izdavatelja unutar iste vrste i istog roda odnosno pri povlačenju vrijednosnih papira iz zbirne pohrane ne mogu se potraživati pojedinačno određeni vrijednosni papiri.

Članak 116.

Imobilizirani vrijednosni papiri vode se na Računima vrijednosnih papira u SKDD-u te se na iste, na odgovarajući način primjenjuju odredbe Pravila i Uputa SKDD-a.

Članak 117.

Mjere usklađivanja u odnosu na imobilizirane vrijednosne papire provode se u skladu s odredbama ovih Pravila koje uređuju Mjere usklađivanja.

Članak 118.

Postupak predaje vrijednosnih papira u zbirnu pohranu, provjera i upis vrijednosnih papira u zbirnu pohranu te prestanak imobilizacije i preuzimanje vrijednosnih papira iz zbirne pohrane detaljnije su propisani Uputom SKDD-a.

3.2.6 POSTUPCI I MJERE NADZORA NAD IZDAVATELJIMA

Članak 119.

Ovim odredbama Pravila uređuju se mjere i postupci nadzora nad Izdaviteljima, ispunjavaju li Izdavatelji uvjete za članstvo i ispunjavaju li svoja prava i obveze u skladu s Operativnim pravilima rada kao i postupci i mjere nadzora ispunjenosti uvjeta za uključenje vrijednosnih papira u usluge SKDD-a.

Članak 120.

SKDD provodi kontinuirani nadzor ispunjavaju li Izdavatelji uvjete za članstvo i poštuju li Operativna pravila rada SKDD-a. U svrhu provođenja navedenog nadzora SKDD je ovlašten u bilo koje doba i bez navođenja razloga, zatražiti od Izdavatelja dostavu svih informacija, obavijesti i pojašnjenja koje SKDD smatra potrebnim, a Izdavatelj je obavezan ispuniti zahtjev SKDD-a za dostavom traženih informacija, obavijesti i pojašnjenja.

Članak 121.

SKDD utvrđuje činjenice praćenjem, prikupljanjem i provjerom dokumentacije, obavijesti i informacija koji su SKDD-u dostupni u njegovom svakodnevnom poslovanju ili su mu dostupni iz drugih izvora kao što su javno dostupni registri, Narodne novine, tiskovine, drugi mediji javnog priopćavanja, priopćenja i obavijesti drugih subjekata.

U odnosu na pravne uvjete za članstvo nadzorom se prate i prikupljaju podaci o pravnoj osobnosti Izdavatelja, postupanju Izdavatelja u skladu s Operativnim pravilima rada te o pohrani vrijednosnih papira Izdavatelja u sustavu SKDD-a.

U odnosu na financijske uvjete za članstvo nadzorom se prate i prikupljaju podaci o urednom ispunjavanju članskih obveza financijske naravi.

U odnosu na operativne uvjete za članstvo Izdavatelja udjela ili Izdavatelja koji ima izravan pristup sustavu SKDD-a, nadzorom se prate i prikupljaju podaci o urednom ispunjavanju obveze i korištenju ovlaštenja koja proizlaze iz izravnog pristupa sustavu SKDD-a te da li Izdavatelj udjela ima dva korisnika za rad sa sustavom SKDD-a.

U odnosu na Izdavatelje dužničkih vrijednosnih papira nadzorom se prate i prikupljaju podaci o urednom plaćanju dospjelih kamata i glavnica.

Članak 122.

Ako SKDD, nakon provedenog nadzora utvrdi da Izdavatelj ne ispunjava uvjete za članstvo ili da ne poštuje Operativna pravila rada i Ugovor o pružanju usluga, primijenit će odredbe Operativnih pravila rada kojima su određene sankcije i postupak izricanja sankcija prema Izdaviteljima.

3.2.7 SANKCIJE PREMA IZDAVATELJIMA

Članak 123.

SKDD može Izdavatelju izreći sankciju predviđenu Operativnim pravilima rada ako ne ispunjava obveze u skladu s Operativnim pravilima rada.

Članak 124.

Sankcije određene ovim Pravilima su opomena, suspenzija i isključenje iz članstva.

Članak 125.

Opomena je najblaža sankcija koja može biti izrečena Izdavatelju kada se prema postupanju Izdavatelja i prouzročenoj posljedici radi o očito lakšem obliku povrede Operativnih pravila rada i kada se s obzirom na sve okolnosti koje se tiču Izdavatelja i njegovog odnosa prema počinjenoj povredi stekne uvjerenje da će se opomenom utjecati na Izdavatelja da se ubuduće suzdrži od činjenja utvrđenih ili sličnih povreda te će ubuduće postupati u skladu s Operativnim pravilima rada.

Odluka kojom se izriče opomena dostavlja se samo Izdavatelju.

Članak 126.

SKDD može izreći suspenziju Izdavatelju koji:

1. čini teže povrede Operativnih pravila rada,
2. učestalo i dulje vrijeme ne plaća naknade u skladu s Cjenikom SKDD-a,
3. je stečajni dužnik u odnosu na kojeg je nepravomoćnom odlukom zaključen stečajni ili drugi odgovarajući postupak zbog insolventnosti i kojom je određeno brisanje Izdavatelja iz sudskog registra ili je nepravomoćnom odlukom završen postupak likvidacije,
4. je u postupku prijenosa iz registra Izdavatelja u informacijski sustav SKDD-a prenio netočne, nepotpune, pogrešne ili neistinite podatke, a odbija poduzeti radnje da se utvrđene nepravilnosti otklone,
5. ne ispunjava obveze iz ugovora sklopljenih sa SKDD-om,
6. se, prema ocijeni SKDD-a, ponaša prijevarno, obmanjujuće, uzrokuje bitne pogreške ili zakašnjenja koja se negativno odražavaju na poslovanje i reputaciju SKDD-a
7. ne ishodi niti redovito obnavlja LEI identifikacijsku oznaku.

Suspenzija je sankcija kojom SKDD obustavlja pružanje usluga Izdavatelju sve dok postoje okolnosti koje su bile razlog izricanja suspenzije.

SKDD će staviti izvan snage odluku kojom je Izdavatelju izrečena suspenzija kada prestanu okolnosti koje su bile razlog izricanja suspenzije ili kada donese odluku o isključenju Izdavatelja iz članstva.

Za vrijeme suspenzije, Izdavatelj je dužan plaćati naknade u skladu s Cjenikom te ispunjavati druge obveze koje su određene Operativnim pravilima rada ili ugovorom.

Odluka o suspenziji objavljuje se na internetskim stranicama SKDD-a i dostavlja se Izdavatelju, HANFA-i, Sudionicima i Tržišnom operateru, a u slučaju da se suspenzija odnosi na kreditnu instituciju dostavit će se i HNB-u.

Članak 127.

Odluka o isključenju iz članstva može biti izrečena Izdavatelju koji:

1. je izgubio pravnu osobnost,
2. dulje od šest mjeseci nema vrijednosnih papira uključenih u usluge SKDD-a,
3. učestalo i dulje vrijeme čini teže povrede Operativnih pravila rada,
4. dulje od pet godina ne plaća naknade u skladu s Cjenikom SKDD-a,
5. je stečajni dužnik u odnosu na kojeg je pravomoćnom odlukom zaključen stečajni ili drugi odgovarajući postupak zbog insolventnosti i kojom je određeno brisanje Izdavatelja iz sudskog registra ili je pravomoćnom odlukom završen postupak likvidacije,
6. je u postupku prijenosa iz registra Izdavatelja u informacijski sustav SKDD-a prenio netočne, nepotpune, pogrešne ili neistinite podatke, a izvjesno je da neće otkloniti utvrđene nepravilnosti,

7. se, prema ocijeni SKDD-a, ponaša prijevorno, obmanjujuće, uzrokuje bitne pogreške ili zakašnjenja koja se štetno odražavaju na poslovanje i reputaciju SKDD-a.

Odluka o isključenju iz članstva objavljuje se na internetskim stranicama SKDD-a i dostavlja Izdavatelju, HANFA-i, Sudionicima i Tržišnom operateru, a u slučaju da se odluka o isključenju iz članstva odnosi na kreditnu instituciju dostavit će se i HNB-u.

Članak 128.

SKDD će u provedenom postupku utvrditi činjenice koje su relevantne za donošenje odluke o počinjenoj povredi Operativnih pravila rada i za donošenje odluke o izboru sankcije.

SKDD će, samo kada ocijeni potrebnim radi utvrđivanja činjenica, pozvati Izdavatelja da se u roku od osam dana od dana primitka poziva očituje o činjenicama koje su relevantne za donošenje odluke o počinjenoj povredi Operativnih pravila rada.

Izdavatelj je ovlašten, ali ne i dužan SKDD-u dostaviti svoje očitovanje.

Članak 129.

Uprava SKDD-a će nakon provedenog postupka, a na temelju utvrđenih činjenica, donijeti odluku kojom će utvrditi da je počinjena povreda Operativnih pravila rada i izreći sankciju.

Odluka mora biti obrazložena i u pisanom obliku.

U odluci kojom je utvrdio da je počinjena povreda Operativnih pravila rada i kojom je izrečena sankcija isključenja iz članstva, SKDD će obrazložiti razloge za donošenje takve odluke i provedenu sveobuhvatnu procjenu rizika.

Članak 130.

Neke od težih povreda Operativnih pravila rada mogu se smatrati:

1. povreda pravila o čuvanju tajnosti podataka koji su Izdavatelju dostupni korištenjem informacijskog sustava SKDD-a;
2. nepravovremeni upis ili upis obavljen protivno nalogu ulagatelja odnosno Nositelja računa, nezakonit upis, odnosno nezakonito odbijanje upisa i postupanja po zaprimljenom nalogu Izdavatelja koji imaju izravan pristup informacijskom sustavu SKDD-u koje se štetno odrazilo na poslovanje i reputaciju SKDD-a;
3. nepravovremena dostava obavijesti ili naloga koja je uzrokovala pogreške koje su se štetno odrazile na poslovanje i reputaciju SKDD-a;
4. dostava SKDD-u obavijesti ili naloga koji sadrže netočne ili nepotpuno podatke koji su uzrokovali pogreške koje su se štetno odrazile na poslovanje i reputaciju SKDD-a;
5. povreda pravila o postupku prijenosa podataka iz registra Izdavatelja u informacijski sustav SKDD-a, pri čemu su u sustav SKDD-a preneseni netočni, nepotpuni, pogrešni ili neistiniti podaci zbog kojih su povrijeđena imovinska prava Imatelja vrijednosnih papira;
6. povreda pravila koja uređuju provedbu naloga za preknjižbu vrijednosnih papira koji se SKDD-u dostavljaju elektroničkim putem, a koja je uzrokovala pogrešku ili pogreške u preknjižbi vrijednosnih papira ili nepostojanje valjane pravne osnove za preknjižbu;
7. povreda obveze obavješćavanja SKDD-a da je u odnosu na Izdavatelja podnesen prijedlog za otvaranje predstečajnog, stečajnog ili drugog odgovarajućeg postupka zbog insolventnosti, postupka sanacije ili postupka likvidacije;
8. povreda obveze obavješćavanja SKDD-a da je u odnosu na Izdavatelja kao dužnika zaključen predstečajni, stečajni ili drugi odgovarajući postupak zbog insolventnosti ili postupak likvidacije;
9. povreda obveze obavješćavanja SKDD-a da je u odnosu na Izdavatelja kao dužnika odluka o zaključenju predstečajnog, stečajnog ili drugog odgovarajućeg postupka zbog insolventnosti ili dovršetka postupka likvidacije postalo pravomoćno;
10. povreda obveze obavješćavanja SKDD-a o nastupu bilo koje okolnosti koja utječe ili bi mogla utjecati na uvjete za članstvo Izdavatelja

11. povreda obveze obavještanja SKDD-a o činjenicama koje utječu ili mogu utjecati na obilježja vrijednosnog papira te prava iz vrijednosnog papira Izdavatelja, a radi se o vrijednosnim papirima koji su uvršteni na uređeno tržište;
12. povreda obveze obavještanja SKDD-a o informacijama koje se odnose na korporativne akcije Izdavatelja u odnosu na vrijednosne papire koji su uvršteni na uređeno tržište;
13. povreda obveze plaćanja dospjele glavnice i/ili kamate dužničkih vrijednosnih papira;
14. povreda obveze plaćanja naknada SKDD-u određenih Cjenikom u iznosu koji utječe na uredno poslovanje SKDD-a.

Članak 131.

Neke od lakših povreda Operativnih pravila rada mogu se smatrati:

1. povreda obveze obavještanja SKDD-a da je u odnosu na Izdavatelja podnesen prijedlog za otvaranje predstečajnog, stečajnog ili drugog odgovarajućeg postupka zbog insolventnosti ili postupka likvidacije,
2. nepravovremeni upis ili upis obavljen protivno nalogu ulagatelja odnosno Nositelja računa, nezakonit upis, odnosno nezakonito odbijanje upisa i postupanja po zaprimljenom nalogu Izdavatelja koji imaju izravan pristup informacijskom sustavu SKDD-u koji nije u bitnome utjecao na poslovanje i reputaciju SKDD-a;
3. nepravovremena dostava obavijesti ili naloga koja je uzrokovala pogreške koje se nisu u bitnome odrazile na poslovanje i reputaciju SKDD-a;
4. dostava SKDD-u obavijesti ili naloga koji sadrže netočne ili nepotpuno podatke koji su uzrokovali pogreške koje se nisu štetno odrazile na poslovanje i reputaciju SKDD-a;
5. povreda pravila o postupku prijenosa podataka iz registra Izdavatelja u informacijski sustav SKDD-a koja nije uzrokovala povrede prava Imatelja vrijednosnih papira;
6. povreda obveze obavještanja SKDD-a o činjenicama koje utječu ili mogu utjecati na obilježja vrijednosnog papira te prava iz vrijednosnog papira Izdavatelja, a radi se o vrijednosnim papirima koji nisu uvršteni na uređeno tržište ili o vrijednosnim papirima koji su upisani na manje od pet računa vrijednosnih papira;
7. povreda obveze obavještanja SKDD-a o informacijama koje se odnose na korporativne akcije Izdavatelja u odnosu na vrijednosne papire koji nisu uvršteni na uređeno tržište ili o vrijednosnim papirima koji su upisani na manje od pet računa vrijednosnih papira;
8. povreda obveze plaćanja naknada SKDD-u određenih Cjenikom u iznosu koji neznatno utječe na uredno poslovanje SKDD-a.

Članak 132.

SKDD će u postupku donošenja odluke o izboru sankcije Izdavatelju, uzeti u obzir sve okolnosti slučaja, ranije povrede Operativnih pravila rada, neuredno ispunjavanje ugovorenih obveze, vrstu povrede, stupanj utjecaja povrede na poslovanje SKDD-a, na druge Članove SKDD-a, ulagatelje i tržište kapitala.

SKDD će između više sankcija koje može izreći za utvrđenu povredu izabrati sankciju kojom će utjecati na Izdavatelja da se u buduću suzdrži od činjenja utvrđenih povreda te da postupa u skladu sa Operativnim pravilima rada.

Članak 133.

SKDD će pri izboru sankcije uzeti u obzir olakotne i otegotne okolnosti konkretnog slučaja.

Članak 134.

Olakotne okolnosti se između ostalih smatraju:

1. prestanak postupanja protivno Operativnim pravilima rada,
2. poduzimanje radnji radi sprečavanja negativnih posljedica postupanja protivno Operativnim pravilima rada,

3. suradnja u otklanjanju posljedica postupanja protivno Operativnim pravilima rada kao i primjena predloženih mjera kojima se nastoji spriječiti ponovno povreda Operativnih pravila rada.

Članak 135.

Otegotne okolnosti se između ostalih smatraju:

1. Ponovno postupanje protivno Operativnim pravilima rada nakon što je SKDD odlukom utvrdio da takvo postupanje predstavlja povredu Operativnih pravila rada,
2. nepoduzimanje radnji radi sprečavanja negativnih posljedica postupanja koje je protivno Operativnim pravilima rada,
3. prikrivanje postupanja ili posljedica postupanja koje je protivno Operativnim pravilima rada,
4. odbijanje suradnje u otklanjanju posljedica postupanja protivno Operativnim pravilima rada kao i nepridržavanje predloženih mjera kojima se nastoji spriječiti ponovna povreda Operativnih pravila rada.

3.2.8 PRESTANAK ČLANSTVA

Članak 136.

Izdavatelju članstvo može prestati suglasnošću volja SKDD-a i Izdavatelja i otkazom ugovora o pružanju usluga.

Članstvo Izdavatelju može prestati i na drugi način određen odredbama Operativnih pravila rada kojima se uređuju korporativne akcije.

Članak 137.

Otkaz ugovora o pružanju usluga može izjaviti SKDD i Izdavatelj.

U slučaju otkaza ugovora o pružanju usluga otkazni rok traje tri mjeseca i počinje teći prvi dan nakon dana u kojem je SKDD-u ili Izdavatelju uredno dostavljena izjava o otkazu ugovora o pružanju usluga.

Ugovor o pružanju usluga u odnosu na koji je izjavljen otkaz, osim ako Operativnim pravilima rada nije drugačije određeno, prestat će i Izdavatelj će biti isključen iz članstva ako su kumulativno ispunjeni sljedeći uvjeti:

1. istekao je otkazni rok,
2. ispunjene su sve pretpostavke određene Operativnim pravilima rada za isključenje vrijednosnih papira Izdavatelja iz usluga SKDD-a.

U slučaju prijenosa svih vrijednosnih papira jednog Izdavatelja u sustav drugog Središnjeg depozitorija, Ugovor o pružanju usluga prestat će i Izdavatelj će biti isključen iz članstva ako su kumulativno ispunjeni uvjeti iz prethodnog stavka ovog članka te su ispunjene sve pretpostavke određene Operativnim pravilima rada za prijenos vrijednosnih papira Izdavatelja u sustav drugog Središnjeg depozitorija.

Ako SKDD utvrdi da postoje razlozi za izricanje sankcije isključenja Izdavatelja iz članstva, SKDD će izjaviti otkaz ugovora o pružanju usluga, a Izdavatelj će biti isključen iz članstva te vrijednosni papiri koje je izdao isključeni iz usluga SKDD-a prvog Radnog dana u mjesecu koji kalendarski slijedi nakon mjeseca u kojem je istekao otkazni rok.

Za isključenja Izdavatelja iz članstva opisanom u prethodnom stavku ovog članka, ne moraju biti ispunjene pretpostavke koje su određene Operativnim pravilima rada za isključenje vrijednosnih papira Izdavatelja iz usluga SKDD-a ili za prijenos vrijednosnih papira Izdavatelja u sustav drugog Središnjeg depozitorija, osobito ako ispunjenje pretpostavki za isključenje vrijednosnih papira takvog Izdavatelja iz usluga SKDD nije moguće zbog ponašanja Izdavatelja.

Članak 138.

U slučaju da je u odnosu na Izdavatelja kao stečajnog dužnika donesena pravomoćna odluka o zaključenju stečaja kojom je određeno brisanje Izdavatelja iz sudskog registra ili je Izdavatelj brisan iz sudskog registra i nema univerzalnog pravnog sljednika, neće se primijeniti odredbe Operativnih pravila rada kojima se uređuje prestanak ugovora o pružanju.

Smatrat će se da je ugovor o pružanju usluga prestao onog dana kada je odluka o zaključenju stečaja nad Izdavateljem kojom je određeno brisanje Izdavatelja iz sudskog registra postala pravomoćna ili dana kada je Izdavatelj brisan iz sudskog registra.

Nakon što utvrdi da su nastupile okolnosti opisane u ovom članku i da je ugovor o pružanju usluga prestao, SKDD će vrijednosne papira koje je izdao Izdavatelj isključiti iz svojih usluga, a Izdavatelja iz članstva.

Članak 139.

SKDD će na temelju sporazuma, otkaza ugovora o pružanju usluga ili nakon što utvrdi da postoje razlozi za izricanje sankcije isključenja iz članstva, donijeti odluku o isključenju Izdavatelja iz članstva i prestanku pružanja usluga.

Odluku o isključenju iz članstva donosi Uprava SKDD-a u pisanom obliku, a u odluci mora biti određen Izdavatelj koji se isključuje iz članstva, razlozi isključenja iz članstva, vrijednosni papiri Izdavatelja koji se isključuju iz usluga SKDD-a, u slučaju prijenosa vrijednosnih papira u sustav drugog Središnjeg depozitorija terminski plan prijenosa vrijednosnih papira Izdavatelja, datum isključenja iz članstva i isključenja vrijednosnih papira iz Usluga depozitorija.

Članak 140.

Prestankom ugovora o pružanju usluga, Izdavatelj prestaje biti Član SKDD-a te mu prestaju sva članska prava i obveze.

Sve neispunjene obveze Izdavatelja koje su nastale prije prestanka ugovora o pružanju usluga ili koje su za Izdavatelja nastale na temelju sporazuma ili otkaza ugovora o pružanju usluga, Izdavatelj je dužan uredno ispuniti u skladu s Operativnim pravilima rada.

Izdavatelj je dužan platiti SKDD-u naknade koje su obračunate u skladu s Cjenikom, a koje su nastale prije prestanka ili u svezi s prestankom ugovora o pružanju usluga.

3.3 ODBOR KORISNIKA

Članak 141.

SKDD uspostavlja Odbor korisnika koji se sastoji od predstavnika Izdavatelja i Sudionika te koji surađuje sa SKDD-om po pitanju usluga koje SKDD pruža Članovima.

Pravilnikom o radu Odbora korisnika propisano je:

- a) mandat Odbora korisnika;
- b) kriteriji za primitak i mehanizam za odabir članova Odbora korisnika;
- c) mehanizmi rada Odbora korisnika;
- d) operativni postupci Odbora korisnika.

3.4 VEZA SKDD-a I DRUGIH SREDIŠNJIH DEPOZITORIJA

Članak 142.

Veza SKDD-a i drugih Središnjih depozitorija je odnos u kojem je SKDD izravno ili neizravno, putem posrednika, sudionik drugog Središnjeg depozitorija ili u kojoj je drugi Središnji depozitorij Sudionik SKDD-a ili koristi usluge SKDD-a neizravno putem posrednika koji je Sudionik SKDD-a, a sve s ciljem učinkovitog prijenosa vrijednosnih papira na teret/u korist sudionika drugog Središnjeg depozitorija, a u korist/na teret Sudionika SKDD-a.

Veza SKDD-a s drugim Središnjim depozitorijima može biti standardna, prilagođena, neizravna ili interoperabilna.

SKDD i s njime povezani središnji depozitoriji će osigurati obavljanje namire u sve radne dane sustava TARGET.

Članak 143.

Standardna veza SKDD-a s drugim Središnjim depozitorijem je odnos u kojem je drugi Središnji depozitorij Sudionik SKDD-a ili je SKDD sudionik drugog Središnjeg depozitorija.

Članak 144.

Prilagođena veza SKDD-a s drugim Središnjim depozitorijem je odnos u kojem drugi Središnji depozitorij kao Sudionik SKDD-a ili SKDD kao sudionik drugog Središnjeg depozitorija koriste dodatne usluge u odnosu na usluge koje SKDD odnosno drugi Središnji depozitorij standardno pružaju svojim sudionicima.

Članak 145.

Neizravna veza SKDD-a s drugim Središnjim depozitorijem je odnos između SKDD-a i posrednika koji nije Središnji depozitorij, ali je sudionik drugog Središnjeg depozitorija, kao i odnos između drugog Središnjeg depozitorija i posrednika koji nije Središnji depozitorij, ali je Sudionik SKDD-a.

Članak 146.

Interoperabilna veza SKDD-a i drugog Središnjeg depozitorija je odnos u kojem SKDD i drugi Središnji depozitorij zajedno i dogovorno uspostavljaju tehnička rješenja za namiru u sustavima za namiru vrijednosnih papira kojima upravljaju.

Uspostava veze s drugim Središnjim depozitorijem

Članak 147.

Drugi Središnji depozitorij koji je kao Sekundarni depozitorij Sudionik SKDD-a dužan je za vrijeme veze sa SKDD-om ispunjavati uvjete za uspostavu i održavanje veze koji su bitni za sigurnost, stabilnost i uredno funkcioniranje Sustava za namiru vrijednosnih papira te financijsku stabilnost i uređenost tržišta.

Članak 148.

Zaprimanjem „Zahtjeva za uspostavljanje veze sa SKDD-om ili SKDD-a i Tržišnog operatera“ (dalje u ovom poglavlju Pravila: zahtjev) započinje postupak primitka u članstvo.

Pravni, financijski i operativni uvjeti koji su određeni Operativnim pravilima rada za stjecanje statusa Sudionika određeni su i kao uvjeti za uspostavu veze SKDD-a kao Primarnog depozitorija i drugog Središnjeg depozitorija kao Sekundarnog depozitorija.

Članak 149.

Na drugi Središnji depozitorij koji kao Sekundarni depozitorij ima uspostavljenu vezu sa SKDD-om, osim ako Operativnim pravilima rada nije drugačije određeno, na odgovarajući način se primjenjuju odredbe Pravila i Upute kojima su uređeni Postupanje po zahtjevu za stjecanje statusa Sudionika, Prava i obveze Sudionika, Sankcije prema Sudionicima, Prestanak članstva, Postupak prema Sudioniku nad kojim se provodi postupak zbog insolventnosti.

Članak 150.

SKDD će prije uspostave veze s drugim Središnjim depozitorijem utvrditi i procijeniti potencijalne izvore rizika koji proizlaze iz određene veze za SKDD i za Sudionike SKDD-a te predvidjeti odgovarajuće mjere za smanjenje i otklanjanje rizika.

SKDD će kontinuirano i nakon uspostave veze s drugim Središnjim depozitorijem pratiti i upravljati s potencijalnim izvorima rizika koji proizlaze iz određene veze za SKDD i Sudionike SKDD-a te poduzimati odgovarajuće mjere za smanjenje i otklanjanje rizika.

SKDD će, u odnosu na svaku uspostavljenu neizravnu vezu, utvrditi, procijeniti, pratiti i upravljati rizicima koji proizlaze za SKDD iz neposredne veze ili su povezani s posrednikom te poduzimati odgovarajuće mjere za smanjenje rizika i njihovo otklanjanje.

Drugi Središnji depozitorij će, u postupku uspostave veze, obavijestiti SKDD o svim pružateljima ključnih usluga čije usluge koristi.

Mehanizmi i postupci upravljanja u drugom Središnjem depozitoriju s kojim SKDD namjerava uspostaviti vezu ne smiju utjecati na nesmetano pružanje usluga SKDD-a, postupke i pravila upravljanja rizicima i jednake uvjete za sve koji žele koristiti usluge SKDD-a.

Članak 151.

SKDD će sa svakim Središnjim depozitorijem s kojim ima uspostavljenu vezu dogovoriti i uspostaviti pouzdane postupke usklađivanja s ciljem osiguranja točnosti svojih podataka i evidencija te omogućavanja da Središnji depozitorij s kojim ima uspostavljenu vezu osigura točnost svojih podataka i svojih evidencija.

Postupak usklađivanja detaljnije je uređen u poglavlju Pravila naslova Mjere usklađivanja.

Članak 152.

Veza SKDD-a s drugim Središnjim depozitorijem se uspostavlja na temelju ugovora.

Ugovorom moraju biti definirana prava i obveze SKDD-a i drugog Središnjeg depozitorija (i njihovih Sudionika ako je primjenjivo) koja proizlaze iz određene veze.

Mjerodavno pravo za sve aspekte veze SKDD-a kao Primarnog depozitorija i drugog Središnjeg depozitorija kao Sekundarnog depozitorija je hrvatsko pravo uz isključenje primjene kolizijskih normi.

Ugovorom između SKDD-a i drugog Središnjeg depozitorija će biti određeno mjerodavno pravo za sve aspekte veze u kojoj je SKDD kao Sekundarni depozitorij sudionik drugog Središnjeg depozitorija kao Primarnog depozitorija.

Ugovorni odnos kojim se uspostavlja veza između SKDD-a i drugog Središnjeg depozitorija osigurat će zaštitu poveznim Središnjim depozitorijima i njihovim članovima u skladu s čl. 48. st. 3. CSDR.

Članak 153.

SKDD će svojim Sudionicima učiniti dostupnim operativne i pravne uvjete svake pojedine veze s drugim Središnjim depozitorijem kao Primarnim depozitorijem kako bi Sudionici mogli utvrditi i procijeniti izvore rizika svake pojedine veze te predvidjeti odgovarajuće mjere za smanjenje rizika i njihovo otklanjanje.

Članak 154.

SKDD i drugi Središnji depozitorij će dogovoriti i primjenjivati instrumente i mjere za očuvanje tajnosti podataka koji su dostupni posredstvom uspostavljene veze.

Članak 155.

SKDD i drugi Središnji depozitorij će, u skladu s prihvaćenim međunarodnim tržišnim standardima, dogovoriti operativno postupanje i komunikacijske postupke.

Članak 156.

SKDD i drugi Središnji depozitorij koji namjeravaju uspostaviti vezu će prije početka rada veze provesti neophodne provjere te uspostaviti komunikacijski plan za hitne situacije koji je dio plana očuvanja kontinuiteta poslovanja.

Plan za hitne situacije će sadržavati moguće neispravnosti ili kvarove Sustava za namiru te predviđene postupke i mjere u takvim slučajevima.

Članak 157.

SKDD će provoditi postupak provjere i preispitivanja veze s drugim Središnjim depozitorijem najmanje svake tri godine ili češće ako HANFA tako odredi s obzirom na veličinu, sistemski značaj, profil rizika, prirodu, opseg i složenost djelatnosti SKDD-a..

U postupku provjere i preispitivanja SKDD će uzeti u obzir sve relevantne promjene, a posebno promjene na tržištu kapitala, promjene informacijskih tehnologija te pravnog sustava drugog Središnjeg depozitorija iz Treće države.

Postupak provjere i preispitivanja veze s drugim Središnjim depozitorijem u kojoj nije predviđena namira transakcija primjenom DvP načela obuhvatit će procjenu promjena na temelju kojih bi bilo moguće uvođenje namire transakcija primjenom DvP načela.

SKDD će dostaviti Nadležnom i Relevantnom tijelu obrazloženje razloga zbog kojih nije u mogućnosti provoditi namiru transakcija primjenom DvP načela u odnosu na svaku uspostavljenu vezu s drugim Središnjim depozitorijem, pri čemu će uzeti u obzir analizu postojanja tržišne potražnje za namiru transakcija primjenom DvP načela, mogućnost naplate naknade za namiru transakcija primjenom DvP načela i analizu postojanja sigurnog i učinkovitog pristupa SKDD-a novčanim sredstvima u valutama koje koristi Primarni depozitorij za namiru transakcija primjenom DvP načela.

Članak 158.

SKDD će prije uspostave veze u postupku podnošenja zahtjeva za uspostavu veze s drugim Središnjim depozitorijem kao Primarnim depozitorijem koji ima sjedište u Trećoj državi provesti:

1. financijsku analizu,
2. analizu upravljanja,
3. analizu mogućnosti protoka podataka informacijskog sustava,
4. analizu operativnih mogućnosti i pouzdanosti,
5. analizu ovisnosti drugog Središnjeg depozitorija o pružatelju ključnih usluga,
6. analizu pravnog sustava.

Analiza pravnog sustava Treće države će između ostaloga obuhvatiti analizu zaštite imovine sudionika i njihovih klijenata. Razina zaštite imovine sudionika i njihovih klijenata koju predviđa pravni sustav Treće države u kojoj Primarni depozitorij ima sjedište mora biti usporediva s razinom koja je osigurana u Sustavu za namiru SKDD-a.

SKDD će od Primarnog depozitorija Treće države zatražiti analizu pravnog sustava koja će obuhvatiti:

1. prava SKDD-a na vrijednosnim papirima,
2. mjerodavno pravo za pravo nad vrijednosnim papirima,
3. vrsta (narav) prava koje ima SKDD na vrijednosnim papirima,
4. založno pravo na vrijednosnim papirima,
5. pravne učinke otvaranja postupka zbog insolventnosti nad Središnjim depozitorijem za SKDD s obzirom na zaštitu vrijednosnih papira sudionika i njihovih klijenata (segregaciju), konačnost namire, na postupak i rokove u kojima je dopušteno potraživati predaju vrijednosnih papira.

SKDD će utvrditi, procijeniti i pratiti izvore rizika te upravljati rizicima koji su utvrđeni nakon provedene analize iz st. 1. ovog članka.

Članak 159.

SKDD će, u postupku podnošenja zahtjeva za uspostavu veze s drugim Središnjim depozitorijima, koje omogućuju namiru primjenom DvP načela:

1. utvrditi i procijeniti dodatne rizike koje generira namira novčanih transakcija te predvidjeti odgovarajuće mjere za smanjenje rizika,
2. uspostaviti i primjenjivati mehanizam prethodnog prikupljanja novčanih sredstava potrebnih za namiru, od sudionika u čije ime i za čiji račun će SKDD provoditi namiru novčanih transakcija proizašlih iz veze SKDD-a i drugog Središnjeg depozitorija,
3. u svim slučajevima u kojima SKDD koristi posrednika za namiru novčanih transakcija osigurati da posrednik namiru novčanih transakcija provodi učinkovito i pravilno uz obvezu preispitivanja svog pravno-poslovnog odnosa s takvim posrednikom najmanje jednom godišnje.

Članak 160.

U postupku podnošenja zahtjeva za uspostavu interoperabilne veze s drugim Središnjim depozitorijem SKDD će s drugim Središnjim depozitorijem:

1. dogovoriti uspostavu istovjetnih standarda za usklađivanje, točno vrijeme početka obrade namire i provođenja korporativnih akcija te točno vrijeme završetka namire i provođenja korporativnih akcija (vremenski okvir u kojem će se provoditi namire i korporativne akcije),
2. dogovoriti i uspostaviti istovjetne postupke i mehanizme za prijenos Instrukcija za namiru kako bi se osigurala ispravna, sigurna i potpuno automatizirana obrada Instrukcija za namiru,
3. u slučaju da interoperabilna veza omogućava namiru primjenom DvP načela, SKDD i Središnji depozitorij s kojim ima uspostavljenu interoperabilnu vezu će najmanje jednom dnevno provesti preknjižbe na računima vrijednosnih papira koje su posljedica namirenih transakcija,
4. dogovoriti i uspostaviti istovjetne modele za upravljanje rizicima,
5. dogovoriti i uspostaviti pravila i postupke za slučaj nepredviđenih događaja i otvaranja postupka zbog insolventnosti u skladu s čl. 41. Uredbe.

Uspostava i upravljanje neizravnom vezom

Članak 161.

U slučaju podnošenja zahtjeva za uspostavu neizravne veze s drugim Središnjim depozitorijem, SKDD će osigurati da je posrednik kreditna institucija ili financijska institucija.

Članak 162.

Ako je posrednik kreditna institucija kako je određeno u čl. 4. st. 1. Uredbe (EU) br. 575/2013, mora ispunjavati sljedeće uvjete:

1. mora biti usklađena s čl. 38. st. 5. i 6. Uredbe ili ispunjava uvjete za zaštitu vrijednosnih papira Sudionika i njihovih klijenata i uvjete za javnu objavu o razinama zaštite i s njima povezanim troškovima koji su istovjetni uvjetima iz čl. 38. st. 5. i 6. Uredbe kada drugi Središnji depozitorij ima sjedište u Trećoj državi,
2. mora osigurati SKDD-u brzi pristup vrijednosnim papirima drugog Središnjeg depozitorija,
3. mora imati nizak kreditni rizik koje utvrđuje SKDD internom procjenom. Procjena kreditnog rizika se provodi na temelju objektivne metodologije koja se ne oslanja isključivo na vanjsko mišljenje.

Članak 163.

Ako je posrednik financijska institucija sa sjedištem u Trećoj državi, mora:

1. ispunjava bonitetne uvjete koji su istovjetni uvjetima određenim u Uredbi (EU) br. 575/2013,
2. imati pouzdane postupke vođenja računa, čuvanja tajnosti podataka i unutarnju kontrolu,
3. biti usklađen s čl. 38. st. 5. i 6. Uredbe ili ispunjava uvjete za zaštitu vrijednosnih papira Sudionika i njihovih klijenata i uvjete za javnu objavu o razinama zaštite i s njima povezanim troškovima koji su istovjetni uvjetima iz čl. 38. st. 5. i 6. Uredbe kada drugi Središnji depozitorij ima sjedište u Trećoj državi,

4. osigurati SKDD-u brzi pristup vrijednosnim papirima drugog Središnjeg depozitorija,
5. imati nizak kreditni rizik koje utvrđuje SKDD internom procjenom. Procjena kreditnog rizika se provodi na temelju objektivne metodologije koja se ne oslanja isključivo na vanjsko mišljenje.

Članak 164.

Posrednik će postupati i biti usklađen s Operativnim pravilima rada te će osigurati čuvanje tajnosti podataka koji su dostupni posredstvom uspostavljene veze.

Posrednik mora imati razvijen i uspostavljen sustav koji će operativno biti u mogućnosti:

1. provoditi obradu usluga koje pruža SKDD,
2. pravodobno prosljeđivati SKDD-u sve informacije koje su relevantne za pružanje usluge posredstvom neizravne veze,
3. primjenjivati mjere usklađivanja koje su određene Operativnim pravilima rada.

Članak 165.

Posrednik će biti usklađen s politikama i postupcima za upravljanje rizicima SKDD-a.

Članak 166.

Posrednik će uspostaviti politike i planove kontinuiteta poslovanja te plan oporavka od katastrofa s ciljem osiguranja kontinuiteta poslovanja i pravovremeni oporavak i ispunjenje svojih obveza u slučaju događaja koji predstavlja znatan rizik od prekida rada.

Članak 167.

Posrednik će imati dovoljno financijskih sredstava potrebnih za ispunjenje svojih obveza prema SKDD-u.

Članak 168.

U slučaju uspostave neizravne veze SKDD-a s drugim Središnjim depozitorijem kao Primarnim depozitorijem, drugi Središnji depozitorij mora imati mogućnost vođenja pojedinačno odvojenih računa vrijednosnih papira potrebnih za neizravnu vezu.

Članak 169.

Analiza pravnog sustava Treće države u kojoj posrednik ima sjedište će između ostaloga obuhvatiti analizu zaštite imovine sudionika i njihovih klijenata. Razina zaštite imovine sudionika i njihovih klijenata koju predviđa pravni sustav Treće države u kojoj posrednik ima sjedište mora biti usporediva s razinom koja je osigurana u Sustavu za namiru SKDD-a.

SKDD će od posrednika Treće države zatražiti analizu pravnog sustava koja će obuhvatiti:

1. prava SKDD-a na vrijednosnim papirima,
2. mjerodavno pravo za pravo vlasništva nad vrijednosnim papirima,
3. vrsta (narav) prava koje ima SKDD na vrijednosnim papirima,
4. založno pravo na vrijednosnim papirima,
5. pravne učinke otvaranja postupka zbog insolventnosti nad posrednikom za SKDD s obzirom na zaštitu vrijednosnih papira Sudionika i njihovih klijenata (segregaciju), konačnost namire, na postupak i rokove u kojima je dopušteno potraživati predaju vrijednosnih papira.

Članak 170.

Posrednik će SKDD obavještavati o mehanizmima održanja kontinuiteta između posrednika i drugog Središnjeg depozitorija.

Članak 171.

S ciljem ostvarenja svrhe odredbi iz čl. 162. st. 1. t. 1, čl. 163. st. 1. t. 3, čl. 177. ovih Pravila, SKDD će kao Sekundarni depozitorij osigurati da može u bilo kojem trenutku pristupiti vrijednosnim papirima koji su upisani na pojedinačno odvojenom računu.

Ako drugi Središnji depozitorij ne pruža usluge vođenja pojedinačno odvojenih računa za potrebe uspostave i održavanja veze SKDD-a kao Sekundarnog depozitorija s drugim Središnjim depozitorijem kao Primarnim depozitorijem koji ima sjedište u Trećoj državi, SKDD će u postupku podnošenja zahtjeva za uspostavu veze s drugim Središnjim depozitorijem obavijestiti nadležno tijelo o razlozima zbog kojih nije dostupna usluga vođenja pojedinačno odvojenih računa te o rizicima koji iz toga proizlaze.

SKDD će kao Sekundarni depozitorije koji želi uspostaviti vezu s drugim Središnjim depozitorijem osigurati primjerenu razinu zaštite svoje imovine koju ima pohranjenu u Središnjem depozitoriju sa sjedištem u Trećoj državi.

Članak 172.

Ako posrednik upravlja računima vrijednosnih papira kod drugog Središnjeg depozitorija u ime i za račun SKDD-a, SKDD će u dogovoru s posrednikom osigurati da:

1. posrednik nema prava na vrijednosne papire koji su uknjiženi na računima vrijednosnih papira,
2. su računi vrijednosnih papira u sustavu drugog Središnjeg depozitorija otvoreni na ime SKDD-a,
3. se registracija i prijenos vrijednosnih papira te skrbništvo nad vrijednosnim papirima provodi na temelju djelovanja SKDD-a i drugog Središnjeg depozitorija,
4. SKDD može raspolagati vrijednosnim papirima koji se vode na računima vrijednosnih papira SKDD-a otvorenih kod drugog Središnjeg depozitorija čak i u slučaju otvaranja postupka zbog insolventnosti nad posrednikom.

Članak 173.

SKDD će o namjeri uspostave interoperabilne veze s drugim Središnjim depozitorijem ili s drugim Središnjim depozitorijem koji ima sjedište u Trećoj državi, u skladu s čl. 19. st. 1. t. (e) Uredbe, HANFA-i podnijeti zahtjev za odobrenje za rad.

SKDD će o namjeri uspostave standardne, prilagođene i neizravne veze s drugim Središnjim depozitorijem ili s drugim Središnjim depozitorijem koji ima sjedište u Trećoj državi, u skladu s čl. 19. st. 5. Uredbe obavijestiti Nadležno i Relevantno tijelo.

Obavijesti iz st. 2. ovog članka će sadržavati:

1. opis veze SKDD-a i drugog Središnjeg depozitorija,
2. procjenu mogućih izvora rizika koji za SKDD proizlaze iz opisane veze,
3. očekivani volumen i vrijednost instrukcija za namiru u okviru opisane veze,
4. postupak utvrđivanja, procjene i praćenja potencijalnih izvora rizika koji proizlaze iz opisane veze za SKDD i sudionike SKDD-a kao i upravljanje takvim rizicima i odgovarajuće mjere koje su uspostavljene za smanjenje rizika,
5. procjenu primjenjivosti mjerodavnog insolventnog prava na opisanu vezu kao i učinke insolventnog prava na pravni položaj SKDD-a.

3.5 VEZA SKDD-a I TRŽIŠNOG OPERATERA

Članak 174.

SKDD omogućuje Tržišnom operateru pristup svom Sustavu za namiru vrijednosnih papira kojim upravlja na nediskriminacijskoj i transparentnoj osnovi.

Članak 175.

Uvjeti za pristup Tržišnog operatera Sustavu za namiru su pravni, financijski i operativni.

Tržišni operater je dužan za vrijeme trajanja i korištenja pristupa Sustavu za namiru ispunjavati uvjete za pristup.

Članak 176.

Pravni uvjeti zahtijevaju od Tržišnog operatera da:

1. je pravna osoba;
2. ima odobrenje za obavljanje djelatnosti Tržišnog operatera;
3. prihvaća prava i obveze određene Operativnim pravilima rada;
4. ima instrumente i mjere za očuvanje povjerljivosti informacija koje se dostavljaju SKDD-u

Ako Tržišni operater ima poslovni nastan u Trećoj državi mora dokazati da je pravni ili nadzorni okvir Treće države koji se primjenjuje na Tržišnog operatera usporediv s pravnim ili nadzornim okvirom koji se primjenjuje na Tržišnog operatera koji ima poslovni nastan u Državi članici.

Članak 177.

Financijski uvjeti zahtijevaju od Tržišnog operatera da može uredno ispuniti svoje obveze prema SKDD-u.

Tržišni operater ne zadovoljava financijske uvjete za pristup Sustavu za namiru ako su računi Tržišnog operatera blokirani.

Članak 178.

Operativni uvjeti zahtijevaju da odobravanje pristupa Tržišnog operatera Sustavu za namiru ne smije prouzročiti obvezu SKDD-a da znatnije izmijeni svoje postupanje koje utječe na postupke upravljanja rizicima i koje negativno utječe na uredno funkcioniranje Sustava za namiru vrijednosnih papira.

Tržišni operater će SKDD, u postupku omogućavanja odnosno odobravanja pristupa sustavu za namiru, obavijestiti o svim pružateljima ključnih usluga čije usluge koristi.

Članak 179.

Zaprimanjem „Zahtjeva za uspostavljanje veze sa SKDD-om ili SKDD-a i Tržišnog operatera“ započinje postupak procjene ispunjenosti uvjeta za pristup Sustavu za namiru.

Na podnošenje zahtjeva Tržišnog operatera za pristup Sustavu za namiru, odlučivanje SKDD-a o podnesenom zahtjevu te prava Tržišnog operatera u slučaju odbijanja zahtjeva na odgovarajući način će se primijeniti odredbe Pravila i Upute kojima su uređeni Postupanje po zahtjevu za stjecanje statusa Izdavatelja.

Mehanizmi i postupci upravljanja u Tržišnom operateru koji pristupa Sustavu za namiru SKDD-a ne smiju utjecati na nesmetano pružanje usluga SKDD-a, postupke i pravila upravljanja rizicima i jednake uvjete za sve koji žele koristiti usluge SKDD-a.

Članak 180.

Nadzor nad tržišnim operaterom obuhvaća kontinuirano praćenje urednog ispunjavanja i ostvarivanja prava i obveza iz ugovora koji će se sklopiti s tržišnim operaterom.

3.6 KOMUNIKACIJSKI POSTUPCI SA SUDIONICIMA I OSTALIM TRŽIŠNIM INFRASTRUKTURAMA

Članak 181.

SKDD u komunikaciji sa Sudionicima, drugim Središnjim depozitorijima i Središnjim drugim ugovornim stranama koristi međunarodno priznate standarde komunikacije.

Komunikacija s Tržišnim operaterima zasniva se na web servisima, odnosno SOA i REST arhitekturi.

Protokol SOAP se koristi kao komunikacijski protokol dok je transportni protokol za servise https sa jednostranom ili dvostranom autentifikacijom.

4 PRAVILA ZA USLUGE DEPOZITORIJA

4.1 RAČUNI VRIJEDNOSNIH PAPIRA

Članak 182.

Vrijednosni papiri su u SKDD-u ubilježeni na Računima vrijednosnih papira, koji se otvaraju u postupku prijenosa podataka iz registra vrijednosnih papira izdavatelja u sustav SKDD-a, kod preknjižbe vrijednosnih papira, zasnivanja tereta na istima, provedbe korporativnih akcija, odnosno na zahtjev domaćih ili stranih pravnih ili fizičkih osoba ili drugih subjekata na način propisan Uputom SKDD-a.

Vrste računa

Članak 183.

1) SKDD u svom sustavu vodi sljedeće vrste Računa vrijednosnih papira:

- a) **Individualni račun sekundarnog depozitorija** je Račun vrijednosnih papira koji u informacijskom sustavu SKDD-a otvara drugi Središnji depozitorij isključivo za jednog Klijenta pri čemu jedino on zna identitet Klijenta za čiji račun obavlja poslove primitka/ispоруke vrijednosnih papira.
- b) **Osnovni račun** je Račun vrijednosnih papira koji SKDD otvara u postupku upisa Ulagatelja u sustav SKDD-a na kojem se vode ubilježene pozicije vrijednosnih papira. Nositelj računa je Imatelj vrijednosnih papira koji ima pravo raspolaganja istima. Ulagatelj može imati otvoren samo jedan Osnovni račun.
- c) **Račun financijskog osiguranja** je račun koji se otvara ulagatelju prilikom prijenosa financijskih instrumenata u svrhu financijskog osiguranja. Svaki primatelj financijskog osiguranja može imati samo jedan Račun financijskog osiguranja bez obzira na broj davatelja financijskog osiguranja. Primatelj financijskog osiguranja je Nositelj računa i Imatelj vrijednosnih papira na tom računu.
- d) **Račun posebnog založnog prava** je račun koji se otvara ulagatelju prilikom zasnivanja posebne vrste založnog prava na financijskim instrumentima u svrhu financijskog osiguranja. Između pojedinog primatelja i davatelja financijskog osiguranja može se otvoriti samo jedan račun posebnog založnog prava. Nositelj računa je primatelj financijskog osiguranja koji ima pravo raspolaganja, a Imatelj vrijednosnih papira na takvom računu je davatelj financijskog osiguranja.
- e) **Račun povjerenika** je račun kojeg je Nositelj SKDD koji na tom računu, na temelju ugovora o povjereništvu, vodi ubilježene pozicije u ime i za račun osobe/osoba određenih ugovorom o povjereništvu, pod uvjetima i na način utvrđen tim ugovorom. Vrijednosni papiri ubilježeni na računu povjerenika ne ulaze u imovinu niti u stečajnu ili likvidacijsku masu SKDD-a i ne mogu biti predmetom ovrhe protiv SKDD-a.
- f) **Račun za ostale namjene** je račun koji otvara SKDD u slučaju kada je na temelju posebnih propisa potrebno odvojeno voditi imovinu, kada je Imatelj vrijednosnih papira fizička osoba koja obavlja registriranu djelatnost i u drugim opravdanim slučajevima potrebe odvojenog vođenja imovine Nositelja računa.
- g) **Tehnički račun** je Račun vrijednosnih papira otvoren u informacijskom sustavu SKDD-a u svrhu praćenja i stvaranja preduvjeta za provođenje mjera usklađivanja vrijednosnih papira koji su upisani na računu vrijednosnih papira SKDD-a otvorenog u drugom Središnjem depozitoriju, a za koje je SKDD Sekundarni depozitorij.

Na Tehničkom računu je upisana negativna vrijednost sume svih vrijednosnih papira upisanih na Računima vrijednosnih papira za koje je SKDD Sekundarni depozitorij. Suma količine vrijednosnih papira upisanih na Tehničkom računu i zbroja svih količina vrijednosnih papira za koje je SKDD Sekundarni depozitorij upisanih na Računima vrijednosnih papira je nula.

Tehnički račun u svom informacijskom sustavu otvara SKDD kao Sekundarni depozitorij prije uspostave veze s drugim Središnjim depozitorijem kao Primarnim depozitorijem isključivo zbog operativno-tehničkih razloga kojima se omogućava provođenja prekogranične namire i primjene mjera usklađivanja.

- h) **Transakcijski račun portfelja** je Transakcijski račun vrijednosnih papira na kojem se vode pozicije vrijednosnih papira čiji je Imatelj Klijent. Račun portfelja otvara Sudionik koji ima odobrenje nadležnog tijela. Temeljem ugovora o upravljanju portfeljem vrijednosnih papira, Sudionik upravlja portfeljem vrijednosnih papira te slobodno raspolaže pozicijama na računu u svoje ime, a za račun Klijenta, pri čemu se pozicije na Transakcijskom računu portfelja vode odvojeno od imovine Sudionika.
- i) **Transakcijski račun ulagatelja** je Transakcijski račun vrijednosnih papira na kojem se vode pozicije vrijednosnih papira čiji je Imatelj Klijent čiji je identitet individualno određen. Pozicijama raspolaže Sudionik u svoje ime, a za račun Klijenta. Imovina na Transakcijskom računu ulagatelja nije imovina Sudionika i vodi se odvojeno od imovine Sudionika osim kada je Nositelj računa ujedno i Imatelj vrijednosnog papira u tom slučaju imovina na Transakcijskom računu ulagatelja je imovina Sudionika koji je nositelj računa.

Transakcijski račun ulagatelja u čijem nazivu je „Posebno založno pravo“ je Transakcijski račun vrijednosnih papira na kojem se vode pozicije vrijednosnih papira u svrhu financijskog osiguranja, pri čemu je imatelj vrijednosnih papira davatelj financijskog osiguranja čiji je identitet individualno određen. Pozicijama raspolaže Nositelj računa koji je i primatelj financijskog osiguranja.

Transakcijski račun ulagatelja u čijem nazivu je „Financijsko osiguranje“ je Transakcijski račun vrijednosnih papira na kojem se vode pozicije vrijednosnih papira u svrhu financijskog osiguranja pri čemu identitet davatelja financijskog osiguranje nije određen. Pozicijama raspolaže Nositelj računa koji je i primatelj financijskog osiguranja i imatelj vrijednosnog papira.

Transakcijski računi u čijem nazivu je „Posebno založno pravo“ ili „Financijsko osiguranje“ smatraju se Transakcijskim računima namijenjenim za financijsko osiguranje.

- j) **Transakcijski skrbnički račun na ime** je Transakcijski račun vrijednosnih papira koji otvara Skrbnik, pri čemu je identitet Imatelja vrijednosnih papira, za kojeg obavlja poslove skrbništva nad vrijednosnim papirima, individualno određen. Pozicijama vrijednosnih papira raspolaže Skrbnik u svoje ime, a za račun Klijenta. Imovina na Transakcijskom skrbničkom računu na ime nije imovina Skrbnika i vodi se odvojeno od njegove imovine.
- k) **Transakcijski zbirni skrbnički račun** je Transakcijski račun vrijednosnih papira koji otvara Skrbnik za jednog ili više Klijenata, pri čemu se kod Transakcijskih zbirnih skrbničkih računa identitet Klijenta ne vodi u sustavu SKDD-a. Pozicijama vrijednosnih papira raspolaže Skrbnik u svoje ime, a za račun Klijenta. Imovina na Transakcijskom zbirnom skrbničkom računu nije imovina Skrbnika i vodi se odvojeno od njegove imovine. Ako Klijent Skrbnika ujedno nije i Imatelj vrijednosnih papira, Skrbnik je dužan pribaviti podatak o Imatelju kada je to propisano zakonom ili drugim pozitivnim propisom.
- l) **Trezorski račun** je Račun vrijednosnih papira na kojemu su ubilježeni isključivo vrijednosni papiri čiji je izdavatelj istovremeno i Imatelj vrijednosnih papira.
- m) **Zajednički račun** je Račun vrijednosnih papira na kojem su ubilježene pozicije vrijednosnih papira različitih Imatelja koji su u odnosu na te vrijednosne papire suovlaštenici s određenim udjelima. Jedan suovlaštenik upisuje se kao Nositelj računa koji raspolaže pozicijama u svoje ime i za svoj račun te u svoje ime i za račun suovlaštenika i koji ostvaruje primitke iz pozicija ubilježenih na zajedničkom računu, je račun na kojemu su ubilježene pozicije imatelj kojih nije u cijelosti ulagatelj koji je Nositelj računa, već su Imatelji istih vrijednosnih papira i drugi ulagatelji odnosno suovlaštenici. Na zajedničkom računu specificiraju se udjeli svih suovlaštenika. Samo jedan suovlaštenik upisuje se kao Nositelj računa i kao takav ima pravo raspolaganja i obavljanja transakcija po zajedničkom računu, ali uz pisanu suglasnost ostalih suovlaštenika. Nositelj računa je ujedno i ulagatelj koji ostvaruje primitke iz vrijednosnih

~~papira (dividenda, isplata kamata ili glavnice po dospijeću itd.) ubilježeni na zajedničkom računu.~~

- n) **Zastupnički račun** je račun koji otvara SKDD na temelju odredbi i pravnih akata o zakonskom zastupniku, (npr. za osobe lišene poslovne sposobnosti, društvo za upravljanje investicijskim i mirovinskim fondovima), ili na temelju ovjerene punomoći kojom Imatelj vrijednosnih papira povjerava upravljanje i raspolaganje svojim vrijednosnim papirima te ostvarenje svih prava iz istih trećoj osobi – zastupniku. Imatelj vrijednosnih papira na zastupničkom računu uvijek je zastupani ulagatelj.
- o) **Zbirni račun posebnog založnog prava** - je račun čiji su Nositelj CCP ili HNB u korist kojeg se prenose financijski instrumenti davatelja financijskog osiguranja s ciljem upisa posebnog založnog prava. Na Zbirnom računu posebnog založnog prava ne evidentiraju se identifikacijski podaci davatelja financijskog osiguranja. Nositelj računa vodi evidenciju o davateljima financijskog osiguranja. Nositelj računa je primatelj financijskog osiguranja koji ima pravo raspolaganja, a Imatelji vrijednosnih papira na računu je davatelj financijskog osiguranja.
- p) **Zbirni račun sekundarnog depozitorija** je Račun vrijednosnih papira koji u informacijskom sustavu SKDD-a otvara drugi Središnji depozitorij za Klijenta, pri čemu jedino on zna identitet svih Klijenata za čiji račun obavlja poslove primitka/isporuke vrijednosnih papira.
- 2) U T2S-u, SKDD otvara sljedeće vrste računa:
- a) **SAC** je individualni ili zbirni račun u T2S-u koji sadrži sve registrirane pozicije sa Sudionikom (B, S ili M) ubilježene na postojećim računima u sustavu SKDD-a.
- b) **ToA** je jedan zbirni račun u T2S-u koji sadrži sve registrirane pozicije s izdavateljem ubilježene na postojećim računima ulagatelja u sustavu SKDD-a.

Svaki račun vrijednosnih papira u SKDD-u povezuje se i preslikava s računom vrijednosnih papira u T2S-u. Stanja na računima u SKDD-u moraju odgovarati stanjima na računima u T2S-u. Kako bi se omogućila namira u T2S-u, SAC račun mora biti povezan s najmanje jednim T2S DCA.

SKDD za svakog Sudionika automatski otvara:

- jedan zbirni račun u T2S-u za sve netransakcijske račune na kojima su ubilježene sve registrirane pozicije određenog sudionika (B ili M) - SAC RPO
- jedan zbirni račun u T2S-u za sve transakcijske račune određenog sudionika (B, A, S ili M)- SAC TRO

Na zahtjev Sudionika, SKDD može otvoriti neograničeni broj individualnih (metoda 1:1) ili zbirnih SAC računa (metoda N:1).

- 3) Vrijednosni papiri koji su uključeni u usluge SKDD-a za koje je SKDD sekundarni depozitorij mogu biti ubilježeni isključivo na transakcijskom računu.

Članak 184.

Transakcijski račun vrijednosnih papira je račun za namiru koji se otvara na temelju naloga Sudionika i na njemu se upisuju Pozicije. Nositelj računa je Sudionik.

Temeljem naloga Sudionika, SKDD provodi upise vrijednosnih papira u korist i na teret računa, obavlja upise promjena stanja vrijednosnih papira te izračunava i upisuje stanje vrijednosnih papira na računu nakon upisa promjena.

Otvaranje Transakcijskih računa

Članak 185.

Transakcijske račune u svoje ime, a za račun Klijenta ili davatelja financijskog osiguranja ili u svoje ime i za svoj račun otvaraju Sudionici.

Sudionik može otvoriti Transakcijski račun individualno određenog Klijenta pod uvjetom da su podaci Klijenta upisani u informacijskom sustavu SKDD-a u skladu s pravilima koja uređuju upis Ulagatelja.

SKDD je ovlašten otvoriti Transakcijski račun, provoditi upise u korist i na teret računa bez naloga Sudionika isključivo pod uvjetima i na način koji su propisani zakonom, podzakonskim općim pravnim aktima ili Operativnim pravilima rada SKDD-a.

~~Prilikom otvaranja Transakcijskog računa Sudionici će naznačiti da se račun otvara za potrebe provođenja Autokolateralizacije, a središnja banka dodatno će naznačiti da se račun otvara za potrebe ECMS-a.~~

Zaštita imovine Članova SKDD-a i njihovih klijenata

Članak 186.

Vrijednosni papiri ubilježeni na jednom Računu vrijednosnih papira vode se odvojeno od vrijednosnih papira ubilježenih na drugim Računima vrijednosnih papira.

Vrijednosni papiri i novčana sredstva Sudionika, njihovih Klijenata i Imatelja ne ulaze u imovinu niti u stečajnu ili likvidacijsku masu SKDD-a i ne mogu biti predmetom ovrhe protiv SKDD-a.

SKDD ni u kojem slučaju neće koristiti vrijednosne papire Sudionika i/ili njihovih Klijenata uključujući pravo prijeba i/ili zaloga u odnosu na Vrijednosne papire na Računima vrijednosnih papira Sudionika u odnosu na potraživanja bilo koje osobe uključujući i troškove vođenja, administriranja i pohrane Vrijednosnih papira na računu, i/ili kada stranka Sudionika ne osigura Vrijednosne papire potrebne za namiru.

Sudioniku je omogućeno da u sustavu SKDD-a odvoji svoje vrijednosne papire od vrijednosnih papira Klijenata, da na jednom računu vrijednosnih papira drži vrijednosne papire koji pripadaju različitim Klijentima tog Sudionika i da odvoji vrijednosne papire bilo kojeg Klijenta.

Vrijednosni papiri ubilježeni na Transakcijskim računima ne ulaze u imovinu niti u stečajnu ili likvidacijsku masu Sudionika koji je Nositelj računa osim u slučaju Transakcijskih računa ulagatelja kada je Nositelj računa ujedno i Imatelj vrijednosnog papira, u tom slučaju vrijednosni papiri upisani na računu čine imovinu Sudionika i ulaze u stečajnu ili likvidacijsku masu Sudionika koji je Nositelj računa.

Na Osnovnom računu Sudionika ubilježeni su vrijednosni papiri kojih je Sudionik imatelj i preko kojeg Sudionik posluje u svoje ime i za svoj račun.

Registrirane pozicije

Članak 187.

Unutar svakog Računa vrijednosnih papira, Nositelj računa može registrirati pozicije s Izdavateljem ili sa Sudionicima, osim u slučaju Transakcijskih računa na kojima je dopuštena isključivo registracija sa Sudionikom.

Kada je pozicija registrirana s Članom koji je Izdavatelj, smatra se da Ulagatelj odnosno Nositelj računa samostalno upravlja svojom pozicijom.

Pozicija može istovremeno biti registrirana samo s jednim Članom.

Vrijednosni papiri na poziciji registriranoj sa Sudionikom ne pripadaju Sudioniku, ne čine dio njegove imovine, ne ulaze u njegovu likvidacijsku ili stečajnu masu i ne mogu se koristiti za ispunjenje njegovih obveza prema SKDD-u, drugim Članovima ili bilo kojoj trećoj osobi.

Registraciju pozicija sa Sudionikom mora potvrditi Nositelj računa na način i u rokovima propisanim Uputom SKDD-a.

Zatvaranje računa vrijednosnih papira

Članak 188.

SKDD može zatvoriti Račun vrijednosnih papira na zahtjev Nositelja računa. SKDD će zatvoriti Račun vrijednosnih papira u slučaju prestanka postojanja pravne osobe (npr. zaključen stečaj, likvidacija, statusna promjena ili druga činjenica koja dovodi do brisanja pravne osobe u sudskom ili drugom registru) i u slučaju smrti fizičke osobe, u pravilu na temelju vjerodostojnih dokumenata podnesenih SKDD-u u izvorniku ili ovjerenoj fotokopiji, kao i iz drugih opravdanih razloga. Račun nije moguće zatvoriti dok su na njemu ubilježeni vrijednosni papiri, niti dok račun sudjeluje u nekom pravnom poslu (založno pravo, fiducij i sl.).

U trenutku saznanja da je ulagatelj preminuo SKDD će onemogućiti promjene pozicija na Transakcijskim računima te ostalim računima vrijednosnih papira ostavitelja, a o čemu će odmah obavijestiti Sudionike koji su Nositelji Transakcijskih računa ostavitelja.

SKDD će zatvoriti Račun vrijednosnih papira i kada su istom ulagatelju u sustavu SKDD-a otvorena dva ili više osnovnih Računa vrijednosnih papira te mu ostaviti otvoren samo jedan osnovni račun. Ovo ograničenje se ne odnosi na zastupničke i zajedničke račune, kojih je broj neograničen.

SKDD će zatvoriti račun vrijednosnih papira u T2S-u po nalogu Sudionika ako račun nije vezan uz nijedan račun u SKDD-u ili ako su svi računi uz koje je vezan brisani.

4.2 OSNIVANJE POZICIJA VRIJEDNOSNIH PAPIRA

Pozicije

Članak 189.

Vrijednosni papiri vode se kao pozicije na Računima vrijednosnih papira.

Pozicijom se određuje količina, vrsta i rod vrijednosnih papira te prava i obveze odnosno ovlaštenja i ograničenja koja proizlaze iz istih (npr. založno pravo i fiducij).

Pozicije se razlikuju po vrsti, statusu otplate, registraciji i vrijednosnom papiru. Način na koji se određena vrsta pozicije može koristiti te svrha u koju se može koristiti, opisani su ovim Pravilima i Uputom SKDD-a.

Članak 190.

Pozicije na Računu vrijednosnih papira osnivaju se prijenosom podataka iz Registra izdavatelja, samostalnim upisom od strane Izdavatelja u slučajevima predviđenim ovim Pravilima i Uputom SKDD-a, zatim u postupcima Preknjižbi kroz depozitorij, provedbom korporativnih akcija, u postupcima poravnanja i namire i na druge načine određene Pravilima i Uputom.

SKDD je ovlašten provesti prijenos pozicija u korist Transakcijskih računa u postupku uključanja vrijednosnih papira u usluge SKDD-a.

Vrijednosni papiri pohranjeni u drugom Središnjem depozitoriju

Članak 191.

Pozicije za vrijednosne papire koji se vode u obliku elektroničkih zapisa u drugom Središnjem depozitoriju osnivaju se namirom prekograničnih transakcija.

Promjene pozicija i postupak poravnanja i namire

Članak 192.

Kao dio usluga Sustava za namiru, SKDD automatski prima obavijesti o transakcijama koje su rezultat trgovanja na Tržištu ili izvan Tržišta. SKDD mora izvršiti konačan prijenos pozicija s Računa vrijednosnih papira prodavatelja/isporučitelja na Račun vrijednosnih papira kupca/primatelja, u skladu s Uputom SKDD-a.

Preknjižbe vrijednosnih papira na temelju Transakcija sklopljenih na Tržištu provode se u Sustavu za namiru SKDD-a.

Promjene pozicija koje nisu povezane s Transakcijama s tržišta

Članak 193.

Preknjižbe vrijednosnih papira koje nisu povezane s organiziranim trgovanjem odnose se prvenstveno na stjecanje vrijednosnih papira na temelju zakona, pravnog posla, odluke suda odnosno druge nadležne vlasti, nasljeđivanjem odnosno po drugoj valjanoj pravnoj osnovi.

Vrste preknjižbi i potrebna dokumentacija detaljnije su propisani Uputom SKDD-a.

Promjene pozicija koje nastanu upisom naloga imaju pravni učinak od dana kada je upis izvršen u sustavu SKDD-a.

4.3 STJECANJE VRIJEDNOSNIH PAPIRA I DRUGIH PRAVA

Upis vrijednosnog papira i prava koja proizlaze iz istoga

Članak 194.

Vrijednosni papiri i prava koja proizlaze iz istih stječu se u trenutku kada je pozicija upisana na Računu vrijednosnih papira u sustavu SKDD-a, osim ako trenutak stjecanja nije drugačije utvrđen posebnim propisom. Promjena Imatelja obavlja se preknjižbom pozicije s Računa vrijednosnih papira prenositelja na Račun vrijednosnih papira stjecatelja, na temelju valjanog pravnog posla, odluke suda odnosno druge nadležne vlasti, nasljeđivanjem i na temelju zakona.

Upis Imatelja na temelju dematerijalizacije isprava obavlja se prema utvrđenju Izdavatelja o tome tko je zakoniti Imatelj isprave.

Založno pravo

Članak 195.

Založno pravo na nematerijaliziranom vrijednosnom papiru osniva se odgovarajućim upisom tog prava na Računu vrijednosnih papira založnog dužnika, na temelju valjanog pravnog posla, sudske odluke ili zakona.

Založno pravo u skladu s Uputom, može upisati SKDD kada su vrijednosni papiri založnog dužnika na slobodnoj poziciji te Članovi SKDD-a koji imaju pristup informacijskom sustavu SKDD-a, a kojima to vrsta članstva omogućuje.

Upis založnog prava na vrijednosnim papirima upisanim na Transakcijskim računima mogu provesti Sudionici kada su Sudionici Nositelji transakcijskih računa založnog dužnika i vjerovnika.

Kada upis založnog prava obavljaju Članovi SKDD-a koji imaju pristup informacijskom sustavu SKDD-a, SKDD nije obvezan utvrditi postoji li valjani pravni posao, sudska odluka ili druga isprava te nije obvezan utvrditi da li je bilo koja obveza sadržana u takvim ispravama ispunjena u svezi s upisom založnog prava niti odgovara za tako upisana založna prava.

Izuzetno, ako se založno pravo stječe na temelju odluke suda ili druge nadležne vlasti (ovrha, privremena pljenidba, prethodna mjera, rješenje HANFA-e i sl.), pozicija se ne upisuje kao založena, već kao blokirana.

Brisanje založnog prava - Prestanak založene pozicije

Članak 196.

Založno pravo upisano na vrijednosnom papiru se briše prijenosom vrijednosnog papira sa založene pozicije na slobodnu poziciju.

SKDD ili Članovi će provesti upis brisanja založnog prava na vrijednosnom papiru na temelju očitovanja založnog vjerovnika, odluke suda ili drugog nadležnog tijela ili na drugi dopušteni način.

Brisanje založnog prava upisanog na vrijednosnim papirima na Transakcijskim računima mogu provesti Sudionici kada su Sudionici Nositelji transakcijskih računa založnog dužnika i vjerovnika.

Založnom vjerovniku koji je u skladu s odredbama posebnog zakona ovlašten na namirenje, dopušteno je namirivanje zalogom osigurane tražbine izvansudskim putem.

Fiducijarni prijenos vrijednosnih papira u svrhu osiguranja (fiducij)

Članak 197.

Upis osnivanja fiducija obavlja se preknjižbom vrijednosnih papira s Računa vrijednosnih papira protivnika osiguranja (dalje: fiducijarni dužnik) na Račun vrijednosnih papira predlagatelja osiguranja (dalje: fiducijarni vjerovnik), na temelju sporazuma fiducijarnog vjerovnika i fiducijarnog dužnika sklopljenog pred sudom, javnobilježničkog akta ili solemnizirane privatne isprave odnosno odgovarajuće sudske odluke ili druge isprave koja u skladu sa zakonom predstavlja valjanu pravnu osnovu za upis fiducija.

Fiducijarni prijenos vrijednosnih papira u korist fiducijarnog vjerovnika, mogu upisati SKDD ili Članovi SKDD-a koji imaju izravni pristup informacijskom sustavu SKDD-a, a kojima to vrsta članstva omogućuje.

Upis fiducijarnog prijenosa vrijednosnih papira, upisanih na Transakcijskim računima, u korist fiducijarnog vjerovnika mogu provesti Sudionici samo kada su Sudionici ujedno Nositelji transakcijskih računa fiducijarnog dužnika i fiducijarnog vjerovnika.

Kada Član upisuje fiducij, SKDD nije obavezan utvrditi postoji li sporazum o osiguranju tražbine odnosno sudska odluka ili druga isprava koja u skladu sa zakonom predstavlja valjanu pravnu osnovu za upis fiducija te nije obavezan utvrditi da je bilo koja obveza sadržana u takvim ispravama ispunjena u svezi s upisom fiducija niti odgovara za tako upisan fiducij.

Iznimno i u skladu s Uputom SKDD-a, Članovi SKDD-a mogu kroz sustav upisati fiducij u korist HNB-a, radi osiguranja tražbine s osnova kratkoročnog kredita za likvidnost odobrenog drugoj banci. Fiducijarni prijenos vrijednosnih papira upisanih na Transakcijskim računima provode Sudionici koji su ujedno Nositelji transakcijskih računa fiducijarnog dužnika i fiducijarnog vjerovnika.

Kada HNB odobri banci kratkoročni kredit za likvidnost, upis fiducija obavlja se u skladu s Uputom SKDD-a. SKDD nije obavezan utvrditi postoji li valjani pravni temelj za fiducijarni prijenos vrijednosnih papira i nije obavezan utvrditi da je bilo koja obveza sadržana u ispravama ispunjena u svezi s upisom fiducija niti odgovara za tako upisan fiducij.

Brisanje fiducija - prestanak fiducijarne pozicije

Članak 198.

Fiducij upisan na vrijednosnom papiru se briše prijenosom vrijednosnog papira sa fiducijarne pozicije upisane na računu fiducijarnog vjerovnika na slobodnu poziciju na računu fiducijarnog dužnika.

SKDD ili Članovi će provesti upis brisanja fiducija na temelju očitovanja fiducijarnog vjerovnika, odluke suda ili drugog nadležnog tijela ili na drugi dopušteni način.

Brisanje fiducija upisanog na vrijednosnim papirima koji su ubilježeni na Transakcijskim računima mogu provesti Sudionici samo kada su Sudionici ujedno Nositelji transakcijskih računa fiducijarnog dužnika i fiducijarnog vjerovnika.

Ovrha i privremene ili prethodne mjere

Članak 199.

Upis ovrhe, privremene pljenidbe ili privremenih i prethodnih mjera u vezi vrijednosnih papira obavlja se, u skladu sa zakonom i Uputom SKDD-a, prijenosom vrijednosnih papira na blokiranu poziciju.

U slučaju kada sud u ovršnom postupku odredi ovlaštenu osobu kojoj se povjerava procjena i prodaja zaplijenjenih vrijednosnih papira, SKDD će otvoriti Transakcijski račun ulagatelja s naznakom da se radi o računu otvorenom za provedbu ovrhe na koji će preknjižiti zaplijenjene vrijednosne papire na slobodnu poziciju, a ovlaštena osoba koju je sud odredio će biti Nositelj računa. Nositelj računa za taj račun ne mora imati sklopljen ugovor s Klijentom – ovršenikom i za takav račun neće se obračunavati naknada za Održavanje pozicija vrijednosnih papira na transakcijskim računima u skladu s Cjenikom SKDD-a.

Svi daljnji upisi obavljat će se isključivo na temelju odluke suda ili druge nadležne vlasti, odnosno u skladu sa zakonom.

Financijsko osiguranje

Članak 200.

Financijsko osiguranje se u sustavu SKDD-a upisuje u skladu s odredbama ZFO i detaljnije se uređuje odredbama Upute. SKDD smatra da između davatelja i primatelja financijskog osiguranja postoji valjani ugovor o financijskom osiguranju.

Financijsko osiguranje smatra se zasniva se u trenutku upisa Pozicije na

- 1) Transakcijskom računu ulagatelja u čijem nazivu je „Posebno založno pravo“ ili „Financijsko osiguranje“ ili
- 2) Računu financijskog osiguranja ili
- 3) Računu posebnog založnog prava ili
- 4) Zbirnom račun posebnog založnog prava.

Pozicije na Transakcijskom računu ulagatelja u čijem nazivu je „Posebno založno pravo“ ili „Financijsko osiguranje“ ili Računu financijskog osiguranja ili Računu posebnog založnog prava ili Zbirni račun posebnog založnog prava upisuju se Preknjižbom kroz depozitorij ili namirom Transakcije prijenosa vrijednosnog papira koji je predmet financijskog osiguranja, a u korist Transakcijskog računa ulagatelja u čijem nazivu je „Posebno založno pravo“ ili „Financijsko osiguranje“ ili Računa financijskog osiguranja ili Računa posebnog založnog prava ili Zbirnog računa posebnog založnog prava.

Opomena Ulagatelju

Članak 201.

Opomena može biti izrečena Ulagatelju kada se prema postupanju Ulagatelja i prouzročenoj posljedici radi o očito lakšem obliku povrede Operativnih pravila rada i kad se s obzirom na sve okolnosti koje se tiču Ulagatelja i njegova odnosa prema počinjenoj povredi stekne uvjerenje da će se opomenom utjecati na Ulagatelja da se ubuduće suzdrži od činjenja utvrđenih povreda te da postupa u skladu s Operativnim pravilima rada.

Odluka kojom se izriče opomena dostavlja se Ulagatelju.

4.4 KORPORATIVNE AKCIJE

Članak 202.

Korporativna akcija je svaka aktivnost Izdavatelja i drugih pravnih subjekata koji imaju određeni pravni interes i na čiju inicijativu SKDD provodi korporativnu akciju, a koja osigurava ostvarivanje ili korištenje prava iz vrijednosnog papira i koja može ali ne mora utjecati na količinu i obilježja vrijednosnog papira koji je uključen u Usluge SKDD-a.

Pravni subjekti koji imaju pravni interes i na čiju inicijativu SKDD provodi korporativnu akciju su ponuditelji u provođenju korporativnih akcija ponude za kupnju, preuzimatelji u postupku preuzimanja dioničkih društava te glavni dioničari u provođenju korporativnih akcija prijenosa dionica manjinskih dioničara (istiskivanje manjinskih dioničara – squeeze out).

Kada je SKDD Sekundarni depozitorij Korporativne akcije provodi u skladu s podacima zaprimljenim od Primarnog depozitorija.

Članak 203.

Svaka korporativna akcija se provodi zasebno za svaki vrijednosni papir.

Provođenje korporativnih akcija obvezno je korištenjem sustava SKDD-a osim ako nije drugačije određeno Operativnim pravilima rada.

Izdavatelji i drugi pravni subjekti koji imaju pravni interes i na čiju inicijativu SKDD provodi korporativnu akciju obvezni su pravovremeno, u skladu s Operativnim pravilima rada, obavijestiti SKDD o svakoj korporativnoj akciji koju provode, kako bi SKDD izradio obračun prava prema podacima koji su upisani na računima vrijednosnih papira u informacijskom sustavu SKDD-a na dan utvrđivanja prava iz korporativne akcije.

Izdavatelj i drugi pravni subjekt koji ima pravni interes i na čiju inicijativu SKDD provodi korporativnu akciju je dužan SKDD-u dostaviti isprave, naloge i novčana sredstva propisane Uputom SKDD-a koje su potrebne za provođenje korporativne akcije.

U provedbi korporativnih akcija Izdavatelj, pravni subjekti koji imaju pravni interes i SKDD dužni su postupati u skladu s Operativnim pravilima rada.

Izdavatelj i drugi pravni subjekt koji ima pravni interes i na čiju inicijativu SKDD provodi korporativnu akciju odgovara za štetu koja nastane Imateljima vrijednosnih papira zato što nije ispunio obveze iz ovog članka.

Članak 204.

SKDD će obradu korporativnih akcija provesti pod uvjetima, na način i u rokovima koji su određeni Operativnim pravilima rada.

Ako za pojedinu korporativnu akciju Izdavatelj ili drugi pravni subjekt koji ima pravni interes i na čiju inicijativu SKDD provodi korporativnu akciju želi koristiti posebne ili dodatne usluge koje nisu predviđene u Uputi SKDD-a, vrsta i način obavljanja usluga utvrdit će se posebnim ugovorom.

Obrada korporativnih akcija je detaljnije razrađena odredbama Upute.

Oporezivanje

Članak 205.

U skladu s važećim poreznim propisima, SKDD može provesti oporezivu isplatu primitaka iz korporativnih akcija koju obavlja tako da obračuna, obustavi i uplati porez po odbitku i doznači imateljima vrijednosnih papira odnosno subjektu na čijem su Računu vrijednosnih papira upisani vrijednosni papiri Izdavatelja bruto iznos umanjen za porez po odbitku.

SKDD će u skladu s ugovorom koji je sklopio s Izdavateljem obračunati, obustaviti i uplatiti porez i prirez pod uvjetom da ima sve podatke potrebne za obračun, obustavu i uplatu poreza i prireza.

SKDD ne preuzima odgovornost za podatke potrebne za oporezivanja, a koje je dostavio imatelj vrijednosnih papira ili Sudionik. Niti SKDD, niti isplatiatelj ne preuzimaju odgovornost ako su se u postupku oporezivanja pouzdali u prijavljene podatke kao točne, već je odgovornost za svaku štetu koja zbog toga nastane na imatelju vrijednosnih papira odnosno Sudioniku koji je dostavio podatke.

Ako je podatke potrebne za oporezivanje imatelja vrijednosnih papira prilikom prvog upisa dostavio Sudionik, SKDD će na temelju istih izvršiti obračun, obustavu ili uplatu poreza za sve račune predmetnog imatelja vrijednosnih papira.

Ovlaštenja iz korporativnih akcija dodjeljuju se Nositelju računa. Ako Nositelj računa ujedno nije i Imatelj vrijednosnih papira, Nositelj računa obavezan je ovlaštenja iz korporativnih akcija proslijediti Imateljima vrijednosnih papira, osim ako isto nisu drugačije ugovorili, pri čemu SKDD ne odgovara ako to Nositelj računa propusti učiniti.

Obračun, obustava i uplata poreza i prireza te isplata neto iznosa primitka ostvarenog iz korporativnih akcija detaljnije je uređen Uputom.

Kada je SKDD Sekundarni depozitorij, odredbe o oporezivanju isplata primitka iz korporativnih akcija iz ovog članka se ne primjenjuju te SKDD kao sekundarni depozitorij nije odgovoran za obračun, obustavu i uplatu eventualne porezne obveze poreznih obveznika.

5 VOĐENJE EVIDENCIJA

5.1 OPĆE ODREDBE

Članak 206.

Ovim poglavljem Pravila uređuje se čuvanje dokumentacije i vođenje evidencije SKDD-a o svim aktivnostima i uslugama koje SKDD pruža u skladu s Uredbom, u svrhu praćenja usklađenosti sa zahtjevima Uredbe.

Članak 207.

SKDD čuva dokumentaciju i evidencije iz ove glave najmanje deset godina.

Dokumentacija i evidencije dostupni su nadležnim i relevantnim tijelima te drugim javnim tijelima koja su prema domaćem pravu i prema pravu Europske unije ovlaštena ostvariti uvid u evidencije.

Članak 208.

SKDD vodi potpune i točne evidencije o svim aktivnostima u obavljanju djelatnosti i usluga koje pruža na temelju Uredbe, a osobito o aktivnostima za vrijeme primjene plana kontinuiteta poslovanja i plana oporavka od kriznih situacija. SKDD je dužan osigurati pristup i uvid u evidencije i dokumentaciju.

SKDD vodi zasebnu evidenciju za svaku pojedinu uslugu koju pruža u skladu s Uredbom.

SKDD vodi evidenciju na Trajnom mediju, koji omogućava dostavu informacija nadležnim i relevantnim tijelima te drugim javnim tijelima koja su prema domaćem pravu i prema pravu Europske unije ovlaštena ostvariti uvid u evidencije.

Sustav za vođenje evidencije osigurava da su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- svaka ključna faza obrade evidencija može se ponovno uspostaviti;
- sadržaj evidencije prije ispravka ili drugih izmjena može se bilježiti, pratiti i povratiti;
- uspostavljene su mjere za sprečavanje neovlaštene izmjene evidencija;
- uspostavljene su mjere koje osiguravaju sigurnost i povjerljivost zabilježenih podataka;
- mehanizam utvrđivanja i ispravljanja pogrešaka sastavni je dio sustava za vođenje evidencija;
- u slučaju kvara sustav vođenja evidencija osigurava pravodoban povrat evidencije.

Članak 209.

Osnovne skupine evidencija koje SKDD vodi su:

- evidencija pozicija;
- evidencija o transakcijama;
- evidencija pomoćnih usluga;
- evidencija poslovanja;
- dodatna evidencija koju zahtjeva nadležno tijelo.

5.2 EVIDENCIJA POZICIJA

Članak 210.

SKDD vodi evidenciju o pozicijama za svaki vrijednosni papir i za svaki Račun vrijednosnih papira koji vodi.

Članak 211.

SKDD vodi evidenciju sljedećih podataka:

- a) LEI, OIB te oznaku Izdavatelja za koje SKDD pruža osnovnu uslugu;
- b) ISIN, CFI i FISN oznaku, oznaku vrijednosnog papira, oznaku države izdanja i oznaku države sjedišta Izdavatelja za svako izdanje vrijednosnih papira za koje SKDD pruža osnovnu uslugu;
- c) ISIN, CFI i FISN oznaku, oznaku vrijednosnog papira, oznaku države izdanja i oznaku države sjedišta Izdavatelja za svako izdanje vrijednosnih papira za koje je SKDD Sekundarni depozitorij;
- d) LEI i BIC Primarnog depozitorija ili relevantnog subjekta treće zemlje za svako izdanje vrijednosnih papira za koje je SKDD Sekundarni depozitorij;
- e) oznake svih računa vrijednosnih papira Izdavatelja za koje je SKDD Primarni depozitorij – jedinstveni broj računa dodijeljen od SKDD-a;
- f) oznake novčanih računa Izdavatelja – IBAN i LEI/BIC banke;
- g) LEI, OIB, oznaka Sudionika, BIC;
- h) oznake države osnivanja Sudionika;
- i) jedinstvene oznake Računa vrijednosnih papira Sudionika koju dodjeljuje SKDD i povezanih računa u T2S-u;
- j) oznake novčanih računa Sudionika – IBAN i T2S DCA;
- k) oznake banaka za namiru koje koristi svaki Sudionik - LEI i BIC;
- l) oznaka države osnutka banaka za namiru koje koristi svaki Sudionik;
- m) identifikaciju Nositelja računa – OIB.

Članak 212.

Na kraju svakog radnog dana, SKDD za svaku poziciju evidentira sljedeće podatke:

- a) oznake Sudionika ili oznaka Nositelja računa;
- b) vrsta računa (vlastiti račun Sudionika, individualni račun ili zbirni račun);
- c) za svako izdanje vrijednosnih papira (ISIN) stanje računa na kraju dana na kojima je ubilježen taj vrijednosni papir;
- d) za svaki račun i izdanje vrijednosnih papira (ISIN) količinu vrijednosnih papira u odnosu na koje je ograničena namira kao i vrstu takvih ograničenja i identitet ovlaštenika takvog ograničenja.

Vlastitim računom Sudionika smatra se Osnovni račun i Transakcijski račun ulagatelja ako je otvoren na ime ulagatelja odnosno Klijenta koji je ujedno i Sudionik.

Individualnim računom se smatraju:

- a) Osnovni račun ako je otvoren na ime ulagatelja koji ujedno nije i Sudionik;
- b) Račun za ostale namjene;
- c) Transakcijski račun ulagatelja;
- d) Transakcijski račun portfelja;
- e) Transakcijski skrbnički račun na ime;
- f) Zastupnički račun;
- g) Trezorski račun;
- h) Račun povjerenika ako su na njemu ubilježene pozicije u ime i za račun jedne osobe;
- i) Račun posebnog založnog prava;

- j) Račun financijskog osiguranja;
- k) Individualni račun sekundarnog depozitorija.

Zbirnim računom se smatraju:

- a) Zajednički račun;
- b) Račun povjerenika ako su na njemu ubilježene pozicije u ime i za račun više osoba;
- c) Zbirni račun posebnog založnog prava;
- d) Transakcijski zbirni skrbnički račun;
- e) Zbirni račun sekundarnog depozitorija.

Smatrat će se da ograničenje namire postoji u sljedećim slučajevima:

- a) ako je status Izdavatelja obustavljeno trgovanje (OT) ili obustavljeno poslovanje (OP);
- b) ako je status vrijednosnog papira sljedeći:
 - (i) vrijednosni papiri su zabilježeni na jednoj od sljedećih pozicija:
 - 1. predbilježena založena pozicija (ZP);
 - 2. neprenosiva založena pozicija (ZZ);
 - 3. prenosiva založena pozicija (ZD);
 - 4. predbilježena fiducijarna pozicija (FP);
 - 5. neprenosiva fiducijarna pozicija (FZ);
 - 6. prenosiva fiducijarna pozicija (FD);
 - 7. blokirana pozicija (BK);
 - 8. pozicija ugovorne zabrane raspolaganja (ZR);
 - 9. pozicija predbilježenih isprava na ime (II) i na donositelja (ID);
 - 10. pozicija za preuzimanje-pohranu (TP);
 - 11. pozicija predbilježene prodaje (OP);
 - 12. pozicija otkup-pohrana (BP);
 - 13. pozicija ponuda za kupnju – pohrana (PP);
 - 14. pozicija novo izdanje (NI).
 - (ii) vrijednosni papiri su zabilježeni na poziciji sa statusom otplate – neotplaćeno;
 - (iii) vrijednosni papiri su zabilježeni na poziciji sa statusom obustavljeno trgovanje (OT) ili obustavljeno poslovanje (OP);
- c) ako je status Sudionika obustavljeno trgovanje (OT) ili obustavljeno poslovanje (OP);
- d) ako je status ulagatelja obustavljeno poslovanje (OP), obustavljeno trgovanje (OT) ili netočni podaci (NP);
- e) ako je status računa obustavljeno poslovanje (OP) ili obustavljeno trgovanje (OT).

5.3 VOĐENJE EVIDENCIJA O TRANSAKCIJAMA

Članak 213.

SKDD vodi evidenciju o sljedećim podacima o Transakcijama:

- 1. Vrsta Instrukcije za namiru:
 - a) FOP (*free of payment*) - instrukcija za namiru koja se sastoji od instrukcije za isporuku bez protuobveze plaćanja (DFP – *delivery free of payment*) i instrukcije za primitak bez istovremene obveze plaćanja (RFP – *receive free of payment*),
 - b) DVP (*delivery versus payment*) - instrukcija za namiru koja se sastoji od instrukcije za isporuku uz protuobvezu plaćanja (DVP – *delivery versus payment*) i instrukcije za primitak uz obvezu plaćanja (RVP – *receive versus payment*),
 - c) DWP (*delivery with payment*) - instrukcija za namiru koja se sastoji od instrukcije za isporuku uz obvezu plaćanja (DWP – *delivery with payment*) i instrukcije za primitak vrijednosnih papira i primitak plaćanja (RWP – *receive with payment*),
 - d) PFOD (*payment free of delivery*) - instrukcija za namiru koja se sastoji od instrukcije za plaćanje bez protuobveze isporuke vrijednosnih papira (DPFOD – *debiting payment free of delivery*) i instrukcije za primitak plaćanja bez istovremene obveze isporuke vrijednosnih papira (CPFOD – *crediting payment free of delivery*),

- e) DVD (*delivery versus delivery*) – instrukcija za namiru zamjenom vrijednosnih papira koja se sastoji od instrukcije za isporuku bez protuobveze plaćanja (DFP– *delivery free of payment*) i instrukcije za primitak bez istovremene obveze plaćanja (RFP– *receive free of payment*) za jedan vrijednosni papir povezane sa instrukcijom za isporuku bez protuobveze plaćanja (DFP– *delivery free of payment*) i instrukcijom za primitak bez istovremene obveze plaćanja (RFP– *receive free of payment*) za drugi vrijednosni papir

2. Vrste pravnog posla:

- a) kupnja ili prodaja vrijednosnih papira – TRAD;
b) upravljanje kolateralom:
i. COLI – transakcije s kolateralom u odnosu na primatelja kolaterala;
ii. COLO – transakcije s kolateralom u odnosu na davatelja kolaterala;
iii. CNCB – HNB-ove transakcije s kolateralom.
c) zajam vrijednosnih papira:
i. SECL – zajam vrijednosnih papira u odnosu na davatelja zajma;
ii. SECB – zajam vrijednosnih papira u odnosu na primatelja zajma.
d) transakcije uvjetovane povratom:
i. REPU – ugovor o povratnoj kupnji;
ii. RVPO – ugovor o obratnoj povratnoj kupnji;
iii. TRPO – tripartitni ugovor o povratnoj kupnji;
iv. TRVO – tripartitni ugovor o obratnoj povratnoj kupnji;
v. BSBK – transakcije kupnje s obvezom nazadprodaje;
vi. SBBK – transakcije prodaje s obvezom nazadkupnje.
e) OWNE – transfer po eksternom računu
f) OWNI – transfer po internom računu

3. Broj Transakcije (broj Instrukcije za namiru);

4. Datum trgovanja;

5. Datum sklopljene/uparene Transakcije;

6. Predviđeni datum namire;

7. Datum i vrijeme namire;

8. Datum i vrijeme upisa i odobrenja Instrukcije za namiru u Sustav za namiru;

9. Datum i vrijeme uparivanja Instrukcija za namiru;

~~9-10.~~ Datum i vrijeme neopozivosti;

~~40-11.~~ Oznaka računa vrijednosnih papira;

~~44-12.~~ Oznaka banke i računa novčanih sredstava Sudionika;

~~42-13.~~ Oznaka Sudionika isporučitelja vrijednosnih papira i/ili novčanih sredstava (LEI, oznaka člana, BIC);

~~43-14.~~ Oznaka Sudionika primatelja vrijednosnih papira i/ili novčanih sredstava (LEI, oznaka člana, BIC);

~~44-15.~~ Oznaka vrijednosnih papira (ISIN, CFI, FISN i ticker);

~~45-16.~~ Valuta namire;

~~46-17.~~ Novčani iznos za namiru;

~~47-18.~~ Količina ili nominalna vrijednosti vrijednosnih papira;

~~48-19.~~ Raporedena (alocirana) količina vrijednosnih papira;

~~49-20.~~ Status Instrukcije za namiru;

- a) Upisana
- b) Odobrena
- c) Uparena
- d) Otkazana
- e) Istekla
- f) Namirena

Za Prekogranične transakcije uz statute od a) do f) vode se i statusi:

- g) Odobrena u čekanju
- h) Otkazana u čekanju

~~20-21.~~ Status Transakcije:

- a) Nenamirena
- ~~b)~~ Namirena
- ~~b)c)~~ Djelomično namirena
- ~~c)d)~~ Otkazana
- ~~d)e)~~ Neuspjela

~~21-22.~~ Razlog neuspjele namire Transakcije:

- a) Vrijednosni papir
- b) Novčana sredstva
- c) Neallocirana transakcija
- d) Nenamirene NT (Naizmjenične transakcije)

~~22-23.~~ Mjesto trgovanja i mjesto poravnanja Instrukcije za namiru

~~23-24.~~ Konačni rezultat postupka prisilne kupnje najkasnije na zadnji radni dan roka odgode, uključujući količinu vrijednosnih papira namirenih prisilnom kupnjom i vrijednost provedene prisilne kupnje (ako je prisilna kupnja djelomično ili potpuno uspješna)

~~24-25.~~ Vrijednost isplaćene novčane naknade u EUR

~~25-26.~~ Poziv na broj i datum neuspjele transakcije u SKDD koja je otkazana u postupku prisilne kupnje

~~26-27.~~ Iznos obračunate novčane kazne za Instrukciju za namiru

5.4 VOĐENJE EVIDENCIJA POMOĆNIH USLUGA

Članak 214.

SKDD vodi evidenciju za svaku pomoćnu uslugu koju pruža u skladu s odredbama Upute i to kako slijedi:

1. za usluge povezane s registrom dioničara:
 - a. podatak o osobnom imenu/tvrtki, OIB-u i LEI-u subjekata kojima SKDD pruža te usluge;
 - b. vrstu usluge koja može biti:
 1. mjesečno izvještavanje Izdavatelja o Nositeljima računa, pozicijama i drugim podacima iz Depozitorija sa stanjem zadnjeg dana prethodnog mjeseca,
 2. izvještavanje Izdavatelja na poseban zahtjev,
 3. korištenje aplikacije Preglednik podataka za Izdavatelje,
 4. izvještavanje Nositelja računa o provedenim upisima u Depozitorij, o stanju i promjenama na Računima vrijednosnih papira,
 5. izvještavanje Nositelja računa na poseban zahtjev,
 6. izvještavanje založnog i fiducijarnog vjerovnika o upisu/prestanku tereta,
 7. Portal za ulagatelje,

8. izvještavanje o osobnim transakcijama,
 9. vođenje evidencije o vrijednosnim papirima izdanim u obliku isprave koji nisu predani izdavatelju u provedenom postupku dematerijalizacije,
 10. vođenje posebne evidencije vrijednosnih papira na temelju Ugovora,
 11. uvid u podatke iz sustava SKDD-a u skladu s odredbama ZTK/Ovršni zakon;
 - c. podaci o svim aktivnostima te ISIN oznaci, količini i vrijednosti vrijednosnih papira.
2. za usluge podrške obrade korporativnih akcija, uključujući poreze, glavne skupštine i usluge informiranja:
- a. podatak o osobnom imenu/tvrtki, OIB-u i LEI-u Izdavatelja odnosno subjekata kojima SKDD pruža te usluge;
 - b. vrstu usluge koja može biti:
 1. prikupljanje i distribuiranje informacija o korporativnim akcijama, upis u dnevnik korporativnih akcija,
 2. obrada i provođenje korporativnih akcija te s obradom i provođenjem korporativnih akcija povezane usluge,
 3. obračun i utvrđivanje prava, ovlaštenja i/ili privilegija,
 4. upisi/prijenosi vrijednosnih papira,
 5. obračun, obustava i uplata poreza iz porezne obveze koja je posljedica korporativne akcije,
 6. provođenje isplate novčanih sredstava,
 7. izvještavanje Izdavatelja o provedenim korporativnim akcijama,
 8. poslovi pohrane dionica u postupcima preuzimanja dioničkih društava,
 9. glasovanje u svojstvu opunomoćenika na glavnim skupštinama,
 10. povjereništvo,
 11. izrada i dostava JOPPD obrasca Poreznoj upravi (dividende, povećanje temeljnog kapitala i dr.),
 12. izrada i dostava godišnje Potvrde o isplaćenom primitku, dohotku i plaćenom porezu ulagateljima,
 13. izrada i dostava izvještaja Izdavateljima o isplaćenom porezu po odbitku za inozemne osobe koje nisu fizičke osobe.
 - c. podatke o svakoj aktivnosti, uključujući volumen i vrijednost vrijednosnih papira/gotovine, korisnike aktivnosti i oznaku ISIN, što kada je primjenjivo uključuje podatke o upisu u dnevnik korporativnih akcija, podatke o obilježjima korporativnih akcija, popis imatelja prava iz korporativne akcije, status korporativne akcije, status provedbe isplate novčanih sredstava iz korporativne akcije, podatke o dionicama koje su pohranjene u postupku preuzimanja dioničkih društava, podatak o računima povjerenika, podatke o količini i vrijednosti vrijednosnih papira i iznosu novčanih sredstava za svaku korporativnu akciju.
3. za usluge novih izdanja, uključujući alokaciju i upravljanje ISIN oznakama i sličnim oznakama:
- a. podatak o tvrtki, OIB-u i LEI-u Izdavatelja;
 - b. vrstu usluge koja može biti:
 1. upis novog izdanja vrijednosnih papira,
 2. izdavanje ISIN-a,
 3. dodjeljivanje CFI oznake vrijednosnim papirima prema Međunarodnoj klasifikaciji financijskih instrumenata,
 4. dodjeljivanje FISN-a,
 5. dodjeljivanje oznake vrijednosnog papira.
 - c. podatak o upisu novog izdanja vrijednosnog papira određenih ISIN oznakom, podatak o dodjeli ISIN, CFI, FISN oznake i oznake vrijednosnog papira.
4. za usluge uspostave veze s drugim Središnjim depozitorijima:
- a. podaci o vrstama veza SKDD-a s drugim Središnjim depozitorijima, podatak o tvrtki/skraćenju tvrtki i LEI-u tih Središnjih depozitorija;
 - b. vrstu usluge koja može biti:

1. uspostavljanje veze s drugim Središnjim depozitorijima vrijednosnih papira,
 2. otvaranje Računa vrijednosnih papira Sekundarnog depozitorija,
 3. poravnanje i namiru Prekograničnih transakcija.
5. za usluge pružanja informacija, podataka i statističkih podataka tržištu, statističkim uredima ili drugim vladinim ili međuvladinim subjektima:
- a. podatak o tvrtki i OIB-u subjekata kojima SKDD pruža te usluge;
 - b. vrstu usluge koja može biti:
 1. izrada i dostava statističkih izvještaja HNB-u,
 2. izrada i dostava izvještaja HANFA-i,
 3. uvid Porezne uprave na temelju Sporazuma o suradnji i pratećeg Protokola za razmjenu podataka,
 4. dostava podataka na zahtjev tijela koja na temelju zakonskih ovlasti imaju pravo uvida u podatke,
 5. preuzimanje podataka iz registara informacija.
 - c. pojedinosti o dostavljenim podacima, uključujući pravnu osnovu i svrhu.
6. za pružanje IT usluga:
- a. podatak o tvrtki i OIB-u subjekata kojima SKDD pruža te usluge,
 - b. vrstu usluge koja uključuje razvoj programske podrške na zahtjev,
 - c. podaci koji se odnose na pružene IT usluge.
7. za usluge vođenja i upravljanja Fondom za zaštitu ulagatelja:
- a. podatak o osobnom imenu/tvrtki i OIB-u klijenata Člana Fonda koji nije u mogućnosti ispuniti svoje obveze;
 - b. podatak o tvrtki, OIB-u i LEI-u Članova Fonda, evidencija sredstava Fonda, doprinosa Članova Fonda, uplate naknade za upravljanje Fondom, upotrebe sredstava prikupljenih na ime naknade za upravljanje Fondom, evidencija upravljanja sredstvima Fonda, podaci o utvrđenom osiguranom slučaju, evidencija zahtjeva za obeštećenje, evidencija isplate utvrđenih iznosa zaštićenih tražbina, podaci o kreditnoj liniji u slučaju pribavljanja, evidencija financijskih izvještaja Fonda.
8. za uslugu osposobljavanja Članova za korištenje informacijskog sustava SKDD-a:
- a. podatak o osobnom imenu/tvrtki i OIB-u subjekata kojima SKDD pruža tu uslugu;
 - b. ostale podatke o ovoj vrsti usluge koji uključuju evidencije provedenih programa izobrazbe.

5.5 VOĐENJE POSLOVNIH EVIDENCIJA

Članak 215.

SKDD vodi odgovarajuću i urednu evidenciju o djelatnostima koje su povezane s njegovim poslovanjem i unutarnjom organizacijom uzimajući u obzir sve bitne promjene dokumenata koje vodi SKDD, a koja uključuje:

1. *Organigram Nadzornog odbora, Uprave, višeg rukovodstva, svih odbora, operativnih jedinica i svih drugih jedinica ili odjela SKDD-a*

Organigram je sastavni dio Organizacijske strukture s opisom poslova i rasporedom radnika koja se donosi odlukom Uprave SKDD-a na sjednici Uprave. Odluke Uprave se, zajedno s dokumentom koji se donosi, ispisuju na papir te se odlažu u Ured Uprave i čuvaju se trajno.

2. *Identitet dioničara neovisno o tome jesu li pravne ili fizičke osobe koje imaju izravnu ili neizravnu kontrolu nad upravljanjem SKDD-om ili koje imaju udjel u kapitalu SKDD-a i iznose tih udjela – S= Shareholder / M = Member, D = Direct / I = Indirect, N = Natural person / L = Legal person*

Dionice SKDD-a izdane su u nematerijaliziranom obliku i vode se u informacijskom sustavu SKDD-a te su podaci o dioničarima, fizičkim ili pravnim osobama koje imaju izravnu ili neizravnu kontrolu nad upravljanjem SKDD-om ili koje imaju udjel u kapitalu SKDD-a i iznose tih udjela u pohranjeni trajno u informacijskom sustavu SKDD-a.

3. *Udjeli SKDD-a u kapitalu drugih pravnih osoba*

Vode se u glavnoj knjizi SKDD-a u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Glavna knjiga vodi se elektronički u računovodstvenom programu. Za svaku poslovnu godinu glavna knjiga je pohranjena trajno na serveru SKDD-a. Isprave na temelju kojih su uneseni podaci u glavnu knjigu čuvaju se najmanje 11 godina.

4. *Dokumenti kojima se dokazuju politike, postupci i procesi propisani u skladu s organizacijskim zahtjevima SKDD-a i u vezi s uslugama koje pruža SKDD*

Politike, pravila i procedure SKDD-a donose se odlukom Uprave SKDD-a na sjednicama Uprave. Odluke Uprave o donošenju određenog akta se, zajedno s aktom koji se donosi, ispisuju na papir te se odlažu u Ured Uprave i čuvaju se trajno.

5. *Zapisnici sa sjednica Nadzornog odbora, Uprave, Revizorskog odbora, Odbora za rizike, Odbora za primitke*

Obveza izrade zapisnika sjednica propisana je odgovarajućim aktima i to: Poslovnikom o radu Nadzornog odbora, Poslovnikom o radu Uprave, Pravilnikom o radu Revizorskog odbora, Pravilnikom o radu Odbora za rizike i Pravilnikom o radu Odbora za primitke. Zapisnici sjednica ispisuju se na papir te se odlažu u Ured Uprave i čuvaju se trajno. Tonski zapis sjednica Nadzornog odbora predstavlja integralni dio pisanog zapisnika te se izrađuje u dvije kopije koje se pohranjuju u sefu SKDD-a koji se nalazi u Sektoru financijsko-računovodstvenih poslova i čuvaju se trajno.

6. *Zapisnici sa sjednica Odbora korisnika*

Obveza izrade zapisnika sjednica propisana je Pravilnikom o radu Odbora korisnika. Zapisnici sjednica ispisuju se na papir te se odlažu u Ured Uprave i čuvaju se trajno.

7. *Zapisnici sa sastanaka savjetodavnih skupina sa sudionicima i klijentima, ako ih ima*

U slučaju sastanaka savjetodavnih skupina sa sudionicima i klijentima o istima se sastavljaju zapisnici koji se ispisuju na papir, odlažu u Ured Uprave i čuvaju 10 godina.

8. *Unutarnja i vanjska revizorska izvješća, izvješća o upravljanju rizicima, izvješća o osiguravanju usklađenosti i unutarnjim kontrolama, uključujući odgovore višeg rukovodstva na izvješća*

Ispisuju se na papir te se odlažu u Ured Uprave i čuvaju trajno.

9. *Ugovori o izdvajanju usluga ili djelatnosti*

O izdvajanju usluga ili djelatnosti sklapa se ugovor u pisanom obliku koji se odlaže u Uredu Uprave i čuva trajno.

10. *Politika kontinuiteta poslovanja i plan za oporavak od katastrofe*

Plan kontinuiteta poslovanja i Plan oporavka od kriznih situacija zajedno s odlukom Uprave kojom se isti donose ispisuju se na papir, odlažu u Ured Uprave i čuvaju trajno.

11. *Evidencija o cjelokupnoj imovini, obvezama i računima kapitalnih transakcija SKDD-a;*

Vodi se u glavnoj knjizi SKDD-a u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Glavna knjiga vodi se elektronički u računovodstvenom programu. Za svaku poslovnu godinu glavna knjiga je pohranjena trajno na serveru SKDD-a. Isprave na temelju kojih su uneseni podaci u glavnu knjigu čuvaju se najmanje 11 godina.

12. *Evidencija o svim troškovima i prihodima, uključujući troškove i prihode koji se odvojeno obračunavaju*

Vode se u glavnoj knjizi SKDD-a u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Glavna knjiga vodi se elektronički u računovodstvenom programu. Za svaku poslovnu godinu glavna knjiga je pohranjena trajno na serveru SKDD-a. Isprave na temelju kojih su uneseni podaci u glavnu knjigu čuvaju se najmanje 11 godina.

13. *Zaprimljene službene pritužbe, uključujući informacije o imenu i adresi podnositelja pritužbe, datum kada je zaprimljena pritužba, ime svih osoba navedenih u pritužbi, opis prirode i sadržaja pritužbe, sadržaj i datum odluke o pritužbi*

Ispisuju se na papir, odlažu u registrator koji vodi Voditelj Službe praćenja usklađenosti i unutarnje kontrole i čuvaju se 10 godina.

14. *Evidencija o prekidu usluga ili smetnjama, uključujući detaljno izvješće o vremenu, posljedicama i korektivnim mjerama poduzetima u pogledu tog prekida ili smetnji*

Izrađuju se u obliku elektroničkog zapisa, spremaju u elektroničku bazu SKDD-a i čuvaju trajno.

15. *Pisana komunikacija s HANFA-om, ESMA-om i relevantnim tijelima*

Sva pisana komunikacija (poštom, elektroničkom poštom) s HANFA-om, ESMA-om i relevantnim tijelima odlaže se u papirnatom obliku u Ured Uprave i čuva se trajno.

16. *Pravna mišljenja zaprimljena u skladu s odgovarajućim odredbama o organizacijskim zahtjevima u skladu s poglavljem VII. CSDR - RTS-a*

Ispisuju se na papir te se odlažu u Ured Uprave i čuvaju trajno.

17. *Dokumentacija o aranžmanima o vezi SKDD-a s drugim Središnjim depozitorijem*

Sva pisana dokumentacija odlaže se u Ured Uprave i čuva trajno.

18. *Tarife i naknade koje se primjenjuju na različite usluge, uključujući popust ili rabat*

Tarife i naknade koje se primjenjuju na različite usluge, uključujući popust ili rabat određene su u Cjeniku SKDD-a koji se zajedno s odlukom Uprave kojom se isti donosi ispisuju na papir, odlaže u Ured Uprave i čuva trajno.

6 MJERE USKLAĐIVANJA

Članak 216.

U svrhu očuvanja integriteta izdanja vrijednosnih papira, SKDD najmanje jednom dnevno provodi mjere usklađivanja kako bi se utvrdili rezultati usporedbe ukupno uključene količine vrijednosnog papira s ukupnom količinom vrijednosnog papira pohranjenoj na svim računima za sve vrijednosne papire kojima je SKDD Primarni depozitorij.

Kada su u postupak usklađivanja uključeni i drugi subjekti, tada SKDD mora imati organiziranu suradnju i mjere za razmjenu informacija s ciljem očuvanja integriteta izdanja.

SKDD najmanje jednom godišnje analizira mjere usklađivanja, suradnju i razmjenu informacija s drugim subjektima. O rezultatima analize sastavlja se zapisnik.

Nije dozvoljeno prekoračenje ili dugovni saldo na računu vrijednosnih papira ili stvaranje vrijednosnih papira u sustavu za namiru koji vodi SKDD.

Članak 217.

SKDD provodi mjere usklađivanja jednom dnevno za svako izdanje kojem je Primarni depozitorij po svim pozicijama vrijednosnih papira upisanim na svim računima vrijednosnih papira u SKDD-u:

- uspoređuje se ukupno uključena količina vrijednosnih papira s ukupnom količinom vrijednosnih papira upisanom na svim računima vrijednosnih papira.
- svaki Radni dan se za svaki Račun vrijednosnih papira, bilježi stanje na početku dana, stavke knjiženja tijekom dana te stanje na kraju dana svakog vrijednosnog papira,

Dnevni kontrolni izvještaj iskazuje razliku između ukupno uključene količine vrijednosnog papira i ukupne količine vrijednosnih papira upisanim na računima vrijednosnih papira.

Članak 218.

Unutarnja revizija SKDD-a osigurava da je evidencija SKDD-a koja se odnosi na vrijednosne papire uključene u Usluge depozitorija i Usluge poravnanja i namire točna i da su mjere usklađivanja odgovarajuće.

Mjere usklađivanja koje se odnose na Imobilizirane vrijednosne papire, uključuju i fizičku zaštitu vrijednosnih papira od krađe, prijevare i uništenja korištenjem trezora čiji dizajn i mjesto osiguravaju visoku razinu zaštite od poplava, potresa, požara i drugih nepogoda. Unutarnja revizija trezora uključuje i fizičku provjeru te se obavlja najmanje jednom godišnje. SKDD sastavlja zapisnik o provedenoj kontroli te ga dostavlja HANFA-i.

SKDD vodi dvostruko knjiženje, na način da svaka stavka knjiženja ima kontra stavku, osim kada se radi o prijenosu podataka iz registra izdavatelja i knjiženju vrijednosnih papira na temelju korporativnih akcija čija provedba povećava ili smanjuje količinu vrijednosnih papira.

Članak 219.

Sudionici imaju obvezu usklađivanja svojih evidencija s podacima koje dnevno zaprimaju od SKDD-a.

SKDD dnevno, u svrhu usklađivanja podataka, daje na uvid Sudionicima za svaki Račun vrijednosnih papira i svaki vrijednosni papir sljedeće podatke:

- Stanje na Računima vrijednosnih papira otvorenim za Sudionika na početku Radnog dana;
- Pojedinačne prijenose s/n Račune vrijednosnih papira tijekom Radnog dana;
- Stanja na Računima vrijednosnih papira otvorenim za Sudionika na kraju Radnog dana.

Na zahtjev Nositelja računa vrijednosnih papira, SKDD će izraditi i Nositelju računa učiniti dostupnim izvještaj s navedenim podacima u skladu s odredbama Upute.

Nositeljima Računa vrijednosnih papira podaci o stanju i promjenama na Računu vrijednosnih papira su svakodnevno dostupni korištenjem Portala za ulagatelje. Nositeljima Transakcijskih računa omogućeno je preuzimanje podataka izravnim pristupom informacijskom sustavu SKDD-a.

SKDD je dužan Izdavateljima, najmanje jednom mjesečno, osigurati izvještaje s podacima o stanju pozicija vrijednosnih papira koje su uključili u Usluge depozitorija. Podaci su dostupni korištenjem Portala za izdavatelje.

Članak 220.

Kada SKDD utvrdi neusklađenost podataka analizirat će i nastojati riješiti utvrđenu neusklađenost prije otvaranje Sustava za namiru za Članove u skladu s Dnevnom rasporedom prvog sljedećeg Radnog dana.

Ako SKDD ne uspije riješiti problem neusklađenosti do kraja prvog sljedećeg Radnog dana, SKDD će u odnosu na vrijednosni papir kod kojeg je utvrđena neusklađenost obustaviti korištenje Usluga depozitorija i Usluga poravnanja i namire, dok se neusklađenost ne riješi.

SKDD će, o obustavi korištenja Usluga depozitorija i Usluga poravnanja i namire, bez odgode obavijestiti Sudionike, HANFA-u, Tržišnog operatera, T2S i ostale subjekte koji su uključeni u postupak usklađivanja.

Za vrijeme trajanja obustave korištenja Usluga depozitorija i Usluga poravnanja i namire, ne primjenjuju se mjere discipline namire.

SKDD bez odgode poduzima sve potrebne mjere rješavanja problema neusklađenosti i o poduzetim mjerama obavještava HANFA-u.

Nakon što riješi utvrđenu neusklađenost, SKDD bez odgode dozvoljava korištenje Usluga depozitorija i Usluga poravnanja i namire za predmetni vrijednosni papir i o tome obavještava članove sudionike, HANFA-u, Tržišnog operatera i ostale subjekte uključene u postupak usklađivanja.

Kada je broj slučajeva neusklađenosti veći od pet mjesečno, SKDD je dužan u roku od jednog mjeseca od zadnjeg dana mjeseca u kojem je utvrđena učestala neusklađenost dostaviti HANFA-i plan mjera za smanjenje učestalih neusklađenosti. SKDD će ažurirati plan i jednom mjesečno HANFA-i dostavljati izvješće o provedbi plana, sve dok broj slučajeva ne bude manji od pet mjesečno.

Postupci usklađivanja između povezanih Središnjih depozitorija

Članak 221.

SKDD će uspostaviti i primjenjivati postupke usklađivanja sa drugim Središnjim depozitorijem s ciljem osiguranja točnosti podataka upisanih u Središnjim depozitorijima.

SKDD kao Primarni depozitorij, svaki Radni dan, u svrhu usklađivanja podataka, dostavlja Sekundarnom depozitoriju za svaki Račun vrijednosnih papira Sekundarnog depozitorija i svaki vrijednosni papir sljedeće podatke:

- stanje na početku Radnog dana,
- pojedinačne prijenose s/na račune tijekom Radnog dana,
- stanje na kraju Radnog dana.

Sekundarni depozitorij svaki Radni dan uspoređuje sa svojim evidencijama podatke iz izvještaja koje mu je dostavio SKDD.

U slučaju Neizravne veze između povezanih Središnjih depozitorija, izvještaje iz ovog članka SKDD kao Primarni depozitorij dostaviti će posredniku koji će zaprimljene izvještaje proslijediti Sekundarnom depozitoriju..

Ako SKDD kao Primarni depozitorij obustavi korištenje Usluga depozitorija i Usluga poravnanja i namire u odnosu na vrijednosni papir kod kojeg je utvrđena neusklađenost, Sekundarni depozitoriji su dužni slijediti postupanje SKDD-a i obustaviti trgovanje vrijednosnim papirom.

U slučaju kada je SKDD Sekundarni depozitorij, a Primarni depozitorij obustavi korištenje Usluga depozitorija i Usluga poravnjanja i namire u odnosu na vrijednosni papir kod kojeg je utvrđena neusklađenosti, SKDD kao Sekundarni depozitorij će slijediti postupanje Primarnog depozitorija i obustaviti trgovanjem vrijednosnim papirom.

Usklađivanje – korporativne akcije

Članak 222.

SKDD neće provesti obračun prava iz korporativne akcije koja uzrokuje promjenu količine vrijednosnih papira na računima vrijednosnih papira koji se vode u informacijskom sustavu SKDD-a sve dok u odnosu na vrijednosni papir koji je predmet korporativne akcije, na odgovarajući način ne budu provedene mjere usklađivanja određene Operativnim pravilima rada.

Nakon provedbe korporativne akcije SKDD će osigurati da količina vrijednosnih papira upisana na računima vrijednosnih papira bude ažurirana u skladu s obilježjima korporativne akcije.

Kada korporativna akcija uzrokuje promjene količine vrijednosnih papira na računima vrijednosnih papira koji se vode u informacijskom sustavu SKDD-a ta promjena će biti usklađena i u T2S-u. Ako korporativna akcija koja uzrokuje promjenu količine vrijednosnih papira ne bude provedena u informacijskom sustavu SKDD-a na dan predviđen za provedbu, vrijednosni papiri će u T2S-u biti evidentirani u statusu OP sve dok korporativna akcija ne bude provedena.

Članak 223.

U slučaju korporativnih akcija koje uzrokuju smanjenje broja vrijednosnih papira, Instrukciju za namiru s vrijednosnim papirom koji je predmet korporativne akcije, Sekundarni depozitorij neće provesti sve dok korporativna akcija nije u cijelosti provedena u informacijskom sustavu SKDD-a kao Primarnog depozitorija.

U slučaju korporativnih akcija koje uzrokuju smanjenje količine vrijednosnih papira, Sekundarni depozitorij na računima vrijednosnih papira u svom informacijskom sustavu neće provesti ažuriranje količine vrijednosnih papira u skladu s obilježjima korporativne akcije sve dok SKDD kao Primarni depozitorij u cijelosti ne provede korporativnu akciju.

SKDD će kao Primarni depozitorij osigurati pravovremenu i potpunu informaciju o provođenju korporativnih akcija koje će Sekundarnom depozitoriju omogućiti da na odgovarajući način predvidi učinke korporativnih akcija na količinu vrijednosnih papira koji su upisani na računima vrijednosnih papira koje vodi Sekundarni depozitorij.

7 PRAVILA ZA USLUGE PORAVNANJA I NAMIRE

7.1 OPĆE ODREDBE

Članak 224.

Svi Sudionici imaju pristup Sustavu za namiru za korištenje Usluga poravnanja i namire Transakcija s tržišta i Transakcija izvan tržišta.

Sudionici pristaju na primjenu Operativnih pravila rada te se obvezuju ispuniti obveze iz Transakcija.

SKDD ni na koji način nije odgovoran za propust Sudionika da ispuni svoje obveze u skladu s uvjetima koji su prethodno ugovoreni između ugovornih strana iz Transakcije.

SKDD ni na koji način nije odgovoran za radnje ili propuste drugog Središnjeg depozitorija s kojim SKDD ima uspostavljenu vezu ili njegovih članova, kao ni za štetu koja nastane zbog takvih radnji ili propusta.

Sudionici i SKDD dužni su ispuniti sve obveze iz Transakcija koje su uključene u Sustav za namiru kako je to utvrđeno Operativnim pravilima rada.

Automatska obrada Instrukcija za namiru

Članak 225.

SKDD provodi automatsku obradu Instrukcija za namiru u stvarnom vremenu tijekom Radnog dana Sustava za namiru, u skladu s Dnevним rasporedom.

Prihvatljivost vrijednosnih papira

Članak 226.

Vrijednosni papir se može odlukom SKDD-a uključiti u Sustav za namiru, ako je uključen u Usluge depozitorija. Poravnanje i namira obavljaju se samo u odnosu na vrijednosne papire ubilježene na slobodnim i otplaćenim pozicijama.

SKDD će svaki vrijednosni papir koji je uključen u Usluge depozitorija nastojati uključiti u Sustav za namiru čim to bude moguće. Uključenjem u Sustav za namiru vrijednosni papir se upisuje u T2S.

Obavješćavanje o prihvatljivosti vrijednosnog papira

Članak 227.

Kada SKDD odluči da je vrijednosni papir prihvatljiv za Sustav za namiru, o tome će izvijestiti Izdavatelja i sve Sudionike. U obavijesti SKDD-a odredit će se prvi dan trgovanja nakon kojeg će se transakcije s tim vrijednosnim papirom uključiti u Sustav za namiru.

SKDD je dužan otpremiti obavijest Članovima za vrijednosni papir kojim se trguje na Tržištu, najkasnije tri Radna dana prije dana uključenja vrijednosnog papira u Sustav za namiru. Ovo se ne odnosi na nova izdanja vrijednosnih papira, kada se vrijednosni papiri istovremeno uključuju u Usluge depozitorija i u Sustav za namiru.

Uključenje Transakcija u Sustav za namiru

Članak 228.

Transakcije s prihvatljivim vrijednosnim papirima uključuju se u Sustav za namiru te se u Transakcijama provjerava na raspoređenim (alociranim) računima vrijednosnih papira definirana minimalna jedinica namire i višekratnik jedinice namire.

Transakcije s vrijednosnim papirima koje nisu prihvatljive za Sustav za namiru, ne uključuju se u postupak poravnanja i namire.

Obračunski novčani račun

Članak 229.

Sudioniku koji koristi Sustav za namiru SKDD će otvoriti:

1. Obračunski novčani račun za tražbine i obveze;
2. Druge Račune vrijednosnih papira i novčane račune kada to je potrebno u skladu s Operativnim pravilima rada.

Navedeni novčani račun koristi se za utvrđivanje prava i obveza između Sudionika i SKDD-a koje nastanu u postupku namire.

7.2 PORAVNANJE I NAMIRA

Transakcije s tržišta

Članak 230.

Podatke o Transakcijama s tržišta Tržišni operater dostavlja SKDD-u istog dana kada je transakcija sklopljena (T+0), u obliku i roku propisanom ugovorom zaključenim između SKDD-a i Tržišnog operatera.

Podaci o Transakcijama s tržišta, između ostalog, sadrže podatke o Tržištu na kojem je sklopljena transakcija, o datumu trgovanja, predviđenom datumu namire, o članovima - kupcu i prodavatelju, o vrijednosnom papiru, količini kupljenih i prodanih vrijednosnih papira te kupoprodajnoj cijeni.

Transakcije s tržišta namiruju se drugi Radni dan nakon trgovanja, osim onih privatno dogovorenih.

Sudionik preuzima sva prava i obveze iz transakcija koje je sklopio član Tržišta za kojeg obavlja usluge Posrednika za namiru.

Otkaz i izmjena Transakcija s tržišta

Članak 231.

Transakcije s tržišta mogu se otkazati ili izmijeniti na temelju odgovarajuće odluke pravosudnog tijela ili tijela nadležne vlasti. Sudionici mogu obostrano otkazati transakciju u kojoj su sudjelovali kada je to potrebno radi okončanja provedbe postupka prisilne kupnje.

SKDD može na obrazloženi zahtjev Tržišnog operatera provesti izmjene glede transakcija ili ih otkazati radi otklanjanja pogreške prilikom sklapanja transakcije, o čemu obavještava Tržišnog operatera, HANFA-u i Sudionike koji su sudjelovali u toj transakciji.

SKDD može u slučajevima suspenzije ili isključenja Sudionika otkazati transakcije u kojima taj član sudjeluje, o čemu obavještava Tržišnog operatera, HANFA-u i Sudionike koji su sudjelovali u toj transakciji.

U slučaju izmjene Transakcije s tržišta SKDD je obavezan obaviti novi obračun za namiru te o tome obavijestiti Sudionike čija su potraživanja ili obveze promijenjeni.

Transakcija izvan tržišta

Članak 232.

Transakcija izvan tržišta je rezultat uparivanja Instrukcija za namiru Sudionika u Sustavu za namiru, radi izvršenja namire između Članova, za svoj račun ili za račun svojih klijenata. CCP u Sustav za namiru unosi ili otkazuje instrukcije za namiru koje su rezultat netiranja zaprimljenih Transakcija s tržišta u sustavu CCP-a na temelju Punomoći.

Namira može biti uz plaćanje ili bez plaćanja, odnosno zamjenom jednih vrijednosnih papira za druge.

Instrukciju za namiru ovlašteni su u Sustav za namiru unositi Sudionici radi izvršenja namire transakcija sklopljenih u skladu sa zakonom i Uputom SKDD-a.

Uparivanje Instrukcija za namiru u Sustavu za namiru provodi se u stvarnom vremenu.

Otkaz i izmjena Instrukcija za namiru

Članak 233.

Do trenutka uparivanja Instrukcija za namiru, Sudionici mogu izmijeniti uvjete, odnosno podatke u Instrukciji za namiru ili istu otkazati.

Sudionici mogu obostrano izmijeniti ili otkazati uparene Instrukcije za namiru (Transakcije izvan tržišta) uparivanjem zahtjeva za otkaz/izmjenu Transakcije sa suprotnom ugovornom stranom kako je definirano Uputom SKDD-a.

SKDD može otkazati ili izmijeniti Transakcije izvan tržišta na obrazloženi zahtjev Sudionika radi otklanjanja pogreške prilikom njihova sklapanja.

U slučaju izmjene Transakcije izvan tržišta, SKDD je obavezan obaviti novi obračun obveza za namiru te izvijestiti Sudionike čija su potraživanja ili obveze promijenjeni.

SKDD će otkazati neuparene Instrukcije za namiru protekom 20 radnih dana nakon Predviđenog datuma namire, odnosno protekom 20 radnih dana nakon datuma upisa Instrukcije za namiru u sustav ako je Instrukcija za namiru upisana nakon Predviđenog datuma namire. Otkazivanjem Instrukcije za namiru protekom 20 radnih dana kako je navedeno u prethodnoj rečenici, Instrukcija za namiru dobiva status „Istekla“.

Transakcija koju kreira Sustav za namiru

Članak 234.

Sudionici ne mogu izmijeniti ili otkazati Transakcije koje kreira Sustav za namiru.

Članak 235.

Prekogranične transakcije nastaju u sustavu dostavom podataka Sudionika i članova Primarnog depozitorija u skladu s Uputom SKDD-a.

Na Prekogranične transakcije primjenjuju se odredbe Pravila i Upute SKDD-a koje vrijede za Transakcije izvan tržišta osim u pogledu njihove konačnosti prema ZKN-u.

Izveštavanje Sudionika

Članak 236.

SKDD će Sudionicima omogućiti preuzimanje izvještaja o obvezama iz Transakcije u kojima oni imaju obvezu isporuke novčanih sredstava. Izvještaj, između ostalog, sadrži broj T2S DCA kako bi Sudionik mogao obaviti urednu uplatu. U ukupne novčane obveze Sudionika uključuje se i iznos stečene kamate za dužničke vrijednosne papire s periodičnom isplatom kamata.

Obveza Sudionika na provjeru izvještaja

Članak 237.

Sudionik je dužan provjeriti točnost i potpunost svih izvještaja te u najkraćem mogućem roku obavijestiti SKDD ako nije primio izvještaj ili osporava njegovu točnost i potpunost.

Smatra se da je Sudionik potvrdio točnost i potpunost izvještaja ako ih nije osporio u roku od 24 sata od kad su mu izvještaji učinjeni dostupnima.

Potvrđivanje točnosti i potpunosti izvještaja obavezuje Sudionika da ispuni obveze sadržane u izvještaju te se time odriče prava na prigovor glede prava i obveza utvrđenih u izvještaju.

Raspoređivanje (alociranje) Transakcija na ulagatelje odnosno Nositelje računa

Članak 238.

Sudionik u Transakciji dužan je odrediti kako će se količina vrijednosnih papira rasporediti po Računima vrijednosnih papira njegovih Klijenata.

Ako je Sudionik sklopio Transakciju za svoj vlastiti račun, mora dostaviti podatak o svom Osnovnom računu vrijednosnih papira ili odgovarajućem Transakcijskom računu ulagatelja.

Sudionik mora rasporediti Transakcije po Računima vrijednosnih papira na način i u rokovima utvrđenim Uputom SKDD-a.

Sudionik može rasporediti prodaju/isporuku vrijednosnih papira tako da je predbilježi, u kojem će slučaju odgovarajuća količina vrijednosnih papira na Računu vrijednosnih papira biti preknjižena na poziciju predbilježenu za prodaju/isporuku. Vrijednosni papiri koji su preknjiženi na predbilježenu poziciju bit će zadržani na toj poziciji do namire Transakcije.

Sudionik je obavezan predbilježiti prodaju/isporuku vrijednosnih papira u trenutku upisa Prekogranične transakcije za isporuku vrijednosnih papira.

Obveze između Sudionika i Klijenata

Članak 239.

U vezi s postupkom poravnanja, Sudionik raspodjeljuje količinu vrijednosnih papira ugovorenih Transakcijom na i/ili s jednog ili više računa vrijednosnih papira. SKDD ne snosi odgovornost za točnost, pravovremenost i potpunost postupka raspodjele između Sudionika i njegovih Klijenata.

Novčana prava i obveze koja se odnose na poravnanje i namiru, postoje između Sudionika i njegovih Klijenata. SKDD ne snosi odgovornost za točnost, pravovremenost i potpunost ispunjenja međusobnih novčanih obveza između Sudionika i njegovih Klijenata.

Registrirane pozicije

Članak 240.

Kako bi se ispunile obveze za namiru vezane za predaju vrijednosnih papira, sa Sudionikom mora biti registrirana slobodna i otplaćena pozicija s Računa vrijednosnih papira ulagatelja odnosno Nositelja računa na kojoj se nalazi ona količina vrijednosnih papira koju Sudionik mora predati na temelju obveza iz namire.

Namira

Članak 241.

U svrhu namire mogu se koristiti samo slobodne i otplaćene pozicije.

Namira se obavlja za sve Transakcije prijenosom novčanih sredstava ili vrijednosnih papira ili oboje u T2S-u te preknjižbom vrijednosnih papira na teret računa isporučitelja, a u korist računa primatelja u Sustavu za namiru.

Namira Transakcija obavlja se u službenoj valuti Republike Hrvatske.

Ispunjenje uvjeta za upis Transakcija u T2S

Članak 242.

Uvjet za upis Transakcija u T2S-u bit će ispunjen u trenutku kada su Sudionici u potpunosti rasporedili Transakciju (prijavili Račune vrijednosnih papira onih ulagatelja odnosno Nositelja računa po čijem nalogu je transakcija sklopljena). Transakcije se smatraju upisane i neopozive u T2S-u kada ih T2S proglasi usklađenima odnosno u trenutku kada je transakcija dobila status T2S usklađeno. T2S statusi Sudionicima su dostupni putem forme Transakcije.

Prioritet namire

Članak 243.

SKDD će označiti da se Transakcije u kojima je jedna od strana naveden član CCP namiruju prve.

Ispunjenje obveza za namiru Transakcija

Članak 244.

Obveze za namiru bit će ispunjene na predviđeni datum namire ako:

1. je Transakcija upisana u T2S;
2. je na prijavljenoj registriranoj poziciji Računa vrijednosnih papira Sudionika – isporučitelja vrijednosnih papira, ubilježena i osigurana isporuka dostatna količina vrijednosnih papira;
3. su za Naizmjenične Transakcije uključeni Sudionici ispunili svoje obveze predaje vrijednosnih papira;
4. se radi o Transakciji uz plaćanje (DVP, DWP, PFOD), a na T2S DCA računu Sudionika (isporučitelja novčanih sredstava) ima dovoljno novčanih sredstava.

~~Pod uvjetom da su obje ugovorne strane ispunile svoje obveze u cijelosti, T2S će na Predviđeni datum namire:~~

- ~~1. preknjižiti vrijednosne papire u T2S-u,~~
- ~~2. preknjižiti novčana sredstva na T2S DCA računima ako je Transakcija uz plaćanje (DVP, DWP, PFOD),~~
- ~~3. proslijediti potvrdu o namiri SKDD-u.~~

~~Po zaprimanju potvrde o namiri od T2S-a, SKDD će u Sustavu za namiru preknjižiti vrijednosne papire na teret pozicije ulagatelja odnosno Nositelja računa koji je isporučitelj, a u korist pozicije ulagatelja odnosno Nositelja računa koji je primatelj te će obavijestiti Sudionike o namiri.~~

7.3 KONAČNOST NAMIRE

Članak 245.

Sustav za namiru SKDD-a predstavlja sustav u smislu ZKN-a. SKDD je u odnosu na Sustav za namiru upravitelj sustava u smislu kako je definirano ZKN-om.

Prihvaćenost i neopozivost Transakcija s tržišta

Članak 246.

Transakcije s tržišta za koje je Tržišni operater dostavio podatke SKDD-u na način i u roku propisanim ugovorom zaključenim između SKDD-a i Tržišnog operatera smatraju se nalogom za prijenos u smislu ZKN-a.

Primitkom podataka o Transakcijama s tržišta i upisom u T2S, smatra se da su transakcije prihvaćene i neopozive od strane Sustava za namiru SKDD-a i T2S-a.

Po saznanju da je otvoren postupak zbog insolventnosti nad Sudionikom koji je jedna od ugovornih strana u Transakciji s tržišta ili nad Sudionikom koji obavlja poslove posrednika za namiru za člana Tržišta koji je jedna od ugovornih strana u Transakciji s tržišta, SKDD će na kraju Radnog dana kada je otvoren postupak zbog insolventnosti otkazati sve Transakcije s tržišta koje nisu prihvaćene i neopozive u skladu sa stavkom 2. ovog članka, a koje se nisu namirile.

Prihvaćenost i neopozivost Instrukcija za namiru

Članak 247.

Instrukcija za namiru smatra se nalogom za prijenos u smislu ZKN-a.

Uparivanjem Instrukcija za namiru i njihovim upisom u T2S iste se smatraju prihvaćenima i neopozivima od strane Sustava za namiru SKDD-a i T2S-a te ih Sudionici mogu otkazati samo bilateralno.

Instrukcije za namiru koje su uparene i upisane u T2S prije trenutka otvaranja postupka zbog insolventnosti namirit će se ako su zadovoljeni uvjeti za namiru.

Instrukcije za namiru koje se nisu uparile do kraja Radnog dana kada je otvoren postupak zbog insolventnosti nad Sudionikom koji je unio te Instrukcije za namiru, a koje nisu otkazane, SKDD će otkazati na kraju tog Radnog dana.

SKDD će na kraju Radnog dana otkazati sve nenamirene instrukcije za namiru kada je otvoren postupak zbog insolventnosti nad Sudionikom koji je unio jednu ili obje instrukcije za namiru nakon trenutka otvaranja postupka radi insolventnosti. Prihvaćena Instrukcija za namiru u domaćem dijelu prekogranične transakcije može se otkazati tek po zaprimanju potvrde Primarnog depozitorija o otkazu Instrukcije za namiru u Primarnom depozitoriju.

Na otkaz instrukcija za namiru u domaćem dijelu prekogranične transakcije, na odgovarajući način će se primijeniti odredbe ovog članka o otkazu instrukcija za namiru u slučaju otvaranja postupka zbog insolventnosti nad Sudionikom.

Uparivanjem Instrukcija za namiru i upisom u T2S u domaćem dijelu prekogranične transakcije iste se smatraju neopozivima od strane Sustava za namiru SKDD-a u smislu ZKN-a. Neopozive Instrukcije za namiru u domaćem dijelu prekogranične transakcije mogu se otkazati samo bilateralno i po zaprimanju potvrde Primarnog depozitorija o otkazu Instrukcija za namiru u Primarnom depozitoriju.

Transakcije autokolateralizacije sastoje se od sljedećih transakcija:

- a) transakcija na teret računa davatelja kolaterala (eng. on stock) ili na teret drugog računa u slučaju nenamirene transakcije autokolateralizacije davatelja kolaterala (eng. on flow), a u korist računa čiji nositelj je središnja banka namijenjenog za financijsko osiguranje kao primatelja financijskog osiguranja i
- b) transakcija na teret računa namijenjenog za financijsko osiguranje čiji nositelj je središnja banka, a u korist računa davatelja financijskog osiguranja ili
- c) transakcija u korist računa namijenjenog za financijskog osiguranja čiji nositelj je središnja banka kao primatelja posebnog založnog prava.

Sve tri transakcije Autokolateralizacije središnje banke kreiraju se automatski te se uzimaju prihvaćenima i neopozivima u Sustavu za namiru SKDD-a u trenutku neopozivosti transakcije iz točke a) iz prethodnog stavka u T2S-u.

~~U skladu s odredbama ZKN-a, na trenutke neopozivosti i prihvaćenosti transakcija izvan tržišta koje se odnose na transakcije kolaterala sa središnjom bankom u Sustavu za namiru, ne utječe pokretanje postupka stečaja, predstečaja ili drugog postupka zbog insolventnosti nad sudionikom te pokretanje takvih postupaka nad sudionikom ne utječe na prava vezano uz pribavljeni kolateral.~~

Prihvaćenost i neopozivost Transakcija koje kreira Sustav za namiru

Članak 248.

Transakcija koju kreira Sustav za namiru smatra se prihvaćenom i neopozivom automatskim uparivanjem Instrukcija za namiru koje je kreirao Sustav za namiru (PFOD Instrukcije za namiru za novčane kazne) i upisom u T2S.

Namira transakcija

Članak 249.

Transakcije se u T2S-u namiruju u stvarnom vremenu ako su ispunjene sve obveze za namiru Transakcija. Transakcije prihvatljive za djelomičnu namiru namiruju se u obradama za djelomičnu namiru sukladno rasporedu T2S-a.

Pod uvjetom da su obje ugovorne strane ispunile svoje obveze u cijelosti ili djelomično, T2S će na Predviđeni datum namire:

1. preknjižiti vrijednosne papire u T2S-u,
2. preknjižiti novčana sredstva na T2S DCA računima ako je Transakcija uz plaćanje (DVP, DWP, PFOD),
3. proslijediti potvrdu o namiri SKDD-u.

Po zaprimanju potvrde o namiri od T2S-a, SKDD će u Sustavu za namiru preknjižiti vrijednosne papire na teret pozicije ulagatelja odnosno Nositelja računa koji je isporučitelj, a u korist pozicije ulagatelja odnosno Nositelja računa koji je primatelj te će obavijestiti Sudionike o namiri.

Ako su obje ugovorne strane označile da se Transakcija namiruje u djelomičnoj namiri na Predviđeni datum namire u obradama predviđenim za djelomičnu namiru, namirit će se dio količine / iznosa za namiru te proslijediti potvrda Sudionicima o namirenom i nenamirenom djelu u odnosu na vrijednosni papir i na novčana sredstva.

Konačnost Transakcija s tržišta i Instrukcija za namiru i Transakcija koje kreira Sustav za namiru

Članak 250.

Transakcije s tržišta i Instrukcije za namiru te Transakcije koje kreira Sustav za namiru koje su prihvaćene i neopozive od strane Sustava za namiru SKDD-a i T2S-a konačne su u trenutku njihove namire u smislu Pravila.

Prekogranične transakcije su konačne u trenutku namirenja stranog dijela prekogranične transakcije.

Članak 251.

Po zaprimanju obavijesti o otvaranju postupka zbog insolventnosti, SKDD će bez odgode donijeti odluku o suspenziji Sudionika.

Od trenutka zaprimanja obavijesti o otvaranju postupka zbog insolventnosti nad Sudionikom, SKDD će Sudioniku onemogućiti daljnje korištenje Usluga poravnjanja i namire osim onih koje su neophodne za namiru njegovih obveza u sustavu na dan kad je postupak otvoren (za namiru Transakcija koje su upisane u T2S).

Zbog nemogućnosti pristupa informacijskom sustavu SKDD-a uslijed suspenzije Sudionika, Sudionik je ovlašten obavljati potrebne radnje prema poglavlju Upute koja uređuje postupke u slučaju nemogućnosti pristupa informacijskom sustavu.

7.4 PRAĆENJE PODATAKA O NEUSPJELIM NAMIRAMA

Članak 252.

SKDD prati broj i vrijednost neuspjelih namira za svaki Predviđeni datum namire uključujući trajanje svake neuspjele namire izraženo u danima. U sustavu se za svaku neuspjelu namiru prikupljaju sljedeće informacije:

1. razlog neuspjele namire, odnosno nisu li isporučeni vrijednosni papiri odnosno neplaćena novčana sredstva;
2. oznaku Sudionika koji nije isporučio vrijednosne papire, odnosno uplatio novčana sredstva.
3. bilo koja ograničenja namire:
 - a. BLOC – blokirani račun;
 - b. CLAC – nedovoljna količina vrijednosnog papira suprotne ugovorne strane;
 - c. CMON – nedovoljni iznos novčanih sredstava suprotne ugovorne strane;
 - d. FUTU – nije nastupio predviđeni datum namire;

- e. LACK – nedovoljna količina vrijednosnog papira;
 - f. MONY – nedovoljni iznos novčanih sredstava;
 - g. SBLO – blokirani vrijednosni papir;
 - h. OTHR – ostalo;
4. vrstu vrijednosnog papira po kategorijama kako su definirane člankom 253. Pravila, a na koje se odnosi neuspjela namira;
5. vrstu pravnog posla među sljedećim kategorijama na koju se odnosi neuspjela namira:
- a. kupnja ili prodaja vrijednosnih papira - TRAD;
 - b. upravljanje kolateralom:
 - i. COLI – transakcije s kolateralom u odnosu na primatelja kolaterala;
 - ii. COLO – transakcije s kolateralom u odnosu na davatelja kolaterala;
 - iii. CNCB – HNB-ove transakcije s kolateralom.
 - c. zajam vrijednosnih papira:
 - i. SECL – zajam vrijednosnih papira u odnosu na davatelja zajma;
 - ii. SECB – zajam vrijednosnih papira u odnosu na primatelja zajma.
 - d. transakcije uvjetovane povratom:
 - i. REPU – ugovor o povratnoj kupnji;
 - ii. RVPO – ugovor o obratnoj povratnoj kupnji;
 - iii. TRPO – tripartitni ugovor o povratnoj kupnji;
 - iv. TRVO – tripartitni ugovor o obratnoj povratnoj kupnji;
 - v. BSBK – transakcije kupnje s obvezom nazadprodaje;
 - vi. SBBK – transakcije prodaje s obvezom nazadkupnje.
 - e. OWNE- transfer po eksternom računu
 - f. OWNI - transfer po internom računu
6. mjesto trgovanja i mjesto poravnanja vrijednosnih papira na koje se odnosi neuspjela namira;
7. vrstu Instrukcije za namiru među sljedećim kategorijama na koju se odnosi neuspjela namira:
- a. FOP (eng. *free of payment*) - instrukcija za namiru koja se sastoji od instrukcije za isporuku bez protuobveze plaćanja (DFP – *delivery free of payment*) i instrukcije za primitak bez istovremene obveze plaćanja (RFP- *receive free of payment*),
 - b. DVP (eng. *delivery versus payment*) - instrukcija za namiru koja se sastoji od instrukcije za isporuku uz protuobvezu plaćanja (DVP – *delivery versus payment*) i instrukcije za primitak uz obvezu plaćanja (RVP – *receive versus payment*),
 - c. DWP (eng. *delivery with payment*) - instrukcija za namiru koja se sastoji od instrukcije za isporuku uz obvezu plaćanja (DWP – *delivery with payment*) i instrukcije za primitak vrijednosnih papira i primitak plaćanja (RWP – *receive with payment*),
 - d. PFOD (eng. *payment free of delivery*) - instrukcija za namiru koja se sastoji od instrukcije za plaćanje bez protuobveze isporuke vrijednosnih papira (DPFOD – *debiting payment free of delivery*) i instrukcije za primitak plaćanja bez istovremene obveze isporuke vrijednosnih papira (CPFOD- *crediting payment free of delivery*),
 - e. DVD (eng. *delivery versus delivery*) – instrukcija za namiru zamjenom vrijednosnih papira koja se sastoji od instrukcije za isporuku bez protuobveze plaćanja (DFP– *delivery free of payment*) i instrukcije za primitak bez istovremene obveze plaćanja (RFP- *receive free of payment*) za jedan vrijednosni papir povezane sa instrukcijom za isporuku bez protuobveze plaćanja (DFP– *delivery free of payment*) i instrukcijom za primitak bez istovremene obveze plaćanja (RFP- *receive free of payment*) za drugi vrijednosni papir.
8. vrstu računa vrijednosnih papira povezanih s neuspjelom namirom, uključujući:
- a. vlastiti račun sudionika
 - b. pojedinačni račun klijenta sudionika
 - c. zbirni račun klijenta sudionika.
9. valutu u kojoj su izražene Instrukcije za namiru.

Članovi obavještavaju SKDD o glavnim razlozima neuspjelih namira putem obrasca koji se dostavlja elektroničkom poštom u roku od 5 Radnih dana od završetka mjeseca za koji se izvještava. SKDD može zatražiti od Sudionika dostavu obrasca i ranije od prethodno navedenog roka.

Radi utvrđivanja glavnih razloga neuspjelih namira, SKDD organizira radne aranžmane s prvih deset Sudionika s najvišim stopama neuspjelih namira u razdoblju obuhvaćenom izvješćem, temeljenim na broju i na vrijednosti (u EUR) instrukcija za namiru te, ako je primjenjivo, s relevantnim središnjim drugim ugovornim stranama i mjestima trgovanja.

Članak 253.

SKDD prati koje su vrste vrijednosni papiri koji nisu isporučeni unutar sljedećih kategorija:

1. dionice i drugi vrijednosni papiri istog značaja koji predstavljaju udio u kapitalu ili članskim pravima u društvima ili drugim subjektima te potvrde o deponiranim dionicama (SHRS);
2. državni dužnički vrijednosni papiri (SOVR);
3. obveznice i drugi oblici sekuritiziranog duga, uključujući i potvrde o deponiranim takvim vrijednosnim papiri (DEBT);
4. svi ostali vrijednosni papiri koji daju pravo na stjecanje ili prodaju takvih prenosivih vrijednosnih papira ili na temelju kojih se može obavljati plaćanje u novcu koje se utvrđuje na temelju prenosivih vrijednosnih papira, valuta, kamatnih stopa ili prinosa, robe ili drugih indeksa ili mjernih veličina (SECU);
5. burzovno utrživi udjeli u investicijskim fondovima (ETF-ovi) (ETFS);
6. udjeli u fondovima (osim ETF-a);
7. instrumenti tržišta novca, osim onih navedenih u točki 2.
8. emisijske jedinice (EMIL);
9. ostali financijski instrumenti (OTHR).

Izvješćivanje i javna objava neuspjelih namira

Članak 254.

SKDD dostavlja HANFA-i opće informacije o neuspjelim namirama na mjesečnoj osnovi i do kraja petog radnog dana sljedećeg mjeseca, a koje uključuju relevantne vrijednosti u EUR.

Ukoliko HANFA to zatraži, SKDD može dostavljati s većom učestalosti te može dostavljati dodatne informacije.

SKDD dostavlja HANFA-i relevantne informacije do 20. siječnja svake godine, uključujući mjere koje SKDD i njegovi Sudionici namjeravaju provesti ili su ih već proveli radi poboljšanja učinkovitosti namire Sustava za namiru.

SKDD će na godišnjoj osnovi putem svojih internetskih stranica bez naknade objavljivati određene informacije o neuspjelim namirama iz Priloga III., uključujući i vrijednost nenamirenih Instrukcija za namiru izraženu u protuvrijednosti u EUR-ima prema službenom tečaju ECB-a na zadnji dan izvještajnog razdoblja.

Članak 255.

U slučaju da na Predviđeni datum namire Sudionik ne podmiri obveze iz Transakcije, obračunat će mu se naknada u skladu s Cjenikom.

Članak 256.

Za svaku uparenu Instrukciju za namiru koja nije namirena na Predviđeni datum namire te za svaku Instrukciju za namiru unesenu u Sustav za namiru ili uparenu nakon Predviđenog datuma namire, izračunavaju se i primjenjuju novčane kazne u skladu s Uputom i Pravilnikom o novčanim kaznama.

8 FOND ZA ZAŠTITU ULAGATELJA

Članak 257.

Svi Sudionici za koje je članstvo u Fondu za zaštitu ulagatelja (dalje: Fond) obvezno, dužni su uplaćivati doprinos u isti, na način i u rokovima propisanim pravilnikom HANFA-e i Pravilima Fonda koje donosi SKDD kao operater Fonda.

Sredstva Fonda koriste se za isplatu zaštićenih tražbina klijenata člana Fonda koji nije u mogućnosti ispunjavati svoje obveze u slučaju nastanka osiguranog slučaja.

SKDD će Pravilima Fonda propisati:

1. način upravljanja sredstvima Fonda;
2. način i postupak naplate doprinosa članova Fonda;
3. način i postupak obeštećenja;
4. postupak obavještanja javnosti, a posebice klijenata člana Fonda koji nije u mogućnosti ispuniti svoje obveze;
5. postupak istupanja iz članstva u Fondu;
6. iznos naknade za upravljanje Fondom;
7. postupak obavještanja HANFA-e o radu Fonda.

9 TAJNOST PODATAKA

Obveze SKDD-a

Članak 258.

Radnici SKDD-a te članovi Uprave i Nadzornog odbora SKDD-a dužni su čuvati tajnost podataka za koje saznaju pri obnašanju svojih poslova i zadaća.

Podaci koji su zakonom propisani kao poslovna tajna dostupni su određenim osobama (Izdavatelju, Nositelju računa nematerijaliziranih vrijednosnih papira, ostalim Imateljima vrijednosnog papira, javnosti i preuzimatelju u postupku preuzimanja) i institucijama na način i pod uvjetima utvrđenima zakonom, a u skladu s Uputom SKDD-a.

SKDD će bez prethodnog pitanja učiniti dostupnim svojim Članovima, drugim osobama ili javnosti, bez ili uz naplatu, bez prava Članova ili drugih osoba na naplatu ili utjecaj na način i opseg dostave podataka, opće podatke koji se odnose na Članove, vrijednosni papir i korporativne akcije društva.

Obveza čuvanja tajnosti obvezuje radnike i članove Uprave i Nadzornog odbora SKDD-a još šest mjeseci nakon prestanka radnog odnosa odnosno obnašanja dužnosti.

Obveze Članova

Članak 259.

Obveza čuvanja tajnosti podataka iz prethodnog članka. ovih Pravila obvezuje i svakog Člana SKDD-a koji u obavljanju svoje djelatnosti sazna za navedene podatke.

Nepristranost

Članak 260.

Radnici SKDD-a te članovi Uprave i Nadzornog odbora SKDD-a ne smiju davati mišljenja ili savjete o trgovanju vrijednosnim papirima, ulaganju u vrijednosne papire, povoljnosti kupnje ili prodaje vrijednosnih papira, niti preporuke o osobama ovlaštenim za obavljanje poslova s vrijednosnim papirima.

Oslobođenje od obveze čuvanja tajnosti podataka

Članak 261.

Radnike SKDD-a, članove Uprave i Nadzornog odbora SKDD-a, kao i radnike i članove Uprave i Nadzornog odbora SKDD-a, kojima je prestao radni odnos odnosno obnašanje dužnosti, ne obvezuje dužnost čuvanja tajnosti podataka iz ovih Pravila:

1. ako su podaci opće poznati ili su inače dostupni javnosti;
2. ako se podaci iznose u statističkom, zbirnom ili u obliku kojim se ne obznanjuje identitet ulagatelja odnosno Nositelja računa ili Članova;
3. ako se podaci daju na zahtjev pravosudnog tijela ili tijela državne uprave u okviru njihovih ovlaštenja u skladu s odredbama posebnog zakona;
4. ako se podaci daju za potrebe donošenja odluke u postupku prestanka članstva, isključenja iz članstva ili suspenzije iz usluga, koji se vodi u skladu s odredbama ovih Pravila ili u postupku pred sudom ili drugim nadležnim tijelom, u skladu sa zakonom.

Redovitost informiranja

Članak 262.

Uprava SKDD-a dužna je barem jednom godišnje informirati osobe koje su dužne čuvati tajnost podataka određene ovim Pravilima o njihovim obvezama glede čuvanja tajnosti podataka.

10 NAKNADE

Članak 263.

Naknade za pružanje usluga SKDD-a utvrđuju se Cjenikom, koji se objavljuje na internetskim stranicama SKDD-a. SKDD je vezan objavljenom politikom cijena osnovnih usluga.

Cjenikom se utvrđuju metoda i formula za izračun svake naknade te se određuju način i rokovi ispostavljanja računa i plaćanja istih. SKDD je dužan Članovima pružiti informacije koje im omogućuju usklađivanje računa s objavljenim Cjenikom.

11 OBAVJEŠTAVANJE I OBJAVLJIVANJE

Članak 264.

Ako Operativnim pravilima rada nije drugačije određeno, obavijesti SKDD-a upućene Članovima mogu biti u usmenom ili pisanom obliku, predane osobno ili poštom, elektroničkim putem, telefonom ili telefaksom. Smatra se da su obavijesti predane Članu u trenutku kada su otpremljene, učinjene dostupnima ili neposredno predane.

Osim ako je drugačije određeno Operativnim pravilima rada, sve obavijesti Članova SKDD-u moraju biti u pisanom obliku te dostavljene osobno ili poštom na adresu sjedišta SKDD-a upisanu u sudskom registru ili telefaksom na broj objavljen na internetskim stranicama SKDD-a (www.skdd.hr) ili elektroničkom porukom na elektroničku adresu objavljenу na internetskim stranicama SKDD-a ili na drugu adresu ili broj o kojima će SKDD, u slučaju promjene, bez odlaganja obavijestiti Članove.

Obavijesti Članova SKDD-u smatrat će se da su dane u trenutku kada ih je SKDD primio.

Članak 265.

SKDD putem svog informacijskog sustava čini Članovima dostupnim razne izvještaje i obavijesti, u skladu s Operativnom pravilima rada, koje je Član dužan redovito i pravovremeno preuzimati. Član je dužan provjeravati točnost i potpunost svih izvještaja i obavijesti koje prima od SKDD-a te mora bez odgođe obavijestiti SKDD ako nije mogao preuzeti izvještaj ili obavijest, ili ako osporava točnost ili potpunost izvještaja ili obavijesti. Ako Član ne ospori točnost i potpunost izvještaja ili obavijesti u

roku od jednog Radnog dana od trenutka kad mu je izvještaj učinjen dostupnim ili kad mu je obavijest poslana, smatra se da je Član potvrdio točnost i potpunost izvještaja ili obavijesti te da se odrekao svojih prava osporavanja grešaka ili nedostataka izvještaja ili obavijesti.

Članak 266.

Javna objava informacija, u slučajevima propisanim Operativnim pravilima rada, smatrat će se objava tih informacija na javnom dijelu internetskih stranica SKDD-a (www.skdd.hr).

12 IZMJENE I DOPUNE PRAVILA

Članak 267.

Pravila te izmjene i dopune Pravila donosi Uprava SKDD-a.

12.1 PROCJENA ZNAČAJNOSTI

Članak 268.

SKDD će provesti inicijalnu procjenu značajnosti izmjena i dopuna Pravila.

Prijedlog izmjene i dopune Pravila SKDD će procijeniti značajnima kada se njihov utjecaj može ocijeniti kao značajna izmjena u odnosu na postojeće odredbe Pravila, a osobito ako:

- a) značajno mijenjaju prava i obveze Članova ili njihovih klijenata, odnos između SKDD-a i Članova ili njihovih klijenata, u smislu obveza za ostvarivanje pristupa ili ispunjavanje uvjeta za pristup sustavu Središnjeg depozitorija, način korištenja usluga u sustavu Središnjeg depozitorija, pristupa informacijama kroz sustav Središnjeg depozitorija, nametanja dodatnih obveza članovima,
- b) uvode novu uslugu koja zahtijeva značajne izmjene u sustavu Središnjeg depozitorija ili Članova, značajno unapređuju ili mijenjaju uvjete pružanja postojeće usluge, a ne radi se o promjeni koja bi zahtijevala provođenje postupka sukladno članku 19. Uredbe,
- c) značajno mijenjaju profil rizika Središnjeg depozitorija, u smislu dodatne financijske izloženosti, potrebe eksternalizacije određenih funkcionalnosti usluga koje pruža,
- d) značajno utječu na model poslovanja Središnjeg depozitorija.

12.2 SAVJETOVANJE S ČLANOVIMA I ODBOROM KORISNIKA

Članak 269.

Pri donošenju značajnih izmjena i dopuna Pravila SKDD će provesti savjetovanje s Članovima. U postupku savjetovanja SKDD će prijedlog izmjena i dopuna Pravila sa sažetim i jasnim obrazloženjem učiniti dostupnim svim Članovima najkasnije 30 dana prije podnošenja prijedloga izmjena i dopuna Pravila HANFA-i na odobrenje te će Članove pozvati na dostavu primjedbi i prijedloga. Ako je moguće SKDD će prihvatiti primjedbe i prijedloge Članova te će obrazložiti razloge prihvatanja i odbijanja primjedaba i prijedloga.

Pri donošenju značajnih izmjena i dopuna Pravila, SKDD će provesti savjetovanje s Odborom korisnika u skladu s Pravilnikom o radu Odbora korisnika.

Donošenje novih Pravila smatra se značajnim izmjenama i dopunama Pravila.

Pri donošenju izmjena i dopuna Pravila koje nisu značajne SKDD nije obvezan provesti savjetovanje s Članovima.

Ako je to potrebno radi očuvanja stabilnosti Sustava za namiru i financijskog tržišta, SKDD može skratiti razdoblje savjetovanja s Članovima, uz prethodnu suglasnost HANFA-e. SKDD će obrazložiti

razloge zbog kojih je, radi očuvanja stabilnosti Sustava za namiru i financijskog tržišta, nužno hitno donijeti izmjene i dopune Pravila.

12.3 ODOBRENJE IZMJENA I DOPUNA PRAVILA

Članak 270.

Pri donošenju izmjena i dopuna Pravila koje nisu značajne, SKDD će nakon provedene procjene značajnosti HANFA-i podnijeti zahtjev za odobrenje izmjena i dopuna Pravila uz koji će priložiti:

- vlastitu procjenu značajnosti prijedloga izmjena i dopuna Pravila u kojoj će obrazložiti razloge temeljem kojih je utvrdio da prijedlog izmjena i dopuna nije značajan,
- prijedlog izmjena i dopuna Pravila u čistopisu i razlikovnoj verziji,
- sažeto i jasno obrazloženje prijedloga izmjena i dopuna Pravila.

Pri donošenju izmjena i dopuna Pravila koje su značajne, SKDD će nakon provedene procjene značajnosti i savjetovanja s Članovima i Odborom korisnika, HANFA-i podnijeti zahtjev za odobrenje izmjena i dopuna Pravila uz koji će priložiti:

- prijedlog izmjena i dopuna Pravila u čistopisu i razlikovnoj verziji,
- sažeto i jasno obrazloženje prijedloga izmjena i dopuna Pravila,
- sažetak provedenog savjetovanja s Članovima i Odborom korisnika sa sažetim prikazom svih zaprimljenih primjedbi i prijedloga te obrazloženjem prihvaćenih i odbijenih primjedbi i prijedloga.

12.4 DONOŠENJE IZMJENA I DOPUNA PRAVILA I OBJAVA

Članak 271.

Značajne izmjene i dopune Pravila donijet će Uprava SKDD-a nakon što HANFA odobri prijedlog izmjena i dopuna Pravila.

Izmjene i dopune Pravila koje nisu značajne Uprava SKDD-a će donijeti ako SKDD u roku od 20 radnih dana od dana podnošenja urednog zahtjeva za odobrenje prijedloga izmjena i dopuna Pravila od HANFA-e ne zaprimi obavijest da su izmjene i dopune Pravila značajne.

Uprava SKDD-a će u odluci kojom je donijela izmjene i dopune Pravila navesti

- datum stupanja na snagu izmjena i dopuna Pravila,
- da se odluka zajedno s izmjenama i dopunama Pravila objavi na mrežnim stranici SKDD-a
- da se Sudionicima pošalje obavijest o izmjenama i dopunama Pravila i poveznici na kojoj se mogu preuzeti odluka zajedno s izmjenama i dopunama Pravila,
- odluku kojom je HANFA odobrila prijedlog izmjena i dopuna Pravila, ako je donesena,
- te druge podatke koje ocijeni potrebnim.

Izmjene i dopune Pravila SKDD će objaviti na svojim mrežnim stranicama.

12.5 STUPANJE NA SNAGU

Članak 272.

Datum stupanja na snagu izmjena i dopuna Pravila mora biti naveden u odluci Uprave.

Vrijeme između objave i stupanja na snagu izmjena i dopuna Pravila može biti dulje, ali ne smije biti kraće od osam dana.

Odredbe koje se odnose na ECMS primjenjuju se od dana priključenja SKDD-a ECMS-u.

Članak 273.

SKDD može odstupati od primjene bilo koje odredbe Pravila ako je u to u konkretnom slučaju neophodno radi sprječavanja nastanka štete ili radi zaštite interesa SKDD-a ili Člana ili radi sprječavanja nezakonitog postupanja odnosno usklađenja sa zakonom. O svakom postupanju prema ovom članku, SKDD će obavijestiti HANFA-u.

13 PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 274.

Dan stupanja na snagu Izmjena i dopuna Pravila bit će određen posebnom odlukom Uprave, [a odredbe kojima se uređuje djelomična namira u članku 213. stavku 1. točki 21. i članku 249. stavku 1., 2. i 4. stupaju na snagu 1. 7. 2025.](#)

UPRAVA

Broj: U----187/2044--1
Zagreb, 17. 10. 2024.

PREDSJEDNICA UPRAVE

mr. sc. Dora Matošić